HĂRNICIE ŞI ENTUZIASM TINERESC PE OGOARELE PATRIEI

• Zeci de mii de elevi din toate judeţele ţării aduc în aceste zile o importantă contribuţie la strînsul recoltei

Elevi ale Şcolii generale din Girov (judeţul Neamţ), lucrînd la recoltatul legumelor de pe suprafeţele fermei de stat din comună Foto: PETRE ALEXANDRU

SECRETARUL U. T. C. DIN LICEU

ŞASE DIN CINCI SUTE

O dată cu începerea noului an şcolar, reluăm apariţia paginii consacrate elevilor. În numărul nostru din 15 septembrie, dedicat şcolii, invitam cititorul elev să participe la concepereа şi elaborarea acestei pagini — mai întîi cu sugestii care să reflecte dorinţele elevilor privitoare la tematica paginilor, la modul de realizare.

Reînnoim invitaţia, publicînd totodată prima pagină a elevului. O dedicăm utecistului secretar de liceu, înfăţişînd cîteva fişe-portret ale unor secretari U.T.C. pe care i-am cunoscut în tabăra de instruire, la Homorod. Îi puteţi cunoaşte citind PAGINA A III-a a ziarului.

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXVII, SERIA II. nr. 6954 | 8 PAGINI — 30 BANI | SÎMBĂTĂ 25 SEPTEMBRIE 1971

PAGINA A V-A

ŞTIINŢĂ

România — primă ţară din lume care introduce în producţie hibrizi de floarea-soarelui.

- TRANSFORMIND ÎN REGULA CEEA CE NATURA ADMITE CA EXCEPŢIE.
- CE A STABILIT MEDICINA ŞI CE IGNOREAZA MAJORITATEA DINTRE NOI.
- CREIERUL UMAN ÎNCEPE SA SE OCUPE DE EL INSUŞI.

TIMIŞOARA

LARGĂ DESFĂŞURARE DE FORŢE

La cîţiva kilometri după ce ai ieşit din Timişoara, pe drumul către Sînicolaul Mare, îţi ies în întîmpinare suprafeţe întinse de porumb care se află în pîrgă aşteptînd să fie culese. Şi nu trebuie să fii specialist în materie agricolă pentru a-ţi da seama că recolta din acest an este deosebit de frumoasă. Culegătorii de abia se văd dar nu pentru că ar fi puţini ci fiindcă îndărătul pădurii de porumb este foarte greu să-i desluşeşti pe toţi. Opreşti şi din cînd în cînd auzi bufniturile ştiuleţilor aruncaţi în grămezi. Întîlnim pe primii reprezentanţi ai celor zece mii de elevi din judeţul Timiş, participanţi activi în campania agricolă din toamna acestui an.

— Muncind, dăm o mînă de ajutor nu numai în sensul terminării cu un ceas mai devreme a recoltatului. Dar ne ajutăm şi pe noi înşine, remarca viitorul strungar **Dumitru Floruţ** de la Şcoala profesională **„Ucenicie la locul de muncă"** din Timişoara. Alături de el alţi colegi: Nicolae Durac, Alexandru Gurban, Attila Csöke. Ca şi ei încă alţi 90 se află răsfiraţi în lanul de porumb. „Azi terminăm aici de recoltat, cu siguranţă", a zis unul

I. DANCEA

(Continuare în pag. a II-a)

GALAŢI

ORGANIZARE PERFECTĂ, REALIZĂRI EXCELENTE

Ieri au debutat în judeţul Galaţi acţiunile de muncă voluntar-patriotică ale elevilor în sprijinul strîngerii recoltei de toamnă. De dimineaţă am pornit cu peste 300 de elevi de la Liceul nr. 3 din Galaţi, spre fermele I.A.S. Galaţi. Ca primă constatare: entuziasmul deosebit al tinerilor. Mobilizaţi de cadrele didactice, de activiştii U.T.C. ei au răspuns de la prima chemare: **prezent.** Ajunşi la ferme, constatăm că aici sînt aşteptaţi, că li s-a pregătit front de lucru, ustensilele necesare, că a fost asigurată asistenţa tehnică. Deci, cît mai puţin timp pierdut, cît mai repede să începă activitatea propriu-zisă. Este îmbucurător că la acest început sînt prezenţi toţi factorii care organizează aceste acţiuni de muncă patriotică. În acest mod se asigură acţiunilor de muncă voluntar-patriotică o deplină eficienţă.

— La noi s-au mai desfăşurat asemenea acţiuni cu elevii şi în alţi ani şi de aceea i-am solicitat şi acum deoarece ne sînt de un real ajutor — ne declară tov. C. Mănescu, directorul tehnic al I.A.S. Galaţi. Front de lucru este destul: avem de strîns roşii de pe 130 hectare. Ne gîndim apoi

I. CHIRIC

(Continuare în pag. a II-a)

BRAŞOV

VOM RECUPERA ÎNTÎRZIERILE

Spre cîmpurile pline de rod al ţării Bîrsei au pornit ieri într-o autentică campanie a entuziasmului peste 20 000 de elevi din toate şcolile şi liceele judeţului Braşov. Din gara Braşov în fiecare dimineaţă pleacă două trenuri. Pasagerii, elevii braşoveni participanţi la strîngerea recoltei, le-au denumit ad-hoc „trenuri ale hărniciei". Într-adevăr, prima garnitură s-a îndreptat spre comunele Hărman, Prejmer, Budila. Oprindu-se în fiecare staţie pentru a lăsa brigăzile de muncă patriotică la I.A.S.-urile şi C.A.P.-urile de pe această linie. Feldioara, Măieruş, Apaşa, este cel de-al doilea itinerar spre care au pornit alte sute de elevi. Seara, acelaşi tren va parcurge drumul în sens invers, aducîndu-i acasă pe harnicii brigadieri. Pentru a veni în sprijinul campaniei de recoltare, elevilor le-au fost puse la dispoziţie zeci de autocare pentru a putea ajunge încă de dimineaţă la locurile unde au fost repartizaţi. Am poposit în mai multe comune unde în cîmp sute şi sute de elevi lucrau alături de cooperatori la recoltatul cartofilor, legumelor şi fructelor. La C.A.P. Cristian 500 de elevi de la Liceul economic şi

ADINA VELEA

(Continuare în pag. a II-a)

TIMP GENEROS

În lumina gîndului, toamna se întîlneşte cu trăsătura cea mai definitorie a tinereţii: generozitatea. Sevele pămîntului, trase prin ţevi de paie, prin arterele vrejului şi viţei, prin trunchiuri de livadă, se desfac darnic în grăunţe ca de metal nobil, în boabe de nestemată lichidă, în grele globuri multicolore care, despicate, arată luminii carnea curată şi rece numită de George Călinescu, poetul generos rodirii pămîntului, „carne de înger". Şi toate acestea ni se dăruie fără precupeţire, fabulos, ca într-o poveste cu uriaşi: munţi de aur şi smarald, coline de aramă, rîuri de nectar... Adunăm rodul pămîntului în pătule şi budane, în silozuri şi hambare şi sufletul ni se umple şi el, ca un mare hambar, de darul cel mai de preţ al anotimpului cu belşug: ne facem darnici ca toamna. Darnici în gînduri şi sentimente, în hotărîri de aplecare sîrguincioasă asupra uneltelor şi cărţii şi, mai cu seamă, în frumuseţea gestului de a ne aduna ca să ieşim la cîmp, ca să intrăm în liceeşi şi podgorii spre a grăbi strîngerea rodului... Mii, zeci de mii de tineri de pe întreg cuprinsul ţării se întîlnesc în aceste zile, la faţa locului, cu minunile ieşite din făuria toamnei.

Gestul lor, tineresc, patriotic, prilejuieşte o întîlnire plină de superbe semnificaţii între anotimpul matur al anului şi primăvara ţării.

Foto: ALEX. PRUNDEANU

O ECHIPĂ DE TINERI MUNCITORI A CĂREI TRĂSĂTURĂ DEFINITORIE ESTE:

DISCIPLINA ÎN MUNCĂ

Nu de mult, într-o seară, rotorul unei suflante din cadrul fabricii de amoniac a Combinatului chimic din Craiova s-a defectat. Trebuia schimbat de urgenţă. Altfel, prin staţionarea prelungită a instalaţiilor se ieşea pericolul unor importante goluri de producţie. Cei doi electricieni de întreţinere aflaţi în fabrică au ezitat în măsură, singuri, fără îndrumare competentă, să execute operaţia. Trebuia chemat maistrul Ilie Soreanu de la atelierul de protecţie prin relee şi aparate de măsură recunoscut drept specialistul nr. 1 în astfel de probleme. Maşina de serviciu a fost trimisă să-l aducă de acasă. În scurt timp s-a înapoiat. Împreună cu tînărul despre care vorbim se afla şi inginerul Ştefan Grigoraş, adjunct de şef serviciu electroenergetic de la linia de azot. Au urmat ore de muncă intensă. În sfîrşit, către dimineaţă, totul revenise la normal. Rebotăm întîmplarea în faţa maistrului Ilie Soreanu.

— De ce, avînd în vedere ora înaintată, precum şi faptul că, oricum, eraţi la timpul de odihnă, aţi răspuns imediat apelului.

Interlocutorul nostru pare un moment să nu înţeleagă întrebarea. Apoi ne spune:

— Sincer să fiu, nu cred că în faţa unei asemenea situaţii-limită ar putea exista două alternative. Era nevoie de mine, ştiam acest lucru, aşa încît am procedat în consecinţă. Şi de altfel — adaugă parcă schimbînd firul discuţiei dar rămînînd în perimetrul lui — nu uitaţi că eu sînt maistru. Conduc o echipă de 6 oameni. Am obligaţia deci de a le fi un exemplu de disciplină.

Termenul a fost pronunţat: disciplină. Pentru că, evident, înainte de toate responsabilitatea cu care priveşti contribuţia ta proprie la bunul mers al activităţii productive o presupune, fiindu-i o faţetă inseparabilă. Oricare din cei şase tineri electricieni din echipa maistrului Ilie Soreanu fie că e vorba de Ion Tigău, Silviu Ionescu, Ilie Constantineseu, fie de Vasile Mălleanu, Ion Zaman şi Iorgos Simos îşi fac un titlu de onoare din a fi disciplinaţi în accepţia cea mai largă a cuvîntului, fiecare gest din perimetrul producţiei pledînd convingător pentru această concluzie. Afirmînd aceasta vom nota pentru început, amănunt relevant, că în dreptul numelui lor de la începutul anului nu a fost înregistrată nici o absenţă nemotivată sau întîrziere de la program.

— Dar, întrebăm, se limitează totul la a fi tu prezent privind pasiv cum cel de lîngă tine îşi

GH. GHIDRIGAN

(Continuare în pag. a IV-a)

Idealul uman şi opera de artă

OPINII

de MIHAI BENIUC

Nimeni nu poate pretinde că imaginea realităţii este totuna cu realitatea, oricare ar fi aceasta. Prin natura ei orice realitate are mai multe **accesorii şi incidentale,** pe lîngă **esenţiale,** ca să folosesc termenii aristotelicieni. Imaginea se poate concentra, ca fenomen reflex or „joc secund" (pentru a fi pe placul moderniştilor) şi asupra amănuntelor şi asupra generalităţilor, niciodată neputîndu-se identifica cu realitatea, ci numai **echivala** ca **mod de cunoaştere** a aspectului ce-l vizează cel ce ia act de realitate, subiectul cunoscător anume. Deci imaginea realităţii, la modul cel mai **concret** sau cel mai **abstract,** rămîne totdeauna o luare de cunoştinţă şi, transmisă mai departe, un act de comunicare.

Imaginea artistică, de orice natură, nu se poate sustrage acestei legi. Ea **comunică** şi ca atare stabileşte sau trebuie să stabilească **relaţii** între indivizi capabili de a descifra **„codul"** specific oricărei imagini, receptată de simţuri sau proiectată mintal de intelect.

Fundamental pentru imaginea artistică este că **tinde spre redarea generalului sau esenţialului,** operînd prin amănunte sesizabile şi adeseori transpunînd metaforic generalul în limbajul simbolurilor, materialul de construcţie nefiind însăşi structura realităţii, ci mijloacele specifice artei, fie plastice, muzicale, coregrafice, mimice, pantomimice sau literare. Caracteristica acestui specific al artei este, bunăoară, sculptura lui Brâncuşi. Păsările lui, de exemplu, redau numai **avîntul în zbor,** fie exprimat în piatră fie în metal, printr-o fericită **sinteză** a liniei, formei şi luminii. Această tendinţă a artei există de cînd a apărut omul ca speţă pe pămînt, — dovadă arta rupestră, care uimeşte şi pe cei mai rafinaţi cunoscători.

Într-un fel sau altul arta transcende imediatul, nu metafizic, ci în sensul **capacităţii de predicţie** a omului pornind de la elementele obiective ale unei

(Continuare în pag. a IV-a)

TINERI SUB DRAPEL

LA FLACĂRA DATORIEI OSTĂŞEŞTI

Publicăm în pag. 7 un reportaj ce dezvăluie cîteva secvenţe din munca entuziastă, plină de dăruire, a ostaşilor armatei noastre pe marile şantiere ale patriei.

PROFESIA DE A FI OM

de A. I. ZĂINESCU

Un mai vechi dicton — omul sfinţeşte locul — concentrează în el o infinită experienţă de conştiinţă. El ne relevă travaliul şi satisfacţia puterii omeneşti de a ridica la scara celor mai înalte valori etice şi morale însuşi destinul şi realitatea muncii, ca o operă cu depline corespondenţe de spaţiu şi timp, peste toate prevalînd profesia de a fi om. Dezideratul instrucţiei şi educaţiei: deopotrivă al fiecăruia, al voinţei şi pasiunii fiecăruia. Mă gîndesc în consecinţă la o mulţime de oameni şi de profesii, la nesfîrşitele munci ale fiecărei profesii, la lucrarea de conştiinţă a omului asupra locului şi rolului său. Mă gîndesc la un om pentru care plecarea păsărilor toamna are ceva din trecerea anilor şi anii l-au înconjurat stoluri parcă, limpezindu-i la tîmple o rouă albă-albastră tot aşa cum în relieful toamnelor acolo, în podgorii, viaţa şi-a limpezit cu o incoruptibilă forţă şi patimă regeneratoare însăşi substanţa şi luminile ei cutezătoare. Constantin Vîlcu, tîmplar, muncitor tîmplar la o fabrică de mobilă (fişa personală de acum douăzeci şi ceva de ani), comunist, tînăr pe atunci, tovarăşul Vîlcu apoi, tovarăşul preşedinte al consiliului popular din comuna natală, primarul de azi din Pietroasele. Şi s-au perindat, la începutul anilor noştri, mai mulţi primari prin acele locuri. El era încă tînăr şi tînăr a şi rămas pînă azi în memoria acelor locuri, adică un neliniştit mereu, un om energic, simplu, adevărat. Un om sensibil, tîmplar, muncitor tîmplar adînioară, construia şi viori. Cînta la vioară, doar pentru el, acasă cîntă de douăzeci de ani şi în corul căminului cultural a plantat împreună cu copiii brazi şi salcîmi pe dealuri, azi e o pădure acolo, pădurea cîntă. Una din primele lui pasiuni, dictată de sarcina sa socială, acolo, era apa. Apa care acolo în podgorii lipsea şi un spectru de secetă veşnic ameninţa din generaţii. Un adevărat ritual dimineaţa, cînd de la lungi şi lungi depărtări răsăreau pe coline, o dată cu soarele, femeile cu cobiliţe pe umeri, rînduri întregi ca la o procesiune. În cîţiva ani apa a fost adusă pe ţevi la porţile caselor. Apă de izvor proaspăt, de peste dealuri, din îmbătrînite păduri.

A doua pasiune: drumurile. Şi apoi podurile. Podurile peste rupturi şi viituri de apă, poduri de piatră, baraje de piatră. Încît apa şi podurile, podurile şi izvorul proaspăt din porţile oamenilor, totul se lega acum într-o fantastică imagine cu putere de simbol. Fiindcă implicit se descoperea şi izvorul de energie în oameni, se construiau, implicit, şi poduri între ei. Au luat fiinţă două cooperative agricole de producţie a căror putere economică depăşeşte azi de multe ori cifra totală a producţiei şi a beneficiului realizat de la 1900 şi pînă în 1945. Primarul avea aşadar motive să fie fericit, viaţa lui de om de partid începuse să cunoască gustul înalt al împlinirilor. O singură tristeţe i-a rămas

(Continuare în pag. a IV-a)

A NE SIMŢI PARTICIPANŢI LA MERSUL ISTORIEI

Sentimentul istoric îşi are, în concepţia noastră, coordonate precise. Fiecare generaţie vieţuind pe acest pămînt, a lăsat moştenire urmaşilor esenţa efortului său de progres, spiritualitatea, idealurile, rezultatul lor concret. Preluăm această zestre în mod firesc, legîndu-ne, prin propria noastră existenţă, destinele de tot ceea ce a fost, de tot ceea ce va fi după noi. Istoria înseamnă puterea memoriei noastre de a pătrunde timpul, înseamnă secolele incerte ale începutului ca şi ziua de ieri, pe care azi depăşind-o, i-am conferit valenţele trecutului. Istoria înseamnă Sarmizegetusa şi ceramica de mii de ani a dacilor, Ştefan cel Mare şi Alexandru Ioan Cuza, istorie înseamnă cronicarii şi Eminescu, monumentele înfipte în pămîntul ţării, fluturii maramelor oltenesti şi uneltele oierilor din Moldova. Istoria puternică, sînt viaţa, faptele, gîndurile, evenimentele şi realizările bunicilor şi părinţilor noştri, ale acestor oameni aflaţi aproape de noi, pe care îi cunoaştem nu din manualele de istorie, nu din tradiţiile nescrise, ci din viaţa concretă şi mai ales îi cunoaştem prin propria noastră viaţă pe care ei, bunicii şi părinţii noştri ne-au pregătit-o în formele ei actuale.

Poate legătura cu ei, cu generaţia care a deschis epoca socialistă pe aceste meleaguri este adesea insesizabilă, venim firesc să-i continuăm, să le urmăm destinele, sentimentele noastre se întorc spre ei nu cu arcul acela deschis şi pătruns de veneraţie peste secole, ci intim, aproape, într-un dialog zilnic, prezent mereu în drumul nostru pentru că ei ne transmit o experienţă de viaţă, idealuri şi lupte, realizări ori neîmpliniri. În faţa lor, istoria viitoare se va înclina cu respect şi veneraţie, le va acorda, fără îndoială titlul de „generaţie eroică". Dar acest titlu sîntem datori să li-l oferim în primul rînd noi, urmaşii lor dintîi, beneficiarii dintîi ai eroismului lor, noi, aceştia care putem să le mulţumim încă prin viu grai, să le demonstrăm, cu propriile noastre vieţi şi idealuri, că sîntem mîndri şi demni de ceea ce au făcut pentru noi. Cum realizăm acest lucru?

Iată întrebarea la care ne-am propus să răspundem prin discuţia pe care o publicăm în PAGINA A IV-A.

Gheorghe Macovei

Gheorghe Marcu

Participă la discuţie: **Gheorghe Macovei** — prim secretar al Comitetului judeţean U.T.C. Iaşi, **Ion Chiriac,** poet, secretar al Comitetului judeţean U.T.C. Iaşi. **Gheorghe Marcu,** profesor de filozofie la Liceul nr. 5 Iaşi, **Adi Cuzin** — poet, **Gheorghe Mihăilescu** — electrician la întreprinderea „Mătasea" Iaşi şi **Anca Ovanez** — regizoare la Teatrul Naţional din Iaşi. Din partea redacţiei, organizatoarea dezbaterii: **Galina Enişteanu.**

PE AGENDA ZILEI

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, NICOLAE CEAUȘESCU, a primit din partea președintelui Republicii Chile, SALVADOR ALLENDE, următoarea telegramă :

În numele poporului, guvernului chilian și al meu personal, mulțumesc Excelenței Voastre și prin intermediul dumneavoastră poporului român și Consiliului de Stat pentru călduroasele felicitări transmise cu prilejul Zilei naționale a Republicii Chile.

La rîndul meu, doresc ca relațiile de prietenie dintre Chile și România să se dezvolte și intensifice în continuare, în folosul popoarelor noastre și al păcii în lume.

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, NICOLAE CEAUȘESCU, a primit din partea președintelui Republicii Costa Rica, JOSE FIGUERES FERRER, următoarea telegramă :

Mulțumesc mult Excelenței Voastre pentru felicitările adresate cu prilejul celei de-a 150-a aniversări a independenței Republicii Costa Rica.

Vineri după-amiază, tovarășul Manea Mănescu, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., a primit pe șefii delegațiilor : Academiei Bulgare de Științe, prof. Stoiko Boșkov, locțiitorul secretarului științific general al academiei ; Academiei Cehoslovace de Științe, — prof. Vladimir Landa, secretar general adjunct al academiei ; Academiei de Științe a R.P.D. Coreene, — Li En Lib, reprezentantul permanent al academiei la Varșovia ; Academiei de Științe din Republica Cuba, — ing. Tirso Saenz, vicepreședinte și secretar general al academiei ; Academiei Germane de Științe din Berlin, — acad. Ernst Lauter, secretar general al academiei ; Academiei Mongole de Științe, — prof. C. Seereter, secretar științific al academiei; Academiei Polone de Științe — acad. Dionizy Smolenski, secretar științific general al academiei ; Academiei Republicii Socialiste România, — prof. Radu Voinea, secretar general al academiei ; Academiei Ungare de Științe, — acad. Bela Kopeczi, secretar general al academiei ; Academiei de Științe a U.R.S.S. — prof. G.K. Scriabin, secretar științific principal al academiei — participante la lucrările celei de-a VII-a Consfătuiri a reprezentanților academiilor de științe din țări socialiste, care se desfășoară zilele acestea în Capitală.

La primire au participat prof. univ. Miron Constantinescu, președintele Academiei de Științe Sociale și Politice a Republicii Socialiste România, ing. Gheorghe Cioară, președintele Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, acad. Miron Nicolescu, președintele Academiei Republicii Socialiste România, acad. Aurel Moga, președintele Academiei de Științe Medicale, prof. univ. Roman Moldovan, vicepreședinte al Academiei de Științe Sociale și Politice, prof. Gheorghe Badrus, membru al Academiei de Științe Sociale și Politice, și Ion Goliat, secretar general adjunct al Academiei de Științe Sociale și Politice.

Primirea s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

★

În seara aceleiași zile, Academia de Științe Sociale și Politice a Republicii Socialiste România a oferit, la Casa Oamenilor de Știință, un cocteil în onoarea participanților la cea de-a VII-a Consfătuire a reprezentanților academiilor de științe.

Au luat parte tovarășii Manea Mănescu, Miron Constantinescu, Gheorghe Cioară, Miron Nicolescu, Aurel Moga și alte persoane oficiale.

Vicepreședintele Consiliului de Miniștri, Ion Pățan, a primit vineri dimineață pe dr. K. H. Sohn, secretar de stat la Ministerul Cooperării Economice al R. F. a Germaniei, care face o vizită în țara noastră.

Cu acest prilej au fost discutate probleme privind dezvoltarea colaborării economice dintre cele două țări.

Vineri dimineața a părăsit Capitala, plecînd în Iran, o delegație guvernamentală română, condusă de Cornel Burtică, ministrul comerțului exterior, pentru a participa la lucrările celei de-a VII-a sesiuni a Comisiei mixte româno-iraniene de cooperare economică și tehnico-științifică.

De asemenea, membrii delegației vor face o vizită în Irak, la invitația ministrului economiei al acestei țări, Murtada Al Hadithi, cu care prilej vor lua parte și la deschiderea oficială a Tîrgului internațional de la Bagdad.

Ambasadorul Republicii Socialiste Cehoslovace la București, Miroslav Sulek, a înmînat vineri la amiază Medalia comemorativă Jan Amos Komensky profesorilor universitari Stanciu Stoian, membru corespondent al Academiei, Pandele Olteanu, și Iosif Antohi, pentru contribuția lor la cercetarea, aplicarea și răspîndirea în România a operei marelui pedagog și umanist ceh.

În contextul preocupărilor de traducere în viață a sarcinilor stabilite de conducerea de partid și de stat pentru perfecționarea și modernizarea învățămîntului, pentru creșterea eficienței sale în viața socială a țării, Comisia pentru învățămînt, știință și cultură a Marii Adunări Naționale a analizat, sub președinția tovarășului prof. Constantin Daicoviciu, în ziua de 24 septembrie 1971, din însărcinarea Consiliului de Stat, măsurile luate de Ministerul Învățămîntului, de celelalte organe centrale, precum și de comitetele executive ale consiliilor populare pentru pregătirea deschiderii noului an școlar 1971 1972.

Concluziile și propunerile rezultate din lucrările comisiei vor fi prezentate Consiliului de Stat.

(Agerpres)

Deschiderea noului an de învățămînt la Academia Militară

Vineri dimineața a avut loc festivitatea de deschidere a noului an de învățămînt la Academia Militară. Au luat parte generalul de armată Ion Ioniță, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul forțelor armate, general colonel Ion Coman, general colonel Mihai Burcă, general colonel Vasile Ionel, adjuncți ai ministrului forțelor armate, general maior Constantin Stoica, vicepreședinte al Consiliului Securității Statului, generali și ofițeri superiori, cadre didactice, ofițeri-elevi și elevi.

Cu acest prilej, generalul de armată Ion Ioniță, ministrul forțelor armate, a transmis cadrelor didactice și elevilor Academiei Militare un călduros salut din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, personal din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, președintele Consiliului de Stat, comandantul suprem al forțelor armate.

În aplauzele celor prezenți, a fost adoptat textul unei telegrame adresate Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, în care se spune printre altele : Cadrele didactice, ofițerii-elevi, elevii și personalul civil din Academia Militară își exprimă gîndurile și sentimentele de dragoste nețărmurită și recunoștință profundă față de Comitetul Central al Partidului Comunist Român, față de dumneavoastră personal stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit fiu al poporului, pentru grija părintească ce o purtați înfloririi națiunii noastre socialiste, întăririi capacității de apărare a patriei. Cu nestrămutată convingere în justețea politicii marxist-leniniste a partidului, ne exprimăm aprobarea și adeziunea deplină față de amplul program de măsuri privind îmbunătățirea activității politico-educative în țara noastră, în etapa actuală, program de dumneavoastră. Asigurăm conducerea de partid și de stat că nu vom precupeți nici un efort pentru a traduce în viață sarcinile de mare răspundere ce ne revin din acest program, că vom munci cu un înalt simț de răspundere pentru formarea de comandanți, ofițeri de stat major, activiști de partid și ingineri militari profund devotați patriei, poporului și partidului, cu o temeinică pregătire militară și de specialitate, militanți activi pentru înfăptuirea politicii Partidului Comunist Român, gata în orice moment să apere cuceririle revoluționare ale poporului, independența și suveranitatea patriei noastre socialiste.

(Agerpres)

FESTIVALURI

SARMIS 1971

Duminică, în mai multe localități din județul Hunedoara au fost inaugurate manifestările cultural-artistice din cadrul festivalului Sarmis, ce a durat o săptămînă. La Petroșani, actori ai Teatrului de stat Valea Jiului au reînviat pe scenă chipurile dîrze ale dacilor ce s-au jertfit pentru apărarea pămîntului pe care trăiau și munceau. În municipiul Deva debutul a fost marcat de un original și pitoresc tîrg al meșteșugarilor populari, în cadrul căruia au expus creatori din județele Hunedoara, Arad, Timiș, Cluj și Vîlcea. Tot la Deva, seara s-a desfășurat simpozionul intitulat „Teatrul de revistă, cerințe și tendințe contemporane", urmat de spectacolul „10 fete la revistă" susținut de colectivul Teatrului de estradă din Deva.

La inaugurarea festivalului au fost prezente și numeroase formații de amatori.

Ziua a doua a fost dedicată artelor plastice și creației literare. Evenimentul zilei l-a constituit vernisajul a două expoziții de pictură și sculptură. Prima a avut loc la Galeriile de artă din Deva prezentînd publicului doi artiști talentați : Aurel Nedel și Nicolae Adam. Expoziția din Petroșani reunește creații ale membrilor filialei din Valea Jiului a Uniunii Artiștilor Plastici — Iosif Tellmann, Victor Silvester, Iosif Matyaș, Elena Brianu, Aurel Florea și alții. Iubitorii de literatură au avut de ales între două manifestări la fel de atractive : pe de o parte recitalul de poezie susținut de membrii cenaclului literar „Ritmuri" din Deva, pe de altă parte, întîlnirea cu scriitorul Ion Nicolae Bucur, autorul romanului istoric „Sarmizegetusa".

Respectînd o anumită profilare, manifestările zilei de marți s-au adresat cu precădere tineretului. La cinematograful Patria din Deva a avut loc o întîlnire cu regizorul Mihai Iacob, născut la Orăștie. Spectatorii au urmărit ultima creație a cineastului, „Castelul condamnaților". Consemnăm colocviile desfășurate la Petroșani și Brad, care au atras un mare număr de tineri muncitori, elevi și studenți, pe tema „Tineret, răspunderi, idealuri".

„Precursori" se intitulează sesiunea de comunicări științifice desfășurată în ziua a patra la Deva, în care prestigioși oameni de cultură, cadre universitare, cercetători din județ și din țară, au evocat figurile luminoase ale celor care activînd în aceste locuri au contribuit la progresul științei și culturii românești.

La Castelul Corvineștilor, tinerii din Hunedoara au avut în mijlocul lor pe Ștefan Tripșa și Nicolae Mărculescu, Eroi ai muncii socialiste, în cadrul unei acțiuni intitulată sugestiv „Am crescut cu tine, Hunedoara" care a cuprins și un recital de poezie susținut de membrii cenaclului literar „Flacăra". Manifestările zilei de joi, reunite sub titlul comun „Înfrățiți, pășim pe același drum", s-au adresat în principal populației conlocuitoare de limbă maghiară și germană. La căminele culturale din Deva și Cristur au avut loc întîlniri ale cititorilor cu scriitorii de limbă maghiară Fodor Sandor și Miko Ervin iar la Batiz a avut loc întîlnirea cititorilor cu scriitorii de limbă germană Hans și Irene Mokka.

Iubitorii muzicii au asistat la concertul extraordinar susținut în sala Arta din Deva de orchestra simfonică a Filarmonicii de stat din Cluj, la care și-au dat concursul solistul Ștefan Ruha și dirijorul Emil Simon. La Hațeg a avut loc un concert susținut de corurile casei de cultură din Orăștie, căminelor culturale din Dobra și clubului din Gherla care a cuprins cîntece închinate partidului, patriei, aparținînd unor cunoscuți compozitori clasici și contemporani.

AL. BALGRADEAN

SENTIMENTALE

CASA DE PIATRA

— De bună voie și nesilit de nimeni ...?

Obișnuita întrebare a fost pusă — și asta e mai puțin obișnuit — în marea sală a Casei de cultură nr. 8 din Capitală. Acel „da", grav și totdeauna emoționant, a sunat, așadar, într-un cadru inedit, care a permis desfășurarea unor activități solemne și educative în același timp. Tînăra pereche de căsătoriți a trecut pe sub arcada unei simbolice case de piatră, însoțită de urările tradiționale. Iar apoi, pentru la fel de tînăra asistență, brigada artistică a Casei de cultură a oferit un reușit spectacol tematic : „Ce știți despre dragoste" ? **Tot aceasta a fost întrebarea la care a răspuns, în cadrul unei anchete organizate ad-hoc, majoritatea tinerilor de față.** Prilej bine venit de a dezbate încă o dată această temă, veche și mereu nouă.

Este lăudabilă inițiativa Casei de cultură nr. 8 de a oferi un cadru cît mai solemn momentului care marchează debutul vieții de familie și totodată, de a invita tinerii — personaje principale sau asistență — să mediteze la acest important eveniment, la responsabilitățile pe care el le incumbă.

M. S.

PORTATIV

CONCERTE SPECIALE PENTRU STUDENȚI

Mai mult ca în anii trecuți, programele stagiunii Filarmonicii „George Enescu" acordă o deosebită atenție concertelor special adresate studenților din Centrul universitar București.

Primul dintre aceste concerte va avea loc luni 1 noiembrie, avînd în program Divertismentul de S. Drăgoi, Concertul în re minor pentru pian de Bach (solist Al. Demetriad) și „Ritualul primăverii" de Strawinski. Dirijor : Mircea Cristescu. Cel de al doilea concert pentru studenți va avea loc la mijlocul lunii noiembrie. În programul dirijat de Erich Bergel întîlnim Concertul pentru orchestră de coarde de Z. Vancea. Concertul pentru vioară de Beethoven (solist — Mihai Constantinescu) și Simfonia a V-a de Ceaikovski.

La sfîrșitul lunii noiembrie, va avea loc un nou concert pentru studenți, avîndu-i de astă dată drept protagoniști pe doi dintre tinerii laureați ai Concursurilor Internaționale : violonista Mariana Sîrbu și basul Ionel Pantea. În program (dirijor Cornel Trăilescu). Suita „Imagini hunedorene" de A. Winkler, Concertul pentru vioară de Mendelsohn Bartholdy și arii din opere de Mozart.

În sfîrșit, agenda de manifestări a Filarmonicii menționează un concert pentru studenți la 10 aprilie. În program „Jocuri festive" de C. D. Georgescu, Rapsodia pe o temă de Paganini de Serghei Rahmaninov și Simfonia a IV-a de Brahms. Dirijor : Mihai Brediceanu. Solist : Valentin Gheorghiu.

I. SAVA

TURISM

NOUTĂȚILE SEZONULUI

Interlocutorul nostru : CONSTANTIN PANĂ, președintele Agenției București a Biroului de Turism pentru Tineret.

— Ce excursii sînt organizate în perioada următoare peste hotare ?

— Prin Agenția noastră au fost deja puse în vînzare locuri la excursiile din lunile octombrie, noiembrie și decembrie în R.D.G., U.R.S.S., R. P. Ungară, R.S.F. Iugoslavia și R. P. Bulgaria.

— Cîteva informații mai detaliate...

— Excursia din R.D.G. este programată pentru 27 octombrie — 7 noiembrie, iar cele din U.R.S.S. pentru 7—18 noiembrie și 17—27 noiembrie pe trasee care au făcut deja obiectul a numeroase deplasări în acest an și pe care cei interesați le găsesc comunicate în broșura tipărită de B.T.T. De asemenea, sînt programate trei excursii de trei zile la Budapesta, cu trenul (11-15 noiembrie ; 25-29 noiembrie; 16-20 decembrie). Tot cu trenul este organizată o excursie de 3 zile la Belgrad, între 18 și 22 noiembrie. Permanent vor fi inițiate vizite în R. P. Bulgaria — o zi la Russe sau o zi și jumătate pe itinerariul Russe—Plevna — Tîrnovo.

— Ce ne puteți spune despre Revelionul turistic ?

— Agenția noastră organizează excursii cu petrecerea revelionului în R. D. Germană, R. P. Ungară, R. S. Cehoslovacă, U.R.S.S., Austria și Franța. Pentru informații și înscrieri, doritorii se pot adresa zilnic la sediul agenției, în strada Cosmonauților nr. 21, Sectorul 1.

— Care sînt noutățile sezonului pentru itinerariile turistice interne ?

— Definitivăm acum programul complet, inclusiv în legătură cu Revelionul la cabane, iar toate detaliile vom putea să le comunicăm în curînd.

ION TRONAC

Spre cabana „Trei brazi"
Foto : AL. PRUNDEANU

HĂRNICIE ȘI ENTUZIASM

GALAȚI

(Urmare din pag. 1)

...că această activitate este de un real și imediat folos și elevilor deoarece îi ajută în formarea lor pentru muncă, pentru viață.

Recoltarea roșiilor se dovedește o muncă pe măsura elevilor. Se pornesc adevărate întreceri, se aud îndemnuri reciproce, într-un cuvînt, se instaurează imediat o atmosferă prielnică muncii rodnice. Se remarcă îndeosebi Coca Ghițu din anul 3 B care își îndeplinește norma prima și este deosebit de mîndră de acest succes. Apoi, Gabriela Anastasiu, Marcela Andrei, Doina Tilică, Tudorița Negoiță și multe altele. Menționăm că la sfîrșitul zilei de muncă toate cele 300 de eleve de la Liceul Nr. 3 din Galați și-au îndeplinit și depășit norma. Sînt acum obosite dar este o oboseală plăcută, ca după orice lucru bine împlinit. Reținem, de asemenea, hotărîrea lor ca mîine să realizeze și mai mult, ca și în zilele următoare acțiunea lor de muncă voluntar-patriotică să fie și mai eficientă.

TIMIȘOARA

(Urmare din pag. 1)

dintre ei. „Tovarășul brigadier de la cooperativa agricolă din Mehala a spus că o să iasă peste 5 000". a mai zis altul.

La aceeași unitate agricolă, dar undeva în altă parte, am întîlnit o echipă formată din 68 de elevi ai școlii profesionale C.F.R. Munceau cu sîrguință la terminarea recoltării de pe 10 hectare încredințate lor. Constantin Predescu este fiu de ceferist. A terminat în acest an liceul. Ar fi putut merge în oricare altă parte să învețe. Posibilități a avut. Dar nu. „Mie mi-au plăcut locomotivele electrice. Peste doi ani voi fi ajutor de mecanic și cu siguranță după încă alți doi ani de zile sper să fiu și eu mecanic pe una din locomotivele ce străbat magistralele țării.

Îl privim întrebător. Își dă seama de privirea noastră și ne răspunde :

— Ori de unde ai începe, munca este la fel.

Plecăm mai departe. La Biled, 200 de elevi participă intens la terminarea strîngerii recoltei de roșii de pe cele 15 hectare. Și în acest an această unitate agricolă fruntașă din județ a obținut rezultate deosebite. Elevii liceului din localitate, ca și cei ai școlii generale, sînt și de data aceasta dintre cei, care după cum ne spune contabilul șef al C.A.P., Traian Butaciu, sînt primii. În incinta sectorului zootehnic de la C.A.P. din Sandra, îl întîlnim pe inginerul șef, Martin Negrea, alături de peste o sută de elevi care participă la depănușatul porumbului. Ne spune : „Am cuvinte de laudă pentru copiii aceștia. În primăvara anului acesta cooperativa le-a dat un lot de 3 hectare, iar în prezent porumbul obținut depășește media pe întreaga unitate. Este o dovadă că munca este un mijloc dintre cele mai eficace de a realiza oameni de nădejde. Pentru aceasta, începînd din acest an, împreună cu conducerea școlii, ne-am hotărît ca în cursul zilelor de practică din cadrul procesului de învățămînt să-i trecem prin toate categoriile de lucrări agricole în așa fel încît ei să-și dea foarte bine seama de frumusețea fiecărei activități în parte.

BRAȘOV

(Urmare din pag. 1)

Liceul „Unirea" din Brașov și 100 de la școala generală din comună lucrau la sortarea și depozitarea în saci a cartofilor. Marioara Solchia, secretara organizației U.T.C., elevă din anul III de la liceul economic, îmi spunea :

— Nu este prea complicat ce facem noi dar este o muncă de răspundere. Cartofii trebuie sortați pe categorii : pentru sămînță, pentru consum, iar ce rămîne pentru hrana animalelor. Sîntem organizați în echipe de cîte zece elevi, conduse de un membru cooperator. Ne bucurăm că facem o muncă utilă contribuind astfel prin efortul nostru la succesul deplin al campaniei de toamnă.

Cea mai bună confirmare a aprecierii de care se bucură munca depusă de elevi ne-a dat-o inginerul-șef al C.A.P., tovarășul Toma Kardos.

— De cîțiva ani avem un sprijin susținut din partea elevilor brașoveni. Dar în acest an numărul lor este mult mai mare încă din prima zi. Sînt bine organizați și fac o treabă bună.

Pe tarlalele și livezile cooperativei agricole din Vulcan erau, de asemenea, prezenți 1 100 elevi din școlile generale din Vulcan și Hoghiz și școlile profesionale din Zărnești, Codlea și Brașov. În cele două săptămîni cît vor lucra aici, elevii s-au angajat să recolteze cartofi de pe o suprafață de 110 hectare, gulii furajere de pe 40 hectare și morcovi de pe 10 hectare. Tot la Vulcan, prin rotație, brigăzile constituite din elevi vor participa și la culesul fructelor din livezile de pomi ale C.A.P.

Împreună cu cîteva sute de elevi de la Grupul școlar „Steagul roșu" l-am întîlnit la Prejmer pe tovarășul Cornel Șandru, prim-secretar al Comitetului județean al U.T.C. care ne-a oferit și alte amănunte în legătură cu contribuția organizației județene de tineret la strînsul recoltei în această toamnă.

— Azi a fost prima zi de toamnă specific brașoveană, după zilele de ploaie care ne-au împiedicat să declanșăm mai devreme această largă acțiune. Totul a fost organizat din timp pentru a nu pierde nici o clipă bună de lucru. Toți activiștii noștri au fost în cîmp și vor însoți împreună cu profesorii și diriginții fiecare clasă de elevi. Cu mare bucurie au primit elevii propunerea ca sumele provenite din cele două săptămîni de muncă patriotică să fie alocate pentru dotarea atelierelor-școală".

Cu acest amănunt a fost începută și prima filă din „Jurnalul de campanie" înființat la fiecare brigadă de elevi unde se înregistrează realizările fizice și valorice din fiecare zi. Tot în sprijinul acestei campanii agricole în fiecare duminică, în locul elevilor vor veni să lucreze circa 13 000 de tineri din marile uzine brașovene, astfel că aportul organizației județene U.T.C. în această toamnă va fi substanțial.

SPORT

Redactorul nostru
FLORIN GHEORGHIU prezintă :

Turneul marilor maeștri de la Varna

Între 3—20 septembrie a.c. s-a desfășurat în frumoasa stațiune balneară bulgară Nisipurile de Aur, de lîngă Varna, un puternic turneu internațional de șah, închinat sărbătorii naționale a țării vecine și prietene — 9 septembrie. Turneul s-a bucurat de participarea a 6 mari maeștri internaționali, 6 maeștri internaționali și 4 maeștri bulgari. Conform noilor reguli ale Federației internaționale de șah, turneul a avut un coeficient Elo 2450, iar normele au fost : pentru mari maeștri, 10 puncte iar pentru maeștri internaționali, 7½ pct. În ciuda faptului că s-a jucat într-un cadru natural admirabil, sau poate de aceea, lupta sportivă s-a desfășurat la un bun nivel, unele dintre partide fiind extrem de combative, cu idei interesante și mai ales... destul de puține remize, lucru care a atras foarte mulți spectatori la fiecare rundă. Turneul propriu-zis a avut, din punct de vedere sportiv și spectacular, o desfășurare destul de „monotonă" și liniară, în sensul că lupta pentru primul loc s-a dat, din prima și pînă în ultima rundă, numai între doi concurenți, marele maestru sovietic Vasiukov și mine. Amîndoi am avut un start foarte puternic, (7 din 9), dar, în ultimele runde, cu un plus de calm și poate și cu puțină șansă, jucătorul sovietic a reușit să termine învingător, la o diferență minimă, de o jumătate de punct. Pe locul III s-a clasat unul din cei mai talentați jucători ai tinerei generații de maeștri internaționali, cehoslovacul Smeikal, care cu această ocazie și-a realizat și ultima normă de mare maestru internațional și a căpătat dreptul ca la viitorul congres F.I.D.E. să primească acest titlu suprem. O surpriză pentru ceilalți jucători și mai ales pentru spectatorii din sala de concurs, a constituit-o evoluția destul de slabă a reprezentanților bulgari, în frunte cu marii maeștri Padevski și Bobotov. A surprins numărul foarte mare de remize între reprezentanții țării gazdă, lucru motivat de aceștia prin faptul că selecția pentru echipa olimpică este foarte strictă. Spasov, Bobotov și Minev au fost pînă în cele din urmă cei mai bine clasați dintre bulgari, ei ocupînd în ordine locurile IV, V și VI. Cu această ocazie Spasov, care a jucat în general foarte bine, mai ales contra concurenților străini, a realizat și norma de maestru internațional. Dintre ceilalți concurenți mai poate fi amintită combativitatea deosebită a maestrului internațional iugoslav Nicolici, care spre deosebire de celălalt reprezentant iugoslav, marele maestru Damianovici, a jucat practic la cîștig fiecare partidă. Prin jocul lor interesant au devenit repede favoriți ai publicului și englezul Basman și maestrul bulgar Popov. Iată în continuare și clasamentul final : 1. Vasiukov 11 pct., 2. Gheorghiu 10½, 3. Smeikal 10 (toți acești jucători au realizat sau au depășit punctajul de mare maestru). 4. Spasov 8½, 5, 6. 7. Bobotov, Minev, Nicolici — 8, Radulov 7½ (toți au realizat norma de maestru internațional) etc.

De remarcat, în încheiere, deplina sportivitate a tuturor concurenților, care a făcut ca sarcina arbitrilor Tihomirova (U.R.S.S.) și Germanski (Bulgaria) să fie foarte mult ușurată.

SÎMBĂTĂ ȘI DUMINICĂ ÎN SALA FLOREASCA

România-Cehoslovacia la judo

Cu începere de astăzi, sala Floreasca va găzdui timp de două zile întîlnirea triunghiulară internațională de judo, dintre selecționatele de tineret ale Cehoslovaciei și României. Oaspeții vor alinia următoarea formație : 63 kg. — Miloslav Vraba; 70 kg. — Oldrich Swozcyna; 80 kg. — Trebaticky Ștefan; 93 kg. — Josep Syptàk ; +93 — Karel Lacina. Echipa țării noastre este compusă din campionii naționali Lazăr Moldovan, Cornel Roman, Alexandru Toth, Ionel Lazăr și Ion Buzic. La acest turneu va participa și echipa de juniori a României. Din echipa tinerilor judoka fac parte Alexandru Filip, Ion Petrof, Constantin Melnic, Dumitru Alexandru și Lasco Molnar. Iată și programul competiției: Simbătă, orele 17, festivitatea de deschidere și, în continuare, întîlnirea dintre selecționatele de tineret ale României și Cehoslovaciei, și Cehoslovacia — România (juniori). Duminică dimineață, la orele 10, întîlnirile revanșă.

GH. ILIE

MERIDIAN

● **Ieri seară în sala Floreasca** din Capitală s-au disputat meciurile ultimei etape din cadrul primului turneu de sală al campionatului diviziei A la handbal feminin.

În ziua a treia a competiției s-au înregistrat următoarele rezultate : Rulmentul Brașov-Universitatea Cluj 17—13 (10—4) ; Textila Buhuși-Mureșul Tg. Mureș 9—7 (5—4) ; Rapid București-Voința Odorhei 10—10 (5—6) ; Universitatea București-I.E.F.S. 9—6 (6—2) ; Universitatea Timișoara-Confecția București 12—11 (4—7).

● **Peste 80 000 de spectatori** au urmărit la Belgrad întîlnirea internațională amicală de fotbal dintre echipa locală Steaua Roșie și formația Benfica Lisabona. Victoria a revenit fotbaliștilor portughezi cu scorul 3—2 (0—2) prin golurile marcate de Eusebio (min. 53 și 60 din lovitură de la 11 m) și Nene (min. 55). Punctele gazdelor au fost înscrise de Sekularac (min. 26) și Filipovici (min. 43).

● **A ÎNCEPUT CEA DE-A 21-a EDIȚIE A TURULUI CICLIST AL BULGARIEI.** La startul competiției sînt prezenți 70 de rutieri din Algeria, Cehoslovacia, Danemarca, R.D. Germană, Iugoslavia, Polonia, România, U.R.S.S. și Bulgaria.

Prima etapă a cursei, desfășurată pe ruta Sofia—Blagoevgrad, a revenit lui Dene (R.D. Germană) cronometrat pe distanța de 122 km cu timpul de 2 h 44'23". Pe locul secund s-a clasat bulgarul Mihailov — 2 h 44'57".

Pe echipe, etapa a fost cîștigată de formația U.R.S.S. cu 8 h 18'28", urmată de Bulgaria — 8 h 19'51", Polonia — 8 h 20'14" etc. Echipa României s-a clasat pe locul opt cu 8 h 24'18".

● **ÎN CADRUL TURNEULUI INTERNAȚIONAL DE TENIS DE LA LOS ANGELES** (California) a fost înregistrată o mare surpriză : tînărul jucător american Jim Connors (care figurează ca rezervă în echipa S.U.A. pentru „Cupa Davis", (l-a învins cu 6-4, 6-3 pe cunoscutul său compatriot Clark Graebner.

PENTRU TIMPUL DV. LIBER

cinema

FRAȚII : rulează la Capitol (orele 9,15; 11,30; 14; 16,30; 18,30; 20,30).

CELE ȘAPTE LOGODNICE ALE CAPORALULUI ZBRUEV : rulează la Luceafărul (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45).

AEROPORTUL : rulează la Scala (orele 10; 13,30; 17; 20,30), Grădina Select (ora 19), Grădina Doina (ora 19,15).

START LA MOȘTENIRE : rulează la Festival (orele 9; 11; 13; 15; 17; 19. 21) Grădina Festival (ora 20).

MARELE PREMIU : rulează la Patria (orele 9,30; 13; 16,30; 20).

AȘTEPTAREA rulează la Bucegi (orele 16; 18), Grădina Bucegi (ora 20), Miorița (orele 10; 12,30; 15; 17,30, 20).

DUPĂ VULPE: rulează la București (orele 9; 11,15; 13,30; 16,30; 18,45; 21), Grădina Capitol (ora 19,15), Favorit (orele 9.15; 11.30; 13.45; 16; 18.15; 20.30).

ASEDIUL rulează la Aurora (orele 9.30; 12; 15; 17.30; 20), Flamura (orele 10; 12.30; 15.30; 18; 20.15). Grădina Aurora (ora 19).

CROMWELL : rulează la Central (orele 10; 13.30; 16.45; 20), Feroviar (orele 9; 12 30; 16.15; 19.45), Excelsior (orele 9.15; 12.30; 16; 19.30) Modern (orele 8.30; 11.30; 14.30; 17.30; 20.30). Grădina Modern (ora 19).

ARTICOLUL 420 : rulează la Grivița (orele 9; 12,30; 16; 19,30), Melodia (orele 9; 12,30; 16; 19,30), Tomis (orele 9; 12.30; 16), Grădina Tomis (ora 19.30).

BOXERUL : rulează la Flacăra (orele 15,30, 18; 20,15) Dacia (orele 8,30—20,30 în continuare).

PARADA CIRCULUI : rulează la Timpuri Noi (orele 9—20,30 în continuare) Volga (orele 9; 11.15; 13.30, 15.45; 18,15; 20,30).

FLOAREA SOARELUI : rulează la Unirea (orele 15,30; 18), Viitorul (orele 15.45, 18; 20.15). Grădina Unirea (ora 20).

DIRECȚIA BERLIN : rulează la Înfrățirea (orele 15,30; 17,45; 20).

OMUL ORCHESTRĂ : rulează la Victoria (orele 9; 11 15; 13,30; 16; 18,30; 20.45). Popular (orele 15.30; 18; 20,15).

CÎNTĂREȚUL BUCLUCAȘ : rulează la Lira (orele 15.30; 18), Grădina Lira (ora 20).

HELLO DOLLY : rulează la Gloria (orele 9; 12.30; 16; 19,30).

TICK TICK. TICK : rulează la Moșilor (orele 15; 17; 19; 21), Grădina Moșilor (ora 20), Arta (orele 15.30; 18) Grădina Arta (ora 20).

CORTUL ROȘU rulează la Ferentari (orele 15.30; 19).

Z : rulează la Doina (orele 11.30; 13,45; 16; 18 30; 20.45; — la orele 10 Program de desene animate pentru copii;

SĂPTĂMÎNA NEBUNILOR rulează la Drumul Sării (orele 15.30; 17.45, 20). Cringași (orele 15.30; 17.45; 20).

O FLOARE ȘI DOI GRĂDINARI : rulează la Lumina (orele 9; 12.15; 16; 19.30)

UN LOC PENTRU ÎNDRĂGOSTIȚI : rulează la Buzești (orele 15.30; 18), Grădina Buzești (ora 20,15).

BRIGADA DIVERSE ÎN ALERTĂ : rulează la Giulești (orele 15,30; 17.45, 20) Floreasca (orele 15.30; 18; 20.30).

SUNETUL MUZICII : rulează la Pacea (orele 15.45; 19.15).

EU SÎNT JEROM : rulează la Munca (orele 16; 18; 20).

RISCUL : rulează la Cosmos (orele 15.30; 18; 20 15).

GREȘEALA FATALĂ : rulează la Vitan (orele 15,30; 18), Grădina Vitan (ora 19,30).

HAIDUCII LUI ȘAPTECAI : ZESTREA DOMNIȚEI RALU : rulează la Rahova (orele 15,30 18).

teatre

SÎMBĂTĂ 25 SEPTEMBRIE

Teatrul de Operetă : ANA LUGOJANA — ora 19.30 ; Teatrul Național „I. L. Caragiale" (Sala Comedia) TRAVESTI — ora 20 ; Teatrul „Țăndărică" (Calea Victoriei) : ILEANA SÎNZIANA — ora 17 ; Teatrul „Ion Vasilescu" (la Sala Palatului) : FESTIVAL ESTIVAL '71 — ora 19.30 ; Teatrul „C. Tănase" (Sala Savoy) : SONATUL LUNII — ora 19.30 ; Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala Teatrului Mic) : D-ALE CARNAVALULUI — ora 20.

DUMINICĂ 26 SEPTEMBRIE

Teatrul de Operetă : SE MĂRITĂ FETELE — ora 10.30 ; SECRETUL LUI MARCO POLO — ora 19,30 ; Teatrul „I. L. Caragiale" (Sala Comedia) : COANA CHIRIȚA — ora 10.30 ; SĂ NU-ȚI FACI PRĂVĂLIE CU SCARĂ — ora 20 ; Teatrul „Ion Creangă" : CINCI SĂPTĂMÎNI ÎN BALCON — ora 10 ; Teatrul Țăndărică (Calea Victoriei) : ILEANA SÎNZIANA — ora 11 ; Teatrul „C. Tănase" (Sala Savoy) : SONATUL LUNII — ora 11 și 18.30.

tv

SÎMBĂTĂ, 25 SEPTEMBRIE 1971

● 16,15 Emisiune în limba germană ● 18,00 Bună seara, fete ! Bună seara, băieți ! Emisiune realizată de Titi Acs la Clubul Uzinei „Tractorul" Brașov ● 19,20 1001 de seri ● 19,30 Telejurnalul de seară ● 20,00 Săptămîna internațională ● 20,15 Tele-enciclopedia ● 21,10 Film serial în cinci episoade : „Atomiștii". Episodul I — Recrutarea. Producție a televiziunii franceze. Regia Leonard Keigel ● 22,10 Teledivertisment. Alfabet muzical — litera A. În distribuție : Antoniu Costache, Alexandrescu Sică, Andronescu Coca, Alexandru Matei, Adamo, Andreescu Aurelian, Astaire Fred, Agemolu Anca, Aznavour, Anastasiu Dorin, Armstrong Louis, Alexandru Arșinel, Avalone Frankie și alții ● 23,00 Telejurnalul de noapte. Sport ● 23,15 Romanțe în interpretarea soliștilor Adriana Codreanu, Maria Vlădescu și Ion Stoian

DUMINICĂ, 26 SEPTEMBRIE 1971

PROGRAMUL I

● 8,30 Sport și sănătate ● 9,00 Matineu duminical pentru copii ● 10,00 Viața satului ● 11,15 Albumul compozitorilor români : Gherase Dendrino ● 12,00 De strajă patriei ● 12,30 Emisiune în limba maghiară ● 14,00 Fotbal : Steaua — F. C. Argeș (Divizia A). Transmisiune directă de la Stadionul Republicii ● 15.50 Polo pe apă : România — S.U.A ; România — Italia (înregistrări de la Hvar) ● 16,20 Box : Finalele turneului internațional de la Ostrava (aspecte înregistrate) ● 16,45 Postmeridian. Magazin ● 18.10 Film serial pentru tineret : Planeta Giganților ● 19,00 Vetre folclorice : Bistrița — Năsăud ● 19,20 1001 de seri ● 19,30 Telejurnalul de seară ● 20,00 Reportajul săptămînii : Pe locul viitoarelor orașe ● 20,20 Film artistic : Asasinul din cartea de telefon ● 21,50 „Zi-le d-alea, de-ale noastre". Emisiune de varietăți muzicale ● 22,45 Telejurnalul de noapte. Sport.

PROGRAMUL II

● 20,00 Reîntîlnire cu personaje îndrăgite de copii : Hup și Hop ● 20,30 Bucureștiul necunoscut — Podul Mogoșoaia ● 20,50 Teatrul liric TV. — Selecțiuni din baletul „Prinț și cerșetor" de Laurențiu Profeta ● 21,40 Buletin de știri ● 21,45 Săptămîna culturală bucureșteană ● 21,55 Cîntă Marie Laforet ● 22,10 Film serial : Urmărirea — episodul VI : Unchiul George (reluare).

Odinioară, secretarul U.T.C. de liceu era cadru didactic. Se acreditase ideea că utecistul-elev nu poate conduce optim o organizație cu cîteva sute de utecişti. Pentru că, fiind şi el elev, are de învățat, iar munca U.T.C. cere o mare investiție de timp ; pentru că n-are experiența muncii obștești, a conducerii şi, fiind de aceeaşi vîrstă, dacă nu mai mică, n-ar avea suficient prestigiu în fața colegilor, nu s-ar putea impune în fața colectivului didactic. Argumente pe care activitatea practică a secretarilor U.T.C. le-a infirmat rînd pe rînd.

În tabăra de la Homorod, am discutat aceste probleme cu secretarii U.T.C. din şcoli : **cum sînt şi cum ar dori să fie, ce ar păstra din propria experiență, ce ar corija.**

Fişe pentru un portret colectiv

SECRETARUL U.T.C. DIN LICEU

OLIVIU PĂUN

NINA COMAN

SORIN BLUMEZA

ŞASE DIN CINCI SUTE

GABRIELA ANASTASIU

RADU SOPLACĂU

LUMINIȚA PÎRVULEȚ

PASIUNEA MUNCII DE ORGANIZAȚIE

Oliviu Păun, deținînd de doi ani investitura de secretar al organizației U.T.C. de la Liceul „Nicolae Bălcescu" din Pitești, răscolește bagajul anilor dedicați muncii școlare și de U.T.C. Descoperim în acest „bagaj" un secretar U.T.C. cu personalitate, în stare să se confrunte cu personalitatea colectivului de utecişti care l-au ales, să se impună. Bănuim că nu i-a fost ușor să fie un astfel de secretar ; conduce de la nici 17 ani o organizație totalizînd aproximativ 1300 de utecişti. S-a impus, oare ? Faptele demonstrează că da, s-a impus. Și totul, după părerea lui, a pornit de la pasiunea muncii de organizație. Aceasta, dublată de răspunderea de utecist, îl crează, îl formează pe secretarul U.T.C. **„Mi se părea o infirmitate să mă ocup doar de învățătură, să las să treacă pe lîngă mine evenimente din organizația mea, să lipsesc de la o activitate. Dar nu m-am dezis ca elev, nu puteam apărea demagog. Acum mă simt activist şi, trăind, ca să spun astfel, viața de activist am învățat că omul complet al societății noastre nu separă, ci unește, condiționează munca profesională şi cea social-obștească. Datorez muncii de organizație maturizarea, capacitatea eforturilor, faptul că nimic nu mă demobilizează".**

Sigur, pasiunea muncii de organizație, maturizarea ca utecist şi elev se cer detaliate. De bună seamă că la mijloc mai există şi o viață în care s-a pus o anumită ordine, un orar de muncă mai altfel decît al elevului obişnuit, o anumită pregătire. **Oliviu Păun** nu le numește aşa. El spune: **„Avem în şcoală 1300 de elevi şi am pretenția că pe 900 îi cunosc direct. Dar lucrul acesta nu mi se pare formidabil. Pe utecişti poți să-i cunoşti direct, să ai timp să lucrezi cu ei, dacă activitatea în organizația ta este pusă la punct. Nu mă pot lăuda că activitatea cutare am făcut-o EU, dar nici nu am avut dorința aceasta. Mi-a folosit faptul că un timp am secondat activitatea fostului secretar U.T.C. din liceu. Acesta era un băiat foarte bun, cu mare capacitate de muncă. Dar făcea totul singur, lucra zi şi noapte, scăzuse şi la învățătură. N-ai nici un merit ca secretar, cînd lucrezi de unul singur".**

Îl urmăresc. Secretarul U.T.C. a făcut multe exerciții practice pentru a se limpezi cum să lucreze. I-a fost greu, poate, pînă s-a edificat **cum se dau sarcinile.** Să-şi ia aer de şef, să fie familiar, să fie sever, să critice, să îngăduie ? Probabil, de teama exceselor, a cam complicat lucrurile, dar a înțeles că filozofia sarcinii încredințate se desfăşoară în limitele normalului — adică a seriozității, a răspunderii, care nu exclud colegialitatea. Şi-a impus să cunoască atît de mulți utecişti nu pentru exercițiul memoriei, ci pentru ca să ştie despre fiecare cît poate şi ce dorește să facă. Totul este condiționat, însă, de ceea ce şi-a propus în momentul cînd a fost ales secretar : **să dinamizeze activitatea U.T.C. prin crearea posibilității ca un număr mare de utecişti să se exprime organizatoric.** Sună frumos, dar cum să faci asta ? Colaborînd cu o masă cît mai mare de utecişti, colegi pe care să te bizui. Dar asta, după părerea secretarului, poate fi realizat în momentul în care există un comitet U.T.C. foarte bun.

— Ai un asemenea comitet ?

— Cred că da — îmi răspunde. **Sîntem 35 în comitet. Imaginați-vă 35 dintre cei mai buni utecişti luîndu-şi în serios sarcina primită. Depinde de secretar dacă aşa se petrec lucrurile. Cînd am stat prima oară față în față ca membri ai comitetului, căci, altminteri, ne cunoşteam, mi-am adus aminte din nou de fostul secretar ; eram hotărît să nu procedez ca el, să nu suplinesc eu munca comitetului. Am discutat sincer : ce vreau eu de la comitet, ce vrea comitetul de la secretar. Ne-am elaborat programul, ne-am angajat în comun, normal era să muncim în comun. Foarte ușor poți pierde pe drum membri ai comitetului, mai ales cînd sînt atît de mulți. Se spune că nu se vede cînd unul nu muncește. Dar se vede. Pentru că nu este vorba de muncă la sediul comitetului, ci în organizațiile de clasă, pe comisii.**

În condițiile acestea, în care comitetul este viabil, în care comisiile lucrează operativ, nu mai apare ca ceva extraordinar că secretarul U.T.C. îşi îngăduie să participe la toate adunările generale ale organizațiilor — evident, atunci cînd nu se țin la aceeaşi oră ori în timpul cînd are program de şcoală — că poate să aibă acel activ de utecişti, în afara comitetului, cu care discută de cîte ori simte nevoia consultării şi mai ales, a implicării cît mai mulți utecişti în activitatea de concepție şi organizatorică. Nu este extraordinar că poate să răspundă de cîte ori utecieştii îl invită la o activitate, că poate să studieze, să se informeze mai pe larg privitor la unele probleme politice. **„Dacă eu, ca secretar sînt instruit, ajutat de către activişti, de către comuniştii, invitat în tabere să învăț, să capăt experiența muncii politice, utecieştii din organizație aşteaptă acest ajutor de la secretar în primul rînd".**

POATE FI SECRETARUL U.T.C. CEL MAI BUN ELEV ?

Ascultînd-o pe **Nina Coman**, secretara comitetului U.T.C. de la Liceul „Unirea" din Focşani, mă gîndeam cum se petrec lucrurile că, dintre 500, 1000, 1500 de utecişti, aceştia, toți, aleg să-i reprezinte, să-i conducă, pe unul singur. Ce cer şi ce aşteaptă de la acest unul singur ? Închegăm un răspuns din ceea ce a povestit secretara liceului focşănean. Sîntem de acord cu ea că a putut fi contrariată. Într-un liceu în care majoritatea o formează băieții, utecieştii au ales-o secretară pe ea, o fată. Pe parcursul activității s-a convins, însă, că n-avea de ce fi contrariată. În ciuda vorbelor „pe la colțuri" despre elevul exemplar, despre utecistul model, capabil şi dornic să dubleze învățătura cu activitatea extrașcolară, combativ, căruia îi displace dulcea colegialitate guvernată de principiul „treci peste abaterile colegilor, ca să treacă şi ei peste ale tale" şi, care, pentru toate aceste calități, n-ar fi chipurile simpatizat şi nici n-ar fi considerat lider al clasei, al şcolii, fiind prea perfect, realitatea face, după spusele Ninei, o demonstrație inversă. Cînd sînt puşi în situația de a alege pe cel care să fie conducătorul organizației lor din şcoală, utecieştii se gîndesc întotdeauna la şeful unei clase, la cel care se detaşează la învățătură şi în activitatea obştească. De aceea a şi ajuns Nina Coman secretar U.T.C. — mai întîi de clasă — pentru că reuşea să termine întotdeauna anul şcolar cu media cea mai mare, paralel cu îndeplinirea sarcinilor de organizație. A fost aleasă, deşi utecieştii ştiau că, văzînd-o pe ea ca secretară, nu le va fi comod. Interlocutoarea noastră nu uită nici acum replica unei colege. „Ştii, îmi place grozav secretarul nostru de clasă ; îşi vede de învățătură iar nouă nu ne cere :ă facem nimic" N-a uitat, pentru că aceste cuvinte, care au şocat-o, exprimau o mentalitate ce nu poate fi lăsată să prindă rădăcini, să capete amploare. **„Unui utecist** — explică secretara — **nu-i poate fi îngăduit să plece din şcoală cu ideea că acel conducător e bun care-şi lasă colectivul într-o stare de moleşeală, să facă ce vrea, dacă vrea. Detest elevul excepțional, preocupat de persoana lui, egoist, care nu dăruie nimic colectivului. Dacă nu eşti un generos, nu poți fi secretar. Dacă tremuri pentru fiecare oră consacrată activității de organizație, socotind-o irosită, înseamnă că n-ai înțeles nimic din esența vieții de utecist. Secretarul U.T.C. dinaintea mea aici a greşit ; s-a ocupat numai de el, de învățătură, şi a lăsat organizația în inerție. Nu te naşti secretar, ci te formezi".** „Dar cum, cînd ?" **„Se discută adeseori cine să fie secretar U.T.C. Şi se spune : un utecist din clasa a IX-a nu putem alege, n-are experiență, îl alegem din clasa a X-a. Şi alegerea lui se face după mai multe săptămîni de şcoală. Un trimestru, două, chiar întreg anul şcolar, acesta învață să fie secretar, dar abia în clasa a XI-a ştie bine cum să lucreze. Şi tocmai bine că vine clasa a XII-a, cînd este eliberat din funcția de secretar pentru că are de învățat în vederea absolvirii liceului. Eu l-aş alege pe secretar în clasa a IX-a, aş avea curajul, iar dacă utecieştii îl doresc, l-aş lăsa să fie secretar şi în clasa a XII-a. Patru ani în munca de secretar înseamnă enorm pentru mersul unei organizații".** Aceasta înseamnă, însă, să ai utecişti pregătiți din clasa a IX-a să poată prelua o investitură de secretar U.T.C. Secretara are şi aici răspuns. Ştie că nu orice elev şi utecist bun e un posibil secretar. Sigur, e de acord, ba chiar socoteşte o obligație a secretarului, a comitetului să-şi formeze înlocuitori. Să-i formeze, spune ea, din pionierie. În organizația liceului său treaba aceasta se poate realiza mai lesne, întrucît aici funcționează şi o şcoală generală, iar organizația de pionieri face corp comun cu cea de U.T.C. **„Nu putem aştepta să ne vină în clasa a IX-a utecişti şi după două săptămîni, cînd au loc alegeri, să alegem secretarul, biroul pe criteriul mediei de la admitere. Îi cunoaştem din timp, îi integrăm în activitatea organizației chiar cînd sînt pionieri şi se pregătesc să devină' utecişti. Veți găsi frecvent la adunările generale ale claselor liceale invitați dintre pionieri sau utecişti din şcoala generală ; avem chiar în comitetul U.T.C. pe liceu utecişti din clasa a VIII-a. Aici se află, dacă vreți, şcoala noastră de cadre. Nu contează că nu toți vin la liceul nostru, îi pregătim şi vor lucra bine ca utecişti în şcolile profesionale, în licee de specialitate".** Are perfectă dreptate ; e foarte important să muncești cu pionierii, să nu-i lași să ajungă în clasa a IX-a fără să ştie bine ce este aceea muncă de U. T. C. Secretara U.T.C. are satisfacția că poate spune : **„sînt cîțiva utecişti din clase mici care oricînd pot să mă înlocuiască".**

CAPACITATEA DE A FI ÎNTOTDEAUNA PREZENT

Am înțeles că ceea ce **Sorin Blumeza** de la Liceul din Ploieşti trecea la **„aşa trebuie să fie un secretar"**, poate fi transferat la **„aşa sînt eu"**, dar n-o poate spune din modestie. O spunem noi.

Sînt, cred, un om echilibrat, şi secretarul trebuie să fie un asemenea om. Sînt un elev bun, un bun sportiv, un bun muzician. Ceea ce-mi permite nu să spun „faceți", ci să întreprind şi eu însumi. De pildă, dacă un foarte bun sportiv are corigente la 7 materii — situație autentică — şi profesorul de sport hotărăşte, pe bună dreptate, să-l scoată din campionatul județean, eu să reuşesc să-l determin să învețe, să-l iau, fiindcămi era coleg, lîngă mine în bancă şi să nu-l las pînă nu înțelege că e hotărîtor pentru formația lui să învețe. Şi el să se redreseze la învățătură, să se obişnuiască să muncească. Dar nu întotdeauna pot interveni direct, nu sînt coleg de clasă cu toți elevii. Am însă posibilitatea să-mi formez nucleele mele de utecişti din fiecare clasă, grupul cu care mă întîlnesc. Lucrez cu comitetul, cu comisiile, ne propunem activități, le facem. Unele sînt bune, au ecou, efect, altele nu. Analizăm de ce. Dar noi sîntem activul, nouă, pentru că sîntem organizatori, poate ni se pare că totul e în regulă iar utecieştii sînt cei vinovați că nu participă la acțiunile inițiate. Putem fi subiectivi. Mă întîlnesc după discuțiile noastre în activ cu grupul acela de lideri, cum îl numesc eu, şi discut. Săptămînal mă întîlnesc cu ei. I-am dorit sufletul clasei şi prin ei ştiu ce vrea organizația de clasă, prin ei aflu opinia utecieştilor, ce părere au de o acțiune ori alta. Nu ştiu dacă e bine, dar cînd facem programele de activitate de durată ori operative, eu întotdeauna aşez alături, confrunt ce propun comisiile, activul şi ce propun nucleele acelea de utecişti care mă ajută. Aşa reuşesc să atrag mulți utecişti la activitatea de organizație. Şi mai izbutesc ceva. Să transform acele blocuri solidare din clase, uneori solidare în rău, în blocuri de acțiune. Ştiu că e o mare lacună a muncii noastre cînd clasa de elevi nu acționează ca un colectiv combativ, domnind aici o dulce frăție. Or, blocurile acestea solidare, care uneori se unesc la chiul, la indisciplină, la tăcere în fața faptelor negative, pot fi convertite pentru o altă solidaritate, de grup. Noi, în clasă, am avut pe primul trimestru 18 corigenți din 48. Foarte mulți. În final, n-am mai avut decît foarte puțini. Dar n-a mers totul pe roate. Multă vreme de la cîțiva n-am scos decît că „nu fac cutare lucru", „nu vreau să învăț". Să-i fi lăsat cu acest „nu vreau", nu se putea. Am apelat la cei mai apropiați respectivilor, la grupul de prieteni, să-i influențeze. A fost nevoie să mergem şi la părinți. Şi am mers. Nu poți să transformi o clasă cu un colectiv slab ca opinie, dezinteresat de ce face colegul, într-un colectiv viguros ca atitudine spunîndu-le : „trebuie să fiți combativi", ci cîştigîndu-i pentru exigență, lăsîndu-i să vadă ce urmează intervenției colectivului în viața elevilor.

ORGANIZAȚIA CLASEI TALE CONSTITUIE UN MODEL ?

De un an secretară, **Gabriela Anastasiu** de la Liceul „Al. I. Cuza" din Galați, îşi amintește **că nu ştia să se impună.** Elevele din clasele mai mari o priveau interogativ : „ce vrei de la noi, eşti mai mică ?" A găsit ajutor la organizația de partid, la conducerea şcolii, la îndrumător. A vrut să demonstreze că poate fi un bun organizator într-o şcoală cu 800 utecişti. Dar a început modest. După părerea noastră, de unde trebuia început : de la organizația clasei ei. Viața organizației liceului se bizuie pe viața organizațiilor de clasă, e compusă din acestea. Şi organizația din care face parte secretara trebuie să dea tonul. De obicei nu se întîmplă aşa ; secretarul U.T.C. pe liceu îşi uită clasa. Dar aici, de la clasa Gabrielei au pornit cele mai multe acțiuni. Aici se organizează cele mai interesante dezbateri, aici adunările au loc cu mare regularitate, aici utecieştii au sarcini concrete, treziți fiind dintr-o pasivitate ce devenise îngrijorătoare. A fost de ajuns ca o organizație de clasă să dea tonul şi altele i-au urmat exemplul. Într-o organizație în care se critica mereu, obsedant, inactivitatea — anul III E — secretara U.T.C. a fost invitată la cea mai interesantă informare politică de sinteză pregătită numai de utecieştii clasei. Într-o clasă cu un „grup solidar" format din şase eleve, care reuşeau să dizolve orice încercare de activitate, organizația a izbutit ca tocmai pe aceste şase să le antreneze să facă cel mai interesant simpozion.

Acum, secretara poate spune : „din 18 organizații de clasă 10 sînt foarte bune, cu activități susținute, care prind în acțiune foarte mulți utecişti. Ziua mea săptămînală cu secretarii de clasă o consacrăm aproape întotdeauna acestei idei : cum să facem să trăiască toate cele 18 organizații aidoma celor zece...".

UTECISTUL SĂ CREADĂ ÎN CUVÎNTUL TĂU...

Luminița Pîrvuleț, Liceul „Tudor Argheziu" din Tîrgu Cărbunești, — îi era teamă să nu fie tratată cumva prea „sufletistă" pentru ceea ce avea de spus despre secretar, deci despre ea. Adică, i se pare că a cere unui secretar, deci şi ei, să aibă inepuizabile rezerve sufletești pentru colegi nu vine în contradicție cu calitatea utecistului căruia i se cere spirit revoluționar, exigență, combativitate. Acestea intră, toate, în rezervele sufletești despre care Luminița vorbea. „M-am temut cel mai mult să nu fiu socotită că fac demagogie, să se spună despre mine, secretar, „ştie să prelucreze". Nu-mi place să vorbesc despre viața de organizație, ci să fac să existe această viață. Poate că la noi în liceu, asta a însemnat altceva decît în altă organizație. Noi ne adunăm în clasa a IX-a din foarte multe localități, de prin sate, în general. Sună a laudă, dar am muncit trei ani de zile, de cînd sînt secretară, cu utecişti care veneau din toate colțurile județului şi care, în majoritate, ştiau despre U.T.C. doar atît : că trebui să plătească cotizația. Acum pot spune că sîntem o organizație cu viața ei politică, cu activitățile ei. Mi se pare foarte grav, să spui într-o zi : „ieşim la muncă patriotică", iar secretarul să fie absent, trimițîndu-şi reprezentanți. Se întîmplă şi astfel; sînt în consiliul județean al elevilor şi aflu că utecieştii au nemulțumiri. Sigur că ei nu vin la muncă patriotică pentru că vine secretarul, dar dacă el lipseşte, după ce le-a vorbit utecieştilor despre importanța muncii, nu mai cred în cuvîntul secretarului. Şi aşa se întîmplă cu toate acțiunile. Eu n-am fost niciodată o bună sportivă, o bună muzicieană, dar nu lipsesc de la acțiunile de acest gen. Sînt locurile de activitate unde întîlnirile mele cu utecieştii se desfăşoară parcă de pe altă platformă. Într-o drumeție, credeți-mă, am ocazia contactului de la om la om. La o reuniune cunosc manifestări, feluri de a fi, de a gîndi, prietenii, grupuri durabile care se bizuie pe elemente pozitive, grupuri care trebuie despărțite, pentru că se constituie pe indisciplină, distracții abuzive. Munca secretarului nu este cea dusă la prezidiul unei adunări, la şedința de comitet, ci cea dinlăuntrul organizației, zi de zi".

Preocuparea principală i se pare necesar să fie îndreptată **„spre formarea, la vîrsta aceasta, a idealului de viață diriguitor".** Şi din explicații a reieşit că, de fapt, aceasta înseamnă munca politică. Elevul la vîrsta aceasta, în condițiile în care nimic nu-i lipseşte, grija tuturor este îndreptată spre el, poate uita că persoana lui nu contează doar pentru el, ci mai ales pentru societate. **„Eu afirm că pe utecistul elev trebuie să-l educăm să ştie bine ce fel de societate este aceasta care se îngrijeşte de el şi cum îl aşteaptă",** încît idealul său să nu fie abstract „vreau să devin ceva", ci „vreau să mă realizez pentru societate". Acțiunile organizației, m-am convins, **nu pot fi etichetate ca modalități de exercițiu, de folosire a timpului liber, de descoperire pur şi simplu a talentelor, ci ca mijloace de edificare a ceea ce poți, a ceea ce ți se cere, de manifestare a ta timpurie ca membru al societății. Îndrăznesc, bizuindumă pe experiență, să cred că cercurile teoretice, cele ştiințifice, de artă trebuie conduse şi activizate de elevi. Şi apoi să cultivăm dezbaterea. Să aducem în discuția organizată a unor grupuri de elevi problemele pe care de fapt ei le discută cînd sînt între ei, ca să-i ajutăm să se edifice la modul corect, fundamentat. Anii aceştia, ai căutărilor, nu-i putem lăsa la discreția inspirației, ci trebuie să-i canalizăm spre căutările valoroase, substanțiale".**

M-AU ALES, TREBUIE S-O MERIT...

Radu Soplacău, de la Liceul din Dej, şi-a făcut un scurt autoportret. „Am venit la liceu de la țară, acum trei ani. Despre mine s-a putut şti că sînt elev bun la învățătură, că mă pricep la sport, la muzică, eram şi în formația de muzică uşoară, că îmi place să fiu tot timpul activ. Colegii m-au ales pe mine ca secretar. Nu ştiam cu ce să încep, de la ce. Eram dezorientat întrucîtva. Abia mă obişnuiam cu liceul, şi nu puteam spune că aveam o personalitate deja conturată. Aveam de trecut şi un handicap serios : ori ce întreprindea organizația, elevii aşezau sub denumirea de şedință. Întreaga activitate de organizație, aşa era numită. Venea secretarul de clasă şi anunța : după-amiază avem şedință, cu toate că era vorba de un simpozion, sau de o activitate de cerc. Unei asemenea invitații, utecieştii îi răspundeau cu fel de fel de motivări : că nu pot veni fiindcă au antrenament, ori au treabă acasă... Acțiunea era ratată, chiar dacă tema prezenta interes. Nu era greu de înțeles că utecieştii trecuseră prin mai multe activități care nu-i mulțumiseră ca desfăşurare şi acum le evitau. Nu se simțeau de fel autori. „Vă invităm la cercurile elevilor", dar cercurile sînt organizate şi conduse de profesori. Mi se pare cu totul nepotrivită întrebarea : „ce face organizația pentru voi ?" — întrebare ce li se mai pune şi astăzi utecieştilor. Organizația înseamnă utecieştii. Nu-mi place să spun : vă invit la o informare politică, la un simpozion, la cercul literar. Neapărat va trebui să inversăm lucrurile, să nu mai trebuiască să utilizăm termenul „mobilizare la activitatea de organizație". Să nu se înțeleagă că-l evităm pe profesor ; el ne ajută, ne dă sfaturi, dar să nu se simtă lezat că vrem să-l invităm noi la activități şi nu invers. Altfel, facem demagogie : spunem că utecieştii sînt organizatori, inițiatori şi beneficiari ai activităților, cînd, de fapt, sînt doar simpli invitați, ori execută ceva indicat de către cineva.

Lucrurile pornesc greşit mai de sus, nu numai din şcoală. De ce, de pildă, eu, secretar, trebuie să aflu uneori de la îndrumătorul U. T. C., de la direcțiune, problemele parvenite de la municipiul U.T.C., cînd ar trebui să fie invers, eu să-i informez pe aceşti tovarăşi. Mă simt capabil să preiau sarcini grele, dificile, să răspund cum le ducem la îndeplinire. Ştiu să şi întreb cînd este nevoie, dar să-l lăsăm pe secretar să fie o autoritate în organizația sa...

Pagină realizată de LUCREȚIA LUSTIG
Fotografiile de VASILE RANGA

TEATRUL — școală de educație politică, morală și civică a tineretului (II)

În prima parte a anchetei noastre, publicăm opiniile unor directori de teatru privind relația instituțiilor teatrale cu publicul tînăr, obligația lor de a contribui prin conținutul repertoriilor la educarea politică, etică, estetică, a tineretului. Astăzi, prezentăm cititorilor noștri părerea celor care realizează direct spectacolele, referitoare, de asemenea, la imperativul educativ al activității lor.

ANCHETA „SCÎNTEII TINERETULUI"

SORANA COROAMĂ : Nu cred în copacii fără rădăcini

— Care este aportul regiei în reliefarea ideilor educative propuse de spectacolul de teatru ?

S. C. Nici nu poate fi vorba de un spectacol bine direcționat ideologic, estetic, etic, în afara regiei. Fără contribuția regiei ne-am afla în fața unei reprezentații cu lectori în mișcare ; un text capătă maximum ca valoare artistică, filozofică, educativă numai prin punerea lui în scenă. Aceasta implică, însă, obligatoriu, claritatea gîndirii regizorale, a mijloacelor de expresie : plus farmec, poezie, adică tot ceea ce atrage publicul, și cu atît mai mult public tînăr. Un regizor care nu se consideră, care nu poate fi considerat, un factor de clarificare ideologică, etică, estetică, nu-și atinge scopul primordial al misiunii sale.

— Ce opinie aveți despre teatrul politic ; în ce relație se află tineretul cu acest teatru ?

S. C. Într-un anume sens teatru politic se face de la Aristofan. Pricină pentru care totdeauna m-au nedumerit delimitările : teatru poetic și non-poetic, teatru istoric, teatru filozofic, teatru politic... Teatrul este în același timp și filozofic și poetic și politic, sau nu este deloc. În ceea ce mă privește, pot afirma că fac teatru politic, dinamic.

— Poate contribui teatrul la angajarea militantă a tineretului ?

S. C. Negreșit. O carte de vizită a tînărului e foamea de adevăr : tinerii nu suportă minciuna, compromisul, jumătățile de măsură. În acest sens nu se poate concepe un mijloc de educație mai eficace, o modalitate mai potrivită de răspuns la întrebările esențiale ale tinerilor decît teatrul : dar un teatru al adevărului, un teatru viu, direct, care să provoace cele mai aprinse dezbateri, dar și cele mai depline clarificări prin răspunsurile ideologice precise, fără echivoc, cuprinse în fiecare spectacol.

— Sînteți un regizor conștiincios și consecvent în transpunerea scenică a dramaturgiei originale — clasice și actuale. Ce principii ghidează această consecvență ?

S. C. Nu cred în copacii fără rădăcini. Nu cred într-un teatru național și o școală națională de teatru care nu se bazează pe o dramaturgie originală și pe modalitățile regizorale originale. Sînt, așadar, pentru dramaturgia de non-import ca temă și formule artistice. Aceasta, firește, fără a exclude dramaturgia de pretutindeni și din toate timpurile, dramaturgia majoră cu care este chiar interesant să te compari, dar față de care este uneori obligatoriu să te delimitezi. Da, am pus în scenă mereu, cu un grad mare de preferință, dramaturgia originală : pentru începutul acestei stagiuni lucrez la Național „Surorile Boga" de Horia Lovinescu și în cadrul teatrului T.V. serialul „Mușatinii", după trilogia lui Delavrancea.

Cum definiți răspunderea actorului în interpretarea personajului exemplar pentru tineret ?

EMANOIL PETRUȚ :

Ori de cîte ori am interpretat tipuri eroice din istoria țării noastre, sau eroi ai timpului prezent, am încercat în primul rînd să însuflu tuturor personajelor omenia. Firește, am căutat să subliniez prin joc, cinstea, dragostea de țară, curajul, bărbăția, dar n-am uitat că eroii mei erau, înainte de toate, oameni ca noi toți. Am gîndit și am interpretat personajul contemporan ca pe un om obișnuit, care poate trăi printre noi, fiindcă sînt convins că trecem pe stradă pe lîngă asemenea oameni, adesea, fără să știm că pot fi capabili de cele mai eroice gesturi. Caracterul deosebit al unui personaj exemplar l-am scos în evidență mai ales prin modul de a reacționa la un anumit moment dat. Acest mod am căutat să-l prezint ca exemplar, pentru ca reacția să fie cea care să devină model de gîndire sau acțiune. Acum, de pildă, interpretez rolul lui Pavel Golea din „Surorile Boga", noua premieră a Naționalului. Iubesc personajul fiindcă e un exemplu de erou al zilelor noastre, care merge pînă la sacrificiul vieții sale pentru îndeplinirea unor înalte idealuri, păstrînd integrală înțelegerea umană pentru semeni ; reacțiile în momentele cruciale sînt într-adevăr model de conduită, caracterul educativ al personajului devenind astfel, după opinia mea, implicit.

VLADIMIR GĂITAN :

Actorul trebuie **să creadă** într-un asemenea erou și să-l interpreteze cu mare credință. Anul acesta mi s-a încredințat rolul Andrei — Athos, după numele conspirativ — din serialul T. V. „Urmărirea". Am crezut cu toată puterea în tînărul utecist, pe care, interpretîndu-l l-am stimat și l-am admirat pentru curajul, dîrzenia, dăruirea sa. Acești oameni au existat, au luptat, crezînd în idealurile lor, în care cred și eu fiindcă ei le-au făcut vizibile. Cînd am filmat, am avut în față documente istorice : programele postului de radio Muntenia, datele reale despre sabotaje și alte acțiuni conduse și organizate de partid. Acțiuni mult mai complexe, mai ample decît am reușit să redăm noi în film (chiar tinerii erau cu siguranță mai bogați sufletește decît am izbutit să-i înfățișăm noi) ; dar important este, după părerea mea, că am evocat acest moment la care au participat tinerii : ei au răsturnat valul, tinerii, cu siguranță, căci cei care ne conduc astăzi sînt încă tineri, ceea ce înseamnă că atunci aveau vîrsta mea. Am interpretat acest rol cu convingerea că și tinerii de astăzi sînt gata oricînd de acte eroice pentru idealurile care au animat întotdeauna crezul comunist. Dar nu numai atît : avem un tineret extraordinar, — tineri care muncesc exemplar în fabrici sau pe șantiere, care umplu bibliotecile, dar despre a cărei activitate dramaturgii continuă să **NU** scrie. De ce nu merg scriitorii printre acești tineri, de ce nu scriu despre problemele lor, de ce n-avem piese despre tînăra generație, cu personaje autentice, cu gîndire și comportare ? Mie, unuia, mi-ar face o imensă plăcere să joc într-o piesă un rol adevărat despre un erou adevărat al tineretului adevărat de astăzi.

COSTEL CONSTANTIN :

După ce am jucat la Iași cam 30 de roluri, am interpretat la Naționalul bucureștean un rol de compoziție într-o comedie cu valențe etice. „Moartea unui golan". De toate cîte era vorba de o comedie eu am încercat în permanență să acord rolului ponderea (inconfortă de text), pentru ca personajul să pară credibil, real și, desigur, educativ. De ce am făcut așa ? Pîndind jucînd în peste 100 spectacole am observat sala : cei 700 de tineri spectatori care veneau de fiecare dată, ar fi putut pleca distrîndu-se și atît, dacă le ofeream doar efectul comic, dar eu n-am vrut acest lucru. Am vrut ca cei 200 de băieți și fete din sală să înțeleagă că trebuie să muncească acolo unde statul nostru îi trimite, că au datoria să respecte familia, colegii, dragostea adevărată. Am vrut deci ca publicul tînăr, în primul rînd, să nu plece ca de la un divertisment, cîștigat prin umorul interpretării folosit facil și fără profit educativ. Datoria mea de actor este ca approfundînd criteriile filozofice, etice ale unui text, **să impun publicului aceste criterii și nu numai să le propun.** Spectatorul nostru e receptiv, gata oricînd să primească de la artist ; dar tocmai din acest motiv ideile textului trebuie ancorate cu putere în public, pentru ca acest public să părăsească sala convins de adevăruri menite să-l înfrumusețez moralmente.

Anchetă realizată de VIORICA TĂNĂSESCU

IDEALUL UMAN

realități date. Tocmai în acest sens **realismul artistic,** ancorat în prezent și avînd rădăcini adînci în trecut, prefigurează prin acțiuni umane tipice, cu amprente de generalitate, **idealuri umanitare** ce se cer atinse ori condamnă **ceea ce degradează aceste idealuri.** Iată de ce imaginea artistică realistă, indiferent cu ce mijloace de exprimare operează, nu poate fi privită ca o simplă decupare a unui fragment din realitatea receptată nemijlocit. Artistul te face să vezi ceea ce la prima vedere nu bate la ochi, anume **generalul în particular, esențialul în accidental, universalul în individual,** ținînd seamă de dinamismul dialectic al faptelor în perpetuă desfășurare. Și cum arta este un specific uman, dezvoltat în mileniile de evoluție istorico-socială, manipulînd pentru **comunicare între creator și consumatorii** de artă cu mijloace estetice variate, ce acționează direct sau indirect asupra simțurilor (gr. aisthetes = acela care simte, care percepe), obiectul ei este prin excelență **umanul** sau **realitatea văzută omenește.** Deci nu e vorba de o simplă înregistrare, ca pe o placă fonografică, ci și de o **atitudine,** caracteristică speței umane, de un **ethos** al omului însușit, transformat și ridicat la trepte superioare în cursul istoriei sale. Grecii lui Homer în războiul Troiei luptă pentru Elena, **idealul frumuseții,** pe care o răpise Paris, fiul lui Priam. Dar la greci, mai ales în epoca marilor filozofi, se pune semn de egalitate între **frumos și bine.** Faust al lui Goethe caută fericirea și o găsește numai în visul supraindividual, ca **toți oamenii să fie liberi pe vatra lor.** Leonardo da Vinci realizează pe Gioconda ca o ființă (desigur de natura imaginii artistice) ireductibilă la o femeie oarecare și ca atare exprimînd **năzuința omului de a cinsti în femeie,** idealizată ca frumusețe și înconjurată de o tainică aură, **pe progenitoarea vieții.**

Acesta e **drumul major** al artei și literaturii, reflectînd nu la modul oglindă plană, ci prin **prisma complexă și multiplele filtre ale conștiinței artistului,** realitatea umană, atît de **dramatică** prin continua ei smulgere din ceea ce este învechit și depășit sau potrivnic năzuințelor umane și atît de **măreață** prin lupta ei pentru nou ca formă superioară a vieții față de trecut — pentru îndreptățirea la fericire a tuturor celor ce contribuie s-o facă tot mai omenească. Deoarece omului, spre deosebire de alte spețe, nu-i este impusă o strictă limită, mai ales ontogenetic, în a se putea mereu **depăși pe sine.** Tigrii sau oile n-au paleolitic nici vîrsta bronzului sau a erei nucleare în existența lor definită destul de sever biologic. Omul singur poate pătrunde cu știința în structura atomului și se poate desface din legile gravitației terestre prin cunoaștere și tehnică. Or, arta din străfundul timpurilor rupestre și pînă la cele mai moderne realizări artistice și literare majore nu face decît să exprime și să transmită, prin codul ei în linii și culori, în forme și volume, în gesturi, sunete și cuvinte, acest **elan prin care omenirea, împotriva oricăror dificultăți, caută modul de existență și organizare social-istorică cel mai favorabil pentru toți,** cîte o dată străbătînd zone tragice, pline de sacrificii, ale vieții, adeseori cu alunecări îndărăt, dar pînă la urmă propășitor ascendent și victorios. Aceasta e imaginea pe care ne-o oferă **istoria omului pe pămînt, lumea sa.**

Aceasta e imaginea generică ce ne-o oferă marxism-leninismul despre lume și viață, imagine ce devine tot mai mult **realitate** prin totală abolire a exploatării muncii omului de către om și înțelegere a libertății sale ca un rezultat al cunoașterii legilor obiective ale realității, pentru o tot mai justă folosire a lor în interesul obștesc și individual. Numai făcînd intuitive, deci inteligibile, trăsăturile realității văzute din această perspectivă, rod al miilor de ani de luptă și cugetare, scriitorul și artistul zilelor noastre se poate plasa pe orbita contemporaneității și a năzuințelor umane fundamentale. El e chemat să le vadă și să le împărtășească nu în teorie, ci așa cum le prezintă viața întrupată în colective, în indivizi, în sisteme sociale și în regiuni diferite, în condiții nu totdeauna ușoare.

România de astăzi oferă din acest punct de vedere pentru categoria creatorilor de artă și literatură un teren de activitate cu deosebire prielnic. Avîntul revoluției socialiste, inclusiv greii ani de luptă pentru eliberare de sub jugul fascist realizată în imense sacrificii și realizările de importanță economică și social-culturală demne să constituie mîndria oricărui popor, realizări în curs de continuă împlinire în vastele procese ale socialismului multilateral dezvoltat, angajînd forțele productive și creatoare ale întregului popor, nu pot să nu dea pinteni avîntului artistic și literar. Pentru a întruchipa literar și artistic aceste realități nu se cere, în afară de talent, decît **conștiință socialistă** și pătrundere **in medias res** cu o bună armură ideologică marxist-leninistă călită prin studiu și practică în spiritul politicii Partidului Comunist Român.

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

DISCIPLINA

permite să lipsească zile de-a-rîndul ?

— A concepe astfel disciplina — răspunde electricianul Ion Zaman — înseamnă a uita că realizarea indicatorilor de plan ai combinatului nu presupune numai efortul meu ci mai ales efortul nostru al tuturor celor ce o dată cu calitatea de muncitori și primirea carnetelor de angajați ne-am obligat să ducem la bun sfîrșit sarcinile ce ni se încredințează. A contempla doar, a nu interveni înseamnă în ultimă instanță a fi de acord cu cel care-și arogă dreptul de a ignora munca celorlalți.

— A existat în biografia echipei din care faceți parte un moment în care atitudinea intransigentă față de abaterile de la normele de disciplină să se fi manifestat ?

— Tocmai vroiam să-l relatez. Acum un an, împreună cu noi lucra și Constantin Ionescu. Lucra e un fel de a zice. Pentru că nu era lună din care să nu lipsească. O zi, două chiar și trei. Iar cînd venea făcea o treabă de mîntuială, mai mult se plimba. Aceasta în condițiile în care specificul activității pe care o desfășurăm — verificarea și punerea la punct a aparatelor ce protejează diverși consumatori de energie electrică din combinat în scopul asigurării funcționării neîntrerupte a instalațiilor — ne solicita la maximum pe fiecare. Am încercat în nenumărate rînduri, fie în discuții de la om la om, fie în prezența maistrului, să-l facem să înțeleagă că în acest mod nu poate continua. Nici un rezultat. Invariabil același răspuns : „ce fac eu, mă privește personal". Cum nu puteam admite un astfel de comportament, cînd ne-am convins pe deplin că există rea voință, noi, echipa, am cerut să se procedeze la desfacerea contractului său de muncă. Pentru unii poate gestul ar părea prea sever. Sînt convins însă că am intervenit asa cum trebuia.

Deși comparativ cu numărul salariaților Combinatului chimic din Craiova, număr de ordinul miilor, echipa maistrului Ilie Soreanu cu cei șase membri ai ei ar putea trece neobservată, acest lucru nu se întîmplă, ba dimpotrivă. Și aceasta nu neapărat pentru că raza ei de acțiune este mare ci pentru că (altă fațetă a portretului ei colectiv, a cărei trăsătură dominantă este disciplina în muncă), tinerii ce o compun s-au făcut remarcați prin calitatea lucrărilor executate, oricine știind bine că dacă le încredințezi o sarcină poți fi sigur că va fi îndeplinită în cel mai scurt timp, respectîndu-se, totodată, la milimetru, exigențele presupuse de aceasta.

— Aveam neapărată nevoie — ne poate confirma afirmația tovarășul Ștefan Grigoraș, adjunct șef serviciu electro-energetic — ca în cîteva zile să fie confecționat un panou de joasă tensiune. M-am dus la atelierul PRAMO. I-am găsit acolo pe Ion Zăman, Iorgos Simos și Silviu Ionescu. Le-am explicat despre ce este vorba, precizînd urgența lucrării, fără a preciza un termen, fiind vorba de muncă de concepție. Nu mică ne-a fost mirarea cînd peste patru zile m-au chemat să-mi spună : Comanda este gata ! Am aflat apoi că în faza finală, la montaj, au lucrat neîntrerupt 24 de ore. De ce să nu recunosc, m-a mișcat mult faptul că Silviu Ionescu, student în anul III la Facultatea de electrotehnică, curs seral, a preferat să absenteze, rugînd pe colegul său de echipă, Ion Constantinescu, care este în anul IV la aceeași facultate, să anunțe decanatul despre ce este vorba.

— Sînt în primul rînd muncitor — și apoi abia student — își explică în cîteva cuvinte gestul ce-l numit.

— Nu este de altfel pentru prima oară, cînd, fără să le ceară nimeni în mod expres, băieții au rămas ore suplimentare peste program pentru a termina ceea ce începuseră — precizează maistrul Ilie Soreanu.

— Oare — insinuăm — pentru că aceste ore se plătesc ?

— Nu pentru asta — ripostează Iorgos Simos — ci pentru că ne respectăm. Or, nu te poți respecta decît atunci cînd ai pe deplin conștiința că ești util, că-ți faci datoria pînă la capăt.

Și echipa își face datoria pînă la capăt. Mai mult, ea consideră ca o sarcină de servici nu numai asigurarea unor protecții prin relee și aparate de măsură ireproșabile dar se crede datoare ca prin eforturile ei să aducă, prin inovații, îmbunătățiri din mers procesului tehnologic. Așa a fost optimizată sincronizarea de la motoarele de 2 și 4 megawați ce funcționează în grupul de amoniac, așa s-a realizat prevenirea declasărilor intempesive care în cazul punerilor la pămînt periclitau continua funcționare a instalațiilor din toate substațiile combinatului, așa, nu peste multă vreme, va fi finalizată perfecționarea comenzii de la compresorul de aer. Că aceste inovații aparțin maistrului Ion Soreanu, electricienilor Ion Tigău sau Ion Zaman este un fapt. Dar fluxul creator își are originea în atmosfera de lucru existentă în echipă, în emulația și perfecta sincronizare dintre membrii ei. Sînt cu toții tineri care au înțeles că realizările nu apar decît atunci cînd fiecare în parte și toți laolaltă conjugă în același fel verbul „a munci", cînd dintr-un termen abstract disciplina în muncă — care înseamnă și frecvență de sută la sută, dar și atitudine intransigentă față de chiulangii, care implică și receptarea responsabilă a apelurilor producției dar și spiritul de inițiativă — se transformă în fiecare zi, în fiecare moment într-un modus vivendi, într-o trăsătură definitorie a biografiei lor profesionale.

Gheorghe Mihăilescu

Anca Ovanez

A NE SIMȚI PARTICIPANȚI LA MERSUL ISTORIEI

ADI CUZIN : Raportul între generații nu trebuie privit ca un conflict, ci mai curînd ca un dialog între frunză și arbore, între tată și fiu. Sentimentul istoric se naște din fragedă tinerețe, cînd sîntem capabili să selectăm și să prețuim valori spirituale și materiale, cînd sentimentul moștenirii trece de pragul casei și devine matur. Istoria se făurește zi de zi, din fapte aparent mărunte, dar bogate în semnificații. Cu atît mai mult tinerii trebuie să respecte pe cei dinaintea lor, generația care le-a oferit prilejul să se simtă, acum, atît de puternic ancorați prin faptele lor prezente, în istorie. Istoria trece din om în om și cred că cel care nu are sentimentul profund al istoriei, a celei îndepărtate, dar și a celei de ieri, trăiește cu picioarele pe vînt și nu are nici sentimentul propriei existențe.

ION CHIRIAC : Într-adevăr, e vorba de sentimentul contemporaneității. Acesta stă la baza sentimentului istoric, fie că e întors spre epoci demult apuse, fie spre un timp apropiat nouă.

ANCA OVANEZ : Te întorci inutil la istorie dacă nu pornești de la o realitate prezentă.

ADI CUZIN : A prețui istoria înseamnă a te lega de valorile ei nu în mod ideal, ci a te simți obligat să le aperi, să le continui, să le faci creatoare. Și acest lucru îl poți face decît dacă respecți prezentul, decît dacă ești conștient că tu și părinții tăi sînteți participanți, prin gînd și faptă, la istorie.

GHEORGHE MARCU : Oamenii tind să păstreze cu atît mai puternic și mai stabil cu cît ceea ce s-a creat se îndepărtează în timp. Există o tendință de mitizare a ceea ce însăși trecerea vremii a mitizat. Apropierea prea mare face mai dificilă aprecierea, decantarea valorilor. Cu toate că, din punct de vedere contemporan politic, pentru noi, cei tineri, este mult mai important să cunoaștem, să conștientizăm, să preluăm selectiv evenimentele istorice apropiate nouă, cele care au dus la o nouă eră socială, să evaluăm semnificațiile profunde ale activității istorice a partidului nostru. Sistemul de educație, bazat pe principii tradiționaliste, îndrepta însă tînărul mai mult spre trecut, spre o epocă deja consolidată, ale cărei sensuri sînt precis determinate de timp.

ADI CUZIN : Astăzi avem o posibilitate de informare mult mai rapidă, mai bogată, mai obiectivă, mult mai capabilă să opereze ierarhii. Nu mai credem că totul este definitiv încheiat, terminat, fără putință de a fi transformat, dus mai departe, perfecționat, cum credeau cei din evul mediu, de pildă. De aceea avem, în primul rînd, nevoie să înțelegem conștient, lucid, valorile create de generația dinaintea noastră, să nu le mitizăm prea repede, ci să le concepem în evoluție, adică să ne simțim responsabili de continuarea lor.

ANCA OVANEZ : Te întorci inutil la istorie dacă nu pornești de la o realitate prezentă.

ADI CUZIN : A prețui istoria înseamnă a te lega de valorile ei nu în mod ideal, ci a te simți obligat să le aperi, să le continui, să le faci creatoare. Și acest lucru îl poți face decît dacă respecți prezentul, decît dacă ești conștient că tu și părinții tăi sînteți participanți, prin gînd și faptă, la istorie.

GHEORGHE MARCU : Oamenii tind să păstreze cu atît mai puternic și mai stabil cu cît ceea ce s-a creat se îndepărtează în timp. Există o tendință de mitizare a ceea ce însăși trecerea vremii a mitizat. Apropierea prea mare face mai dificilă aprecierea, decantarea valorilor. Cu toate că, din punct de vedere contemporan politic, pentru noi, cei tineri, este mult mai important să cunoaștem, să conștientizăm, să preluăm selectiv evenimentele istorice apropiate nouă, cele care au dus la o nouă eră socială, să evaluăm semnificațiile profunde ale activității istorice a partidului nostru. Sistemul de educație, bazat pe principii tradiționaliste, îndrepta însă tînărul mai mult spre trecut, spre o epocă deja consolidată, ale cărei sensuri sînt precis determinate de timp.

ADI CUZIN : Astăzi avem o posibilitate de informare mult mai rapidă, mai bogată, mai obiectivă, mult mai capabilă să opereze ierarhii. Nu mai credem cred că generația noastră are, prin faptele sale, același prestigiu, muncește la fel de bine ca și cei de la Salva-Vișeu. La noi în întreprindere media de vîrstă este de 21, 22 de ani. Și sîntem o unitate fruntașă. Cu ceea ce producem, putem îmbrăca țara în mătase. Și cred că pentru aceste rezultate este nevoie de același devotament.

ION CHIRIAC : În general, eroismul nu trebuie ierarhizat. Astăzi, el este un aspect cotidian al muncii noastre. Știu că tinerilor nu le place să fie lăudați. Dar nu despre laudă e vorba, ci despre cultivarea sentimentului că ceea ce fac ei acum este o continuare a ceea ce au făcut părinții lor, evident pe alte planuri, dar cu aceeași valoare. Am avut odată o discuție cu elevii de la Liceul „Negruzzi" despre poziția lor ca generație. Ei nu ignoră faptul că, față de primele generații născute după război, sînt favorizați. Dar voiau să li se vorbească mai mult, mai apropiat de universul și nevoia lor de înțelegere. Le explicam că părinții lor, la aceeași vîrstă cu ei, munceau și trăiau în condiții foarte grele, unii erau ostași pe front. Că adolescența și tinerețea părinților n-a stat, din pricina condițiilor vitrege, sub semnul bucuriilor, ci dimpotrivă. Cum, se mirau elevii, doar în urmă cu 25 de ani se trăia așa de greu ? Pentru ei, orice timp în afara existenței lor este greu de înțeles sensibil. Am vrut să-i fac să priceapă că singura speranță a părinților era de a construi o societate în care copiii lor să fie fericiți. I-am văzut emoționîndu-se. Dintr-o dată niște evenimente pe care ei le cunoșteau din cărțile de istorie, s-au umanizat, s-au apropiat de ei pe alte căi.

Eu cred că patriotismul acestei generații tinere este la fel de puternic ca al tuturor generațiilor dinainte. Este o generație consolidată ca sentimente, lucidă, vrea argumente chiar și atunci cînd i se vorbește despre timpuri nu prea îndepărtate.

GHEORGHE MARCU : Tinerii judecă sensurile acțiunilor lor, au nevoie să se convingă de utilitatea lor, ca oameni, ca cei care continuă opera părinților lor.

GHEORGHE MACOVEI : În fond, problema este cum cultivăm sentimentul continuității cu generația anterioară, cu idealurile și realizările ei. În acest sens, organizația de tineret are un cuvînt important de spus. După părerea mea, în acțiunile noastre dirijate spre cultivarea sentimentului continuității, lipsește romantismul. Adică tocmai acea apropiere argumentată sensibil de care vorbeau ceilalți. Mai suferim de formalism cînd le vorbim tinerilor despre luptele comuniștilor, despre sacrificiile lor. Le dovedim într-un mod scolastic că, doar în urmă cu 25 de ani, tineri de vîrsta lor trăiau greu, nu aveau acces la învățătură, nu-și puteau alege o meserie conform vocației. Ceea ce este, desigur, adevărat dar nu mai puțin adevărat este și faptul că condițiile incomparabil mai bune de astăzi nu scutesc de dăruire, de spirit de sacrificiu, de efort, dimpotrivă este nevoie de toate aceste trăsături ale tînărului dator să ducă mai departe ceea ce au construit cei dinaintea sa. Istoria partidului nostru și a organizației revoluționare de tineret se împletește continuu cu istoria timpului nostru, cu prezentul și cu oamenii lui. De aceea, cred, este necesar să le creăm tinerilor sentimentul participării, să le oferim posibilitatea de a-și justifica existența. Ei trebuie să fie conștienți că orice acțiune la care participă este menită să dovedească ceva, să-i implice pe ei într-un proces social efervescent, să-i consolideze pe ei, ca generație. Munca patriotică este o asemenea dovadă a solidarității de generație, a unor sarcini concrete care le revin lor, tinerilor.

GHEORGHE MARCU : Pe această linie, a sentimentului de generație, cred că nu s-a făcut încă suficient. Tinerii nu se cunosc bine între ei, au puține acțiuni comune care să le polarizeze interesul. Vorbind despre caracterul romantic al activităților destinate lor, cred că de la munca patriotică, fie la întîlniri comune, trebuie să se creeze o atmosferă mai puțin festivă, să se mizeze mai mult pe prietenie — sentiment atît de profund în tinerețe — pe întîmplările izvorîte de la tineri. La Liceul nr. 5 noi organizăm la fiecare început de an întîlniri cu absolvenți mai vechi ai liceului tocmai pentru a le crea elevilor sentimentul continuității, al integrării lor într-o tradiție.

GHEORGHE MACOVEI : Este o dovadă de principialitate partinică educarea tinerilor în spirit realist. Vorbindu-le despre generația mai vîrstincă, le prezentăm, evident, marile reușite, marile izbînzi ale acestora dar, în același timp, și insuccesele, nerealizările, implicîndu-i pe ei, pe cei tineri, să preia, prin pregătirea lor superioară, prin entuziasmul lor, niște sarcini care au fost mai greu de rezolvat înainte. Această continuitate perpetuă naște respectul pentru istorie, într-un spirit profund dialectic.

ANCA OVANEZ : Generația noastră n-a participat la evenimente istorice violente. Ea nu cunoaște decît din manuale faptele de arme, războiul pe care l-au trăit cei dinainte. Dar, prezentate în context istoric, asemenea evenimente sînt idealizate, ele și nu mecanismul lor capătă proporții.

ION CHIRIAC : Înainte vreme, a fi patriot însemna a fi capabil să mori pentru țară. Acum, a fi patriot înseamnă să trăiești pentru țara ta, pentru binele ei, și la nevoie, să-ți dai viața pentru ea.

ANCA OVANEZ : Tînărul este tentat de fapte radicale. Dacă nu înțelege semnificația faptelor istorice, el își percepe propria existență în mod automat. Iar sentimentul continuității prin latura lui creatoare se diminuează, el se simte împins în angrenajul social și nu integrat conștient, participativ. Înțelegerea față de tot ceea ce a făcut pentru noi generația anterioară crește infinit mai mult dacă faptele ei, idealurile sînt filtrate prin sentimente și idealuri contemporane nouă.

Cum înțelegem istoria ? Discutînd despre sentimentul istoric — ca bază a patriotismului socialist — interferența între conștiința valorilor pe care le-a creat generația anterioară și conștiința valorilor pe care le creăm noi, cei care participăm prin prezentul faptelor și idealurilor noastre la istorie se detașează în mod clar. După cum s-a subliniat adesea în dezbaterea de față, necesitatea de a educa tineretul în spiritul respectului pentru istorie, de a-i oferi, pe toate căile, posibilitatea de a se simți participant efectiv, angajat conștient în progresul social, în marea operă de construire a societății socialiste multilateral dezvoltate înseamnă a privi cu responsabilitate tineretul. Luciditatea, spiritul critic în valorificarea trecutului presupun aceeași luciditate în direcționarea sarcinilor actuale ale tineretului, în crearea climatului social al afirmării sale plenare, ca urmaș și continuator demn al unei generații eroice, al unor idealuri sociale pe care cei dinaintea noastră le-au deschis pentru noi și pe care noi, prin viața noastră, prin faptele noastre, sîntem chemați să le realizăm.

GALINA ENIȘTEANU

Foto : GH. CUCU

Ion Chiriac

Adi Cuzin

PROFESIA DE A FI OM

(Urmare din pag. 1)

și azi : cei care pleacă, cei care au plecat la școli, se întorc rar prin comună și cînd se întorc par niște străini, unii nu mai spun nici bună ziua. Încearcă să-și explice, caută răspunsuri : educația, asta e. Uitînd unde s-au născut, mare minune să nu uite că s-au și născut. Vin pe la părinți, pe la rude și pleacă încărcați cu de toate, vin cu mîinile goale și se întorc cu geamantanele pline. Dar o să fie și altfel, îți spune, o să fie și altfel în comună, cum avem acum asfalt, școli, cămine culturale — două, creșă, casă de nașteri — două, farmacie, oficiu sanitar, magazine — șapte, librărie, lumină electrică, o să avem și întreprinderi, o industrie locală, o să fie și altfel, desigur. Te uiți în urmă, rememorezi istoria acestei așezări, și, neîndoielnic, îi dai dreptate primarului. Programul de dezvoltare a satului românesc contemporan dobîndește încet-încet un relief concret și sigur și asta se vede exact, se vede în tot locul, iar aici la Pietroasele se vede și mai mult, se simte ca o inepuizabilă declanșare de inițiative. Cea mai recentă, eccu al indemnului secretarului general al partidului : oamenii refac și consolidează prin muncă patriotică drumurile, le aliniază magistralelor de asfalt, prin forțe și resurse proprii. Imaginea unui centru urban se distinge tot mai clar printre colinele cu livezi și viță de vie. În toate e și o izbîndă a lui, a primarului, este și viața lui aici, exemplară pentru ceea ce ar putea să însemne profesia de a fi om.

Ştiţi cîte seminţe are o floare a soarelui?

Dacă nu o ai aliată, ca în basme, pe regina furnicilor e destul de greu să răspunzi la o asemenea întrebare. Nimeni nu se apucă, în mod normal, să le numere, măcar de curiozitate, treaba fiind evident inutilă şi lipsită de haz.

Ieri însă am aflat răspunsul — **o floare a soarelui are în medie 1 500—2 000 de seminţe.** Cînd îţi consacri toată viaţa acestei plante trebuie să ştii şi asemenea lucru. Munca de cercetare e alcătuită nu din rezultate spectaculoase (ele apar astfel numai celor din afară) ci din migală, din răbdare, din curiozitate şi minuţie, din foarte multe operaţii de rutină. Era imposibil ca doctorul în agricultură, **ALEXANDRU VIOREL VRINCEANU**, creatorul soiului „Record" de floarea-soarelui, care acoperă azi cele peste 500 000 ha. consacrate acestei plante la noi în ţară, ca şi al hibrizilor care, anul viitor se vor generaliza în cultură, să nu cunoască acest amănunt. L-a aflat nu dintr-o curiozitate gratuită, ci fiindcă munca lui îl obligă să numere seminţele şi să le aleagă după minuţioase selecţii, aşa cum bijutierii aleg diamantele, despărţindu-le pe cele destinate industriei de pietrele de elită din care se vor şlefui briliantele.

Pentru cititorii noştri, familiarizaţi poate mai mult cu uleiul de salată decît cu subtilităţile selecţionării plantelor credem că o scurtă incursiune în laboratoarele cercetării, ale muncii de ameliorare poate fi instructivă.

ROMÂNIA — prima ţară din lume care introduce în producţie hibrizi de floarea-soarelui

TRANSFORMÎND ÎN REGULĂ CEEA CE NATURA ADMITE CA EXCEPŢIE

La ora aceasta în lume situaţia se prezintă astfel în ceea ce priveşte floarea-soarelui: toate ţările care o cultivă au în producţie numai soiuri, adică plante selecţionate dintre cele mai reuşite creaţii ale naturii. Cu alte cuvinte cercetătorii s-au străduit pînă acum să obţină reproducţia unor flori de elită, capabile să asigure o cît mai mare cantitate de seminţe, avînd totodată un procent cît mai mare de ulei. Din ceea ce realiza natura se alegea ceea ce era mai bun. O dată cu obţinerea hibrizilor însă, omul acţionează în afara circuitului natural, firesc, de dezvoltare al plantei, ba chiar împotriva naturii creînd forme care nu ar putea să apară altfel, forţînd prin intermediul metodelor genetice ereditatea milenară a florilor. Soiurile create pînă acum nu depăşesc un conţinut de 48—49 % ulei, cifre valabile şi pentru „Record", selecţionat la Institutul de cercetări de la Fundulea de un colectiv condus tot de dr. Al. Vrînceanu în urmă cu cîţiva ani. Această floare a soarelui românească nu este cu nimic inferioară celor obţinute pe alte meleaguri şi s-a bucurat chiar de aprecieri peste hotare. De pildă în Iran, unde este cultivată pe scară largă şi chiar în S.U.A.

Dar încă în perioada în care se apropia de punerea la punct a soiului „Record", dr. Vrînceanu începuse cercetările destinate să dea, după alţi ani de muncă, **hibrizii,** o noutate pe plan mondial, ce situează ţara noastră pe un loc de frunte — important nu numai sub aspectul prestigiului ştiinţific dar şi sub acela al posibilităţilor de export. Faptul este semnificativ pentru imperativele contemporane ale unei cercetări legate direct de producţie. Rapiditatea progresului tehnico-ştiinţific provoacă o uzură morală inevitabilă şi tot mai accelerată a oricărei descoperiri, a oricărei perfecţionări, obligînd creatorii care ţin la prestigiul lor să nu se considere niciodată ajunşi la capătul drumului, indiferent de valoarea de moment a succesului. Autodepăşirea devine o regulă şi tocmai în virtutea ei, atunci cînd se părea că a ajuns la capătul unui drum de mulţi ani, dr. Vrînceanu a început o activitate care punea, în fond, sub semnul întrebării tot ce realizase pînă atunci.

De ce hibrizii? Ce anume orientase acum 12 ani atenţia cercetătorului spre această posibilitate, pe care încă nimeni nu o abordase în lume la floarea soarelui?

Faptul că prin hibrizi se puteau obţine, ca şi la porumb, de pildă, recolte mai mari. Dar şi dorinţa de a elimina un dezavantaj important al soiurilor obişnuite, la care plantele se coc neuniform şi nu au aceeaşi înălţime. În condiţiile trecerii la culturi pe mari suprafeţe, recoltate mecanizat, o asemenea neuniformitate devine pur şi simplu intolerabilă. Şi dacă natura nu e pregătită pentru mecanizare cu atît mai prost pentru ea — înseamnă că trebuie schimbată natura! Schimbată începînd cu însuşi modul de reproducţie al plantei.

Floarea-soarelui e de fapt alcătuită din 1500—2000 de flori (din ele provin seminţele !). Şi fiecare din aceste mii de micuţe flori are atît polen cît şi stamine. Numai că ele în mod normal nu se autofecundează; polenul e transportat de la o floare la alta de albine. Totuşi, dacă acoperim „pălăria" cu un tifon, forţînd planta să se autofecundeze vor apare doar cîteva seminţe din care, în anul următor, se vor naşte flori ale soarelui degenerate-pitice. **Amănunt important însă — uniforme în decăderea lor.** Ele vor avea aceeaşi înălţime, se vor coace aproape simultan, „pălăria" va avea aproape acelaşi diametru la toate. Continuînd să reproducem în anii următori cultura pe baza seminţelor recoltate din prima generaţie ajungem însă într-un impas: planta decade complet. În schimb, dacă încrucişăm două asemenea linii consangvinizate (autofecundate) apare aşa-numitul fenomen de heterozis, de vigoare hibridă. **Dar numai în prima generaţie** — numai atunci hibridul dă o recoltă superioară părinţilor săi, adică soiului obişnuit. Ceea ce înseamnă că munca de încrucişare trebuie continuată an de an, pentru a se asigura permanent agriculturii sămînţa. La hibrizi nu se poate perpetua o cultură prin seminţele culese la recolta anterioară — cel ce a creat hibridul trebuie să livreze an de an sămînţă nouă; el deţine un fel de brevet, un secret imposibil de furat fiindcă doar el are liniile de origine pe care le reproduce anual.

Luată aşa, munca necesară creării hibrizilor de floarea-soarelui pare relativ simplă. În realitate ea cere o extraordinară perseverenţă, o infinită răbdare şi foarte multă migală. Aşa cum am mai spus ea a început în urmă cu 12 ani, cînd colectivul condus de dr. Alex. Vrînceanu (căruia i s-a adăugat în 1965 un tînăr absolvent — **FLORIN STOENESCU**, a cărei contribuţie avea să fie importantă) a trecut la selecţionarea dintr-un lan de floarea-soarelui a 3 000 de plante, remarcabile prin înălţimea şi diametrul pălăriei. Ele au fost acoperite, fiecare, cu un tifon şi obligate la autofecundare. Seminţele obţinute au fost apoi analizate în laborator. Ce se ascunde sub această ultimă propoziţie? Munca de zi cu zi a cercetătorului: de la 3 000 de flori s-au cules separat seminţele. A fost luată apoi o cantitate de circa 5 gr. (30—40 seminţe) din fiecare grămăjoară, strivită în mojar şi stoarsă pentru a se vedea care e conţinutul de ulei. 3 000 de analize, la capătul cărora au fost reţinute numai seminţele de la 1 500 de plante. În anul următor ele au fost plantate în rînduri separate (nici măcar o singură confuzie nu e admisă) — 1 500 de rînduri a cîte 20 de plante. Iarăşi autofecundare, iarăşi, cules, analize... De data asta au fost reţinute 4 000 de flori, din care au rezistat selecţiei doar 2 000. După care operaţia însămînţării a fost reluată ca şi cea a selecţiei an de an. Etapa aceasta cere în medie între 5 şi 7 ani de recoltări şi analize, **zeci de mii de asemenea lucrări de laborator** fiind necesare cercetătorilor pînă ajung să se oprească la cîteva linii de valoare. Nu este însă singurul aspect al activităţii de rutină pe care trebuie să o desfăşoare omul de ştiinţă; mai intervine o altă muncă, plictisitoare dar inevitabilă. Şi deosebit de importantă: toate iernile selecţionerii şi le petreceau întocmind fişe pentru fiecare linie plantată, pentru fiecare grupă de seminţe adică. Genealogiile sînt aici extrem de precise şi de importante fiindcă o confuzie la acest nivel poate compromite toată desfăşurarea ulterioară a experienţei. Mii de fişe, dulapuri întregi de hîrţoage s-au adunat în birourile Laboratorului pentru ameliorarea plantelor uleioase. Într-o zi toată treaba asta o va prelua un calculator electronic. Pînă atunci însă...

În sfîrşit cercetătorii au ajuns la un rezultat. Liniile selecţionate au fost plantate alţi doi ani în culturi comparative cu soiul de origine reţinîndu-se numai seminţele plantelor care au dat o producţie mai mare ca a martorilor. După care s-a trecut la noi culturi experimentale, de data aceasta în diferite zone ale ţării. Plantele au fost însămînţate şi pe terenuri din Statele Unite, Franţa, Spania, Iugoslavia, Italia ş.a. dovedindu-se peste tot mult mai productive decît soiurile aflate acum în cultură. În California, de pildă, hibrizii româneşti au dat o producţie cu 45 % superioară soiului local. Aceste rezultate explică de altfel şi marele interes cu care este solicitată la export, în prezent, sămînţa de HS 52 şi HS 53, denumiri sub care au fost lansaţi în producţie noii hibrizi.

Aici trebuie făcută o paranteză care include unul din cele mai importante rezultate ale cercetătorilor români. După cum spuneam, liniile consangvinizate se încrucişează între ele. Dar ca să se evite pericolul unei autofecundări spontane (ce apare în mod natural la 15—20 % din plante) una din linii, aşa-numita „linie mamă", cea care primeşte polenul, trebuie să fie sterilă. Adică ea însăşi să nu aibă polen. Se poate obţine un asemenea lucru prin castrare artificială — adică îndepărtîndu-se polenul buclucaş cu penseta de pe fiecare floare. O muncă realmente infernală, care se practică totuşi pe unele exemplare, din necesităţi experimentale stricte, dar care devine imposibilă pe miile de hectare cultivate cu plante de sămînţă. Eliminarea acestui inconvenient constituia deci o condiţie obligatorie pentru a asigura valorificarea economică a rezultatelor cercetării. În aflarea şi punerea la punct a metodei stă de fapt meritul principal al cercetătorilor români, care printr-o susţinută muncă de laborator, acţionînd pe baza unor cunoştinţe aprofundate de genetică asupra eredităţii plantelor au obţinut ceea ce natura elimină — plante andosterile, adică avînd numai stamine. În mod spontan astfel de exemplare apar în cîmp cu frecvenţa de 1/100 000. La Fundulea sînt acum produse în serie. Linii consangvinizate de floarea soarelui s-au obţinut (fără a putea fi exploatate) de acum 30 de ani. Cele andosterile sînt rezultatul aplicării celor mai noi date ale geneticii **şi se poate afirma că în această direcţie cercetătorii români au un avans de cîţiva ani pe plan mondial.**

Hibrizii româneşti asigură recolte cu circa 20 la sută mai mari decît soiurile obişnuite şi conţin un procent de ulei de 52.5 şi 53 % (nici un soi cultivat în lume nu trece de 50 %). Ei se coc uniform şi au aceeaşi înălţime ceea ce asigură mari avantaje la recoltarea mecanizată. De asemenea, sînt mult mai rezistenţi la boli decît soiurile. Descoperind o genă de imunitate, cercetătorii noştri au deja certitudinea că în doi ani vor livra seminţe pentru culturi rezistente la atacul celui mai periculos duşman natural al florii-soarelui: „mana".

Începînd din anul viitor de pe o mare parte a terenurilor cultivate în ţara noastră cu floarea-soarelui vor fi recoltate plante hibride iar din 1973 oriunde veţi vedea marile pălării încărcate de mii de seminţe negre şi uleioase puteţi fi siguri că vă aflaţi în faţa hibrizilor creaţi la Fundulea. Într-adevăr **creaţi,** fiindcă ei sînt opera omului, care a acţionat conform legilor naturii dar împotriva deprinderilor multimilenare ale acesteia.

ANDREI BANC

Ulcerul, gastrita, bolile hepatice, colita

Ce a stabilit medicina şi ce ignorează majoritatea dintre noi

Interviul nostru cu

dr. primar OCTAVIAN HOANCĂ

de la Centrul de gastroenterologie

— De curînd s-au desfăşurat la Capitală lucrările celui de al II-lea Congres naţional de gastroenterologie. Prin actualitatea temelor abordate, prin metodologia şi tehnicile moderne de cercetare utilizate, prin valoarea teoretică şi practică a concluziilor, congresul a atras o largă participare a medicilor din ţară şi de peste hotare. Această participare numeroasă reprezintă, în acelaşi timp, expresia eforturilor pe care îl au în general manifestările ştiinţifice axate pe subiecte de gastroenterologie. Este un lucru bine cunoscut astăzi că bolile gastro-intestinale şi hepato-biliare constituie, prin ponderea pe care o deţin în cadrul morbidităţii generale, una dintre problemele principale de sănătate publică. Astfel, ele reprezintă **prima cauză a solicitărilor de prestaţii medicale şi spitalizări, a doua cauză de imbolnăvire şi de pierdere temporară a capacităţii de muncă şi a treia cauză de deces. Statisticile afirmă categoric: bolile digestive afectează 12 la sută din populaţie în general, iar pentru grupele cele mai productive de vîrstă această proporţie se ridică la 25 la sută.**

Aşadar, ne aflăm în faţa unui paradox. E incontestabil că omul epocii noastre trăieşte mai mult, e mai eficient apărat împotriva bolilor infecţioase, locuieşte mai confortabil, munceşte în condiţii incomparabil mai bune ca în trecut. Pe aceeaşi linie de progres se situează, bineînţeles, şi alimentaţia. Şi totuşi, bolile digestive sînt în momentul de faţă foarte răspîndite, înregistrîndu-se în continuare numeroase noi îmbolnăviri. Cum se explică această situaţie? Oare nu este omul, individul ca atare, victima proastelor sale deprinderi de viaţă şi alimentaţie, tovarăşe doctor?

— În bună măsură, da. Este adevărat că la originea unora dintre suferinţele digestive se situează factori constituţionali: o perturbare înnăscută a aparatului secretor al stomacului poate fi răspunzătoare de apariţia ulcerului, un deficit al unora dintre enzimele intestinale care asigură digestia normală a zaharurilor poate fi elementul cauzal al unor afecţiuni intestinale, o labilitate neuropsihică deosebită se poate însoţi de dereglări ale funcţiei motorii gastro-intestinale etc. În cele mai multe din aceste situaţii, defectul rămîne însă latent, dacă pe acest fond nu acţionează factori nocivi suplimentari care „să pună în valoare" predispoziţia şi să determine apariţia unui tablou mai mult sau mai puţin evident de boală. De fapt, proastele deprinderi ale unui regim de viaţă şi alimentaţie neraţional atacă şi distrug, precum rugina, chiar şi o sănătate de fier.

— Avînd în vedere că recent s-au desfăşurat lucrările Congresului de gastroenterologie, vă rog să sintetizaţi pentru cititorii noştri care sînt principalii „factori de risc" ce facilitează instalarea sau agravarea bolilor digestive.

— În primul rînd alimentaţia neraţională. Lipsa unui program ordonat şi constant al meselor, ingerarea rapidă a hranei insuficient mestecate, excesul de condimente, de alimente conservate sau preparate prin prăjire, consumul frecvent de alimente şi băuturi prea concentrate, prea reci sau prea fierbinţi, sînt bine cunoscute pentru efectele lor nocive asupra stomacului şi intestinului. La acestea se adaugă: consumul de băuturi alcoolice tari, mai ales între mese, excesul de cafea, ca şi tensiunea nervoasă prelungită, surmenajul, activitatea dezordonată. Toate acestea se ştiu, dar din păcate se respectă prea puţin. Cine nu ştie că alcoolul este dăunător? Mai crede cineva că el poate fi considerat un aliment? Dacă mai crede, iată răspunsul: **alcoolul este de fapt un antialiment,** pentru că produce grave tulburări metabolice, irită tubul digestiv şi stomacul, are efecte nocive şi asupra ficatului. Consumat în mod excesiv, alcoolul supune şi glandele digestive unor modificări, care merg pînă la distrugerea lor parţială. Aceasta tulbură profund digestia, deoarece alimentele din stomac nu mai sînt mistuite suficient şi rămîn acolo ca nişte corpi străini. Dar poate că alcoolul are şi părţile lui bune, vor riposta unii. Nu înlătură el oare oboseala? Nu, nici vorbă! Studii ştiinţifice au demonstrat că sub influenţa alcoolului forţa musculară se diminuează, iar precizia muncii îndeplinite scade. Iată suficiente motive care ne îndreptăţesc să afirmăm că **cel mai bun regim alimentar este acela din care alcoolul lipseşte cu desăvîrşire.**

Sau **fumatul** — un obicei pe care îl adoptă sute de milioane de oameni pe întregul glob. Se ştie mai puţin că sub influenţa nicotinei, care pătrunde în stomac, capacitatea sucului gastric de a digera albumina care intră în compoziţia hranei se micşorează foarte mult. Dar se ştie foarte bine că tutunul „taie" pofta de mîncare şi este la îndemîna oricui să judece cît e de periculos să-ţi anulezi reflexele normale ale propriului organism. Că fumatul e dăunător se poate deduce dintr-un exemplu simplu: dacă boala de ulcer nu este prea înaintată, renunţarea la fumat determină o ameliorare simţitoare a maladiei.

Şi încă un obiceiu prost, de care se fac vinovate, de astă dată, gospodinele: **mîncarea cu sos,** preparată din grăsime încinsă. Prăjirea grăsimilor produce o substanţă numită acroleină care stimulează, e drept, secreţia gastrică, dar în acelaşi timp irită mucoasa stomacală. E bine să ţinem seama că orice abatere de la normele alimentaţiei raţionale — chiar dacă par neînsemnate, dar se repetă timp îndelungat — pot duce la îmbolnăvire.

— Aţi subliniat în cîteva rînduri CE NU ESTE alimentaţie raţională. Aş pune întrebarea invers: CE ESTE, de fapt, alimentaţia raţională? Care sînt regulile pe care le presupune?

— Fără pretenţia de a da o definiţie, aş spune că alimentaţia raţională este acel mod de a ne hrăni capabil să asigure organismului toate substanţele necesare întreţinerii funcţiilor sale normale. Vîrsta, sexul, clima, natura activităţii, starea de sănătate sînt tot atîtia factori de care depind normele alimentaţiei raţionale. Există, de pildă, o majoritate fericită care poate să dispună de un exces de calorii, în timp ce o nefericită minoritate de supraponderali trebuie să numere şi o calorie. De asemenea, în funcţie de gradul de dificultate al activităţii fiecărui individ, hrana trebuie administrată în proporţii echilibrate şi cantităţi diferite. Dacă o persoană adultă de corpolenţă medie, stînd culcată, are nevoie în 24 de ore de circa 1 600—1 800 calorii, un muncitor care execută o muncă grea ajunge să cheltuiască 5 000—5 500 calorii în 24 ore, chiar dacă munca propriu-zisă se desfăşoară numai în 8 ore. Copiii şi adolescenţii cheltuiesc multă energie, deşi înălţimea şi greutatea lor este mai mică decît a adulţilor. Motivul? „Arderile", adică procesele metabolice, se desfăşoară într-un ritm mai viu în fiecare celulă, ţesut sau organ, transformările fiind mai rapide şi mai intense. În plus, copiii şi adolescenţii trebuie să-şi formeze celule şi ţesuturi noi. Ei vor avea nevoie de un surplus de alimente faţă de restul consumatorilor, şi mai ales de anumite alimente. Proteinele — principalul component al celulei vii — alcătuiesc substratul vieţii. Copiii şi adolescenţii au nevoie de proteine de bună calitate, adică de proteine animale (care se găsesc în carne, brînză, ouă, lapte). Dar e foarte important ca hrana lor să cuprindă în cantităţi suficiente şi în proporţii juste şi celelalte substanţe, necesare activităţii vitale: grăsimi, glucide, săruri minerale, vitamine. **Este, de asemenea, foarte important ritmul de alimentaţie.** S-a stabilit că pentru optima funcţionare a organismului şi tubului digestiv trebuie să se asigure dimineaţa în jur de 30 la sută din raţia alimentară zilnică, masa de seară să fie uşoară (20 la sută din raţie) iar aceea de la amiază — cea mai substanţială. Orarul meselor trebuie să fie constant şi respectat cu grijă. Indicaţia aceasta are un suport fiziologic: capacitatea secretorie maximă a tubului digestiv e condiţionată reflex de orele de alimentaţie. Pentru copii şi adolescenţi sînt necesare mai multe mese (patru, cinci), între care intervalul să nu depăşească trei-patru ore. Tocmai de aceea ar fi utilă, cred, generalizarea bufetelor în şcoli. Gustarea obligatorie din „recreaţia mare" ar deveni în aceste condiţii mult mai atractivă pentru şcolari, căci, se ştie în colectiv apetitul creşte.

— Din cele spuse de dv. se poate trage concluzia că o hrană sănătoasă şi bine administrată este indispensabilă unei vieţi sănătoase. Şi dacă totuşi ne îmbolnăvim?

— Una dintre mesele rotunde ale Congresului de gastroenterologie au dezbătut pe larg modalităţile de prevenire a invalidării prin boli digestive şi de recuperare a bolnavilor cu afecţiuni gastro-intestinale şi hepatice acute. Cu această ocazie s-a subliniat o dată în plus capacitatea curativă a alimentaţiei. Aceasta face astăzi obiectul unei ştiinţe care se bazează pe date obţinute în urma unor judicioase experienţe şi observaţii clinice. Medicul, care trebuie obligatoriu consultat în cazul îmbolnăvirii, poate adăuga şi alte măsuri terapeutice: repaus, medicaţie etc. Pentru cele mai multe afecţiuni digestive apărute la tineri, un tratament raţional, instituit la timp şi respectat, este capabil să ducă la vindecare. Un exemplu convingător îl constituie ulcerul, una din bolile digestive cele mai frecvente, interesînd un procent însemnat din populaţia tînără. Diagnosticat precoce şi tratat corect, el poate fi vindecat în 2—3 ani; neglijat, poate genera complicaţii grave impunînd intervenţia chirurgicală.

Aceasta rămîne însă o soluţie de excepţie şi de cele mai multe ori nu permite renunţarea la regimul alimentar şi, în general, la tratament şi supraveghere medicală.

Poate că cele semnalate de mine sînt în general cunoscute cititorilor ziarului „Scînteia tineretului". Nu e lipsit totuşi de importanţă să atragem din nou atenţia asupra lor, întrucît sînt numeroase aspecte, repet, cunoscute, dar prea des neglijate în acest domeniu atît de apropiat interesului nostru: sănătatea.

MARIA SUCIU

Antene

ULTRAMIDA. O nouă masă plastică, cu o rezistenţă deosebită, a fost creată recent. Experienţele au dovedit că ea este mai potrivită decît metalul la fabricarea elicelor de navă, valţurilor, roţilor dinţate de gabarit mare, lagărelor pentru rotoarele de ventilator.

MASE PLASTICE AROMATE. Din dorinţa de a neutraliza mirosul neplăcut al unor mase plastice, ingineri ai unei firme din R.F.G. au inventat un material sintetic care poate avea mireasma florilor, a fructelor etc. S-a constatat cu acest prilej că se pot crea diverse obiecte din plastic avînd circa 50 de mirosuri diferite de la violete pînă la brînză.

FIER SPONGIOS. Specialiştii sovietici au elaborat un procedeu de obţinere a fierului prin reducere direct din minereu, eliminîndu-se cocsul. Minereul şi cărbunele obişnuit se debitează continuu în straturi. Încălzindu-se, cărbunele reduce oxigenul din minereu iar fierul iese din instalaţie sub forma unei plăci continue de particule brichetate, placă ce conţine 95 la sută fier. Fierul spongios nu va costa mai mult decît fonta.

HÎRTIE SINTETICĂ DIN PETROL. Conform opiniei experţilor peste cîteva decenii se va înregistra o lipsă puternică de lemn, cu repercusiuni directe în industria de fabricare a hîrtiei. Ca remediu, specialiştii japonezi propun o tehnologie urmărind producerea hîrtiei sintetice din materiale macromoleculare derivate din petrol. Deocamdată ea costă de trei ori mai scump decît cea obişnuită. Dar are avantajul că nu se degradează în contact cu apa, este mai rezistentă şi poate fi reutilizată.

ŢIGĂRILE. Pentru că articolul alăturat se referă numai la efectele pe care fumatul le are asupra digestiei iată cîteva date complementare: o statistică americană arată că în S.U.A. se fumează 8 760 de ţigări în medie, anual, de către fiecare din cei 50 de milioane de fumători — de 400 ori mai mult ca în 1880. Şi consumul e în creştere! În schimb, o anchetă efectuată în aceeaşi ţară între 1951 — 1964 pe 1 123 000 de persoane a arătat că mortalitatea la fumători e cu 68 la sută mai mare, iar că din o mie de cazuri de cancer la plămîni numai 15 apar la nefumători. În Europa, englezii deţin recordul cu 136 miliarde ţigări consumate anual (3 000 grame tabac pe cap de fumător) urmaţi de francezi cu 1 700 grame. În Anglia mor anual 23 000 de bărbaţi şi 4 000 femei de cancer pulmonar; în Franţa cifrele sînt 8 300 şi 1 600.

CREIERUL UMAN începe să se ocupe de el însuşi

Revoluţia biologică, declanş- tă în jurul anilor '50, a cunosc- în ultimul deceniu un av deosebit. Domenii vaste ale b logiei — de la mecanismele lulare şi genetică la concepţi despre originea vieţii pe pîm — au fost sistematizate, con rindu-li-se un grad mai înalt generalizare. Astăzi, înarmaţi instrumente puternice ale te nicii experimentaie cum sînt tracentrifuga, microscopul el tronic sau computerul, mu biologi sînt convinşi că a sc timpul pentru asaltul asupra nei redute care îşi păstrează că secretele aproape intacte creierul.

Premisele sînt create pr convergenţa, în ultimii ani, mai multor ştiinţe care, în t cut nu aveau mai nimic com una cu cealaltă: ele includ ne roanatomia, neurofiziologia, ne rochimia, neuroendocrinolog psihologia experimentală, bi logia matematică.

Dezvoltarea pe plan mond a cercetării creierului a dus crearea unor organizaţii ştiin fice naţionale şi internaţiona au început să apară reviste cărţi de specialitate tot mai n meroase. Acestea sînt sem certe ale naşterii unei noi ş inţe.

Care este stadiul în care afla acum cercetarea şi ca sînt problemele cheie pe ca specialiştii trebuie să le rezol pentru ca să avem o teorie co pletă şi unitară asupra funcţi nilor creierului?

La nivel celular savanţii sî preocupaţi, în prezent, de pr cesul de transmitere a inform ţiei. Creierul uman conţi aproximativ 14 miliarde de c lule nervoase, iar fiecare dint ele poate face zece mii de leg turi cu celulele vecine prin s napse. Mecanismul transmisi în nerv este, de cîţiva ani, el cidat din punct de vedere fizi logic, iar mai recent detalii biologice au devenit şi ele ce mai clare. Probleme mult m complexe sînt însă legate funcţiunile sinapsei — legătu dintre celulele nervoase. Es clar acum că aici transmis electrică din nerv este înloc ită cu transmisia chimică şi ţ trucit sinapsa este singurul l unde o celulă nervoasă intera ţionează cu alta, acesta este l cul cel mai probabil al codif cării sau transmiterii informa ţiilor din întregul sistem al cr ierului.

Tehnicile de izolare a celul lor nervoase din ţesuturile cr ierului şi de studiere a lor a permis trecerea la construire unui model al proprietăţilor bi chimice ale celulei în funcţiun Pe lîngă studiul celulei individu ale şi al legăturilor sale, oamen de ştiinţă sînt preocupaţi în pre zent atît de integrarea celulel nervoase, specializate din pun de vedere funcţional, în blocu de celule cu funcţii particula cît şi de proprietăţile lor af rente. Pînă acum, abordarea a cestei probleme se făcea pri extirparea unor arii specific din creier şi studierea compor tării ulterioare a organismulu Dezvoltarea unor tehnici m subtile, precum fotocartarea le găturilor dintre celulele indiv duale şi înregistrarea evenimen telor electrice intercelulare a permis depăşirea acestei limit

Regiunea din creier ale căr funcţiuni şi anatomie au fost c mai bine elucidate prin acest tehnici este cerebelul. Mult ma greu de înţeles, datorită com plexităţii sale, s-a dovedit a cortexul cerebral, acel strat sub ţire de „materie cenuşie" car răspunde de cele mai importan te funcţiuni nervoase. În corte există foarte multe tipuri de ce lule nervoase şi totodată foart diferite — prin formă, prin t pul de legătură şi probabil pri funcţia lor, iar relaţiile dintr ele sînt încă foarte neclare. To tuşi, studiile detaliate asupr porţiunii cortexului care inte grează aferenţele vizuale au du la oarecare progrese în înţelege rea modului de funcţionare celulelor.

S-a stabilit, de exemplu, c această porţiune este format din „coloane" de celule. Ele a legături cu diferite regiuni al cîmpului vizual şi conţin celul care reacţionează la excitaţii d diverse tipuri, cum ar fi lumin urmată de întuneric, întunericu urmat de lumină sau mişcăril de la dreapta la stînga. Exis- tenţa celulelor sau grupurilo de celule, care pot clasifica ş analiza informaţia primită de l receptorii senzoriali, pare a f cheia înţelegerii funcţiei inte grale a creierului.

Ştiinţele care se ocupă în pre- zent de creier, o dată cu o nou înţelegere teoretică a mecanis- melor implicate în aceste proce- se, rămîn încă datoare fie cu o tehnică fie cu un tip de experi- ment care să probeze modelel teoretice sugerate de ele.

G. DIMA

ÎN EXCLUSIVITATE PENTRU „SCÎNTEIA TINERETULUI“

Laureaţi ai Premiului Nobel răspund la intrebarea:

EXISTĂ UN SECRET AL CELEBRITĂŢII ?

Anchetă internaţională de CAROL ROMAN

HANNES ALFVÉN

Savantul suedez s-a născut la 30 mai 1908 la Norrköping. Încă din anii copilăriei a vădit o deosebită inclinaţie pentru fizică, matematică şi astronomie. Studiile le-a urmat la universitatea din Uppsala. În anul 1934 îşi susţine teza de doctorat şi ocupă o catedră în cadrul aceleiaşi universităţi. Şase ani mai tirziu devine profesor de electrodinamică teoretică la Institutul regal de tehnologie din Stockholm, apoi, din 1945, este profesor de electronică la acelaşi institut.

Fondator al fizicii plasmei, începe să predea acest obiect în cadrul aceluiaşi institut din anul 1964.

Primele sale lucrări fundamentale apar incepind din anul 1937 şi se referă la fenomene astrofizice, elaborind o teorie a apariţiei radiaţiei cosmice, precum şi bazele teoriei furtunilor magnetice şi a aureolei boreale. H. Alfven este şi autorul unei teorii referitoare la originea sistemului solar. Are marele merit de a fi contribuit la dezvoltarea fizicii plasmei şi al magnetohidrodinamicii, fondate de el, care au mari urmări in domeniul construirii reactoarelor termonucleare, a motoarelor rachetelor şi pompelor cu plasmă.

Meritele savantului suedez au fost răsplătite: este membru al academiilor suedeze de ştiinţe şi membru de onoare al celor mai de seamă academii de ştiinţe din lume. În anul 1970 a primit premiul Nobel pentru fizică.

Eficienţa pentru oameni

de HANNES ALFVÉN

Mi se pune întrebarea: există un secret al celebrităţii? Înclin să cred că da, pe măsură ce este unanim recunoscut că **doar puţini dintre cei mulţi** se pot bucura de apanajul de a fi devenit celebri.

Calitatea de om de ştiinţă, deprins să abordeze orice temă din punctul de vedere al încadrării într-o viziune exactă, potrivit unor normative cît mai aproape de realitate — mă determină ca şi de data aceasta să încerc a da un răspuns printr-o delimitare strictă şi precisă a subiectului: ce se înţelege prin celebritate şi în ce măsură poate fi abordată „obiectiv“ această temă.

Auzim în mod destul de frecvent că un om a devenit celebru **după** ce s-a remarcat printr-un act deosebit în faţa unei mari colectivităţi umane. Dacă n-ar fi existat acel act deosebit care să-l detaşeze, să-l distingă, să-l înalţe, respectiva persoană ar fi continuat să fie poate doar un virtuos într-un domeniu ori altul, fără să atingă, însă, scara celebrităţii.

Voi desprinde deci o dublă opţiune a termenului: **pentru un rezultat strălucit al unei acţiuni** (o investigaţie ştiinţifică izbutită, o operă de artă deosebită, o activitate umană pusă în slujba societăţii în cel mai înalt grad, o muncă îndelungată cu mari rezultate pentru colectivitatea umană etc.); de asemenea, înscrierea în substanţa sa constitutivă a **recunoaşterii publice a unor merite cu totul deosebite.**

Strălucirea unei acţiuni derivă din gradul de dificultate pe care-l are cineva de înfruntat, într-o activitate ori într-un act creativ, pînă ce ajunge să obţină **el** acel rezultat cu totul deosebit **nu** datorită, în primul rînd, a originalităţii soluţiei, cît mai cu seamă, datorită **gradului de utilitate socială, cu derivatul său subsumat, eficienţa pentru oameni. Dacă n-ar exista de înfruntat greutăţile cunoaşterii, a căutărilor, mobilizarea tuturor capacităţilor şi înclinaţiilor creative personale — cred că n-ar exista nici celebritatea, în sensul iniţial de reuşită absolută, măsurată prin valoarea sa pentru umanitate.**

Într-o asemenea strădanie esenţial este atingerea unui ţel uman bine definit, indiferent dacă se petrece în cel mai strict anonimat ori în văzul mulţimilor. Einstein a lucrat în interiorul unui laborator extrem de modest faţă de cele din ziua de azi — de unul singur. Oricare dintre astronauţi a acţionat, în schimb, sub privirile înfocate a milioane de telespectatori. Şi într-un caz şi în celălalt — a venit singură — celebritatea. Şi totuşi îndrăznesc să remarc că **durata renumelui** depinde de vastitatea implicaţiei actelor pentru soarta omenirii. Din nou mă voi folosi de numele genialului Einstein, pentru a spune că faima lui va rămîne nepieritoare atît timp cît va exista civilizaţia pămîntească. Pe cînd astronautului nr. 8 îi va urma astronautul nr. 9, nr. 10... De unde s-ar mai putea deduce că **natura actului creativ apreciat, măsura în care acesta implică tot mai mult omenirea, destinele sale, îi dau durabilitate în conştiinţe...**

Aş mai menţiona că este vorba de relaţia dintre individ şi obiectul activităţii sale specifice, pe care trebuie să-l domine prin profunzimea de cunoştinţe, prin competenţă, prin capacitate de înţelegere suplă şi complexă spre a obţine maximul — pentru oameni. Repet poate obsesiv acest „pentru oameni“ deoarece celebritatea ca act de creaţie nu poate exista **în afara societăţii umane!** După cum nu cred că are drept la existenţă ideea emisă de false valori — mai cu seamă din domeniul creaţiei cultural-artistice dar şi din cel al ştiinţei — după care aceştia ar fi oameni cu totul deosebiţi, dar neînţeleşi de actuala generaţie. Este un fals în gîndire care derivă dintr-un fals din realitate. **Actul creaţiei individuale pentru societate, aportul la valorile reale ale civilizaţiei umane stau la baza renumelui, faimei, celebrităţii.**

Cea de-a doua componentă se referă la **recunoaşterea unui dat, a unei valori, a unor merite** — ceea ce se referă de acum la raportul dintre individ şi o mare colectivitate umană ori societatea omenească în genere. Celebritatea vine să se constituie ca gradul cel mai înalt prin care colectivitatea acceptă şi recompensează meritele cuiva **după ce acestea le-a avut.** Aş remarca un aspect. De obicei aflăm că savantul X a descoperit fenomenul Y extrem de folositor pentru un anume scop uman. Oamenii se însufleţesc de descoperire, care, potrivit cu eficacitatea sa socială, devine celebră. Abia apoi urmează un transfer de valori: faima actului creativ trece asupra persoanei care l-a determinat. **Astfel se nasc celebrităţile, altă cale nu există!**

Conchid, deci, că termenul pus în discuţie nu reprezintă numai o reuşită în sens obiectiv, ci o primire favorabilă şi răsplătită de către societate pentru un act meritoriu. În acest moment voi remarca doar în treacăt că depinde mult de calităţile structurale morale şi sociale ale individului în legătură cu modul în care ştie să primească răsplata publică: unii capătă astfel, confirmări pentru sine şi se avîntă mai departe pe calea căutărilor şi împlinirilor; alţii uită că celebritatea este doar o scînteiere pe cerul consideraţiei publice şi încearcă să se agaţe de ea şi s-o prelungească pe întinsul unei întregi vieţi, de unde derivă suficienţa cu tot cortegiul de nonvalori pe care o creează din abundenţă.

M-am referit la recunoaşterea publică după ce la bază au existat acele acte fundamentale obiective, constitutive. Ar mai exista un capitol: al falsei celebrităţi, care nu se sprijină pe nimic real, pe vreo acţiune ori act creativ in slujba omenirii. Este ceea ce am denumit a fi falsul in domeniul faimei şi al renumelui, o încercare sortită eşecului chiar înainte de a se acredita nonvaloarea în faţa colectivităţii. Mă refer mai cu seamă la acei oameni de ştiinţă ori cultură — suficienţi — care in atingerea mult-rîvnitului titlu încearcă să se bazeze mai puţin pe merite reale cît pe o reclamă gălăgioasă, diformă, ameţitoare. Orice analiză cît de cît obiectivă reduce pînă la proporţiile reale de pigmei asemenea inşi, deoarece **edificiul faptic** pe care-şi sprijină zarva stîrnită in jurul lor nu se susţine decît pe siropuri publicitare ori kilometri de celuloid. Aceste manifestări nu sînt recepţionate de oameni — ca o colectivitate — ci se trece uşor peste ele şi o dată cu acestea dispare şi falsul renume.

Nu pot să nu mă refer, chiar şi în trecere, la **forţa stimulatoare** pe care celebritatea a prezentat-o pentru societate. Istoria este plină de fapte de o mare semnificaţie despre o seamă de celebrităţi ce au existat pe diferitele trepte de dezvoltare umană. Cîndva era situată pe prim plan forţa braţelor, vitejia în luptă; treptat au intrat în forul aprecierilor valori intelectuale şi morale. Ne amintim doar de Sofocle, Socrate, Aristotel, Platon care, ca şi Homer, au fost celebrităţi ale lumii antice. Mă voi opri puţin asupra lui Homer care n-ar fi trecut prin secole cu faima neîntinată, dacă n-ar fi fost părintele genial al Iliadei şi Odiseei. De unde provine „secretul“ celebrităţii lui Homer? Întrucît mă adresez unui ziar de tineret voi consemna un pasaj deosebit din „Manualul de istorie a literaturii greceşti“ aparţinînd lui Alfred şi Maurice Croiset: **„Devenite clasice, aceste două compoziţii au intrat de timpuriu ca unul din elementele cele mai importante in educaţia morală şi intelectuală a tineretului grec. Rolul lor a fost de a transmite, din generaţie în generaţie, cunoaşterea epocii eroice, de a trezi spiritele, de a forma in ele sensul frumosului, de a le prezenta un ideal în acelaşi timp naţional şi uman, de a le fecunda prin emoţii generoase şi profunde...“** Aş desprinde că faima nepieritoare a lui Homer nu derivă numai din valoarea literară intrinsecă a artei sale, ci, mai cu seamă, din actul obiectiv de a fi participat la închegarea culturii greceşti, la profilarea unei spiritualităţi umane care păstrează o atît de mare înrîurire pînă în contemporaneitate.

Rezum spusele mele la acestea întrucît frunzărind celelalte răspunsuri la această anchetă internaţională mi se pare că problematica contemporană a celebrităţii a fost tratată deosebit de inspirat de către numeroşi oameni de valoare din multe ţări, oameni pe care-i cunosc şi pe care-i stimez mult.

CURIERUL NOSTRU DE SÎMBĂTĂ

De la OM la OM

de ION BĂIEŞU

Ing. N. GOREAC, Bucureşti: „Sînt o fire ciudată sau poate poetică. Spun asta deoarece sînt un pasionat al discuţiilor pe teme generale, al schimburilor de idei pe marginea condiţiei omului în societatea modernă, a istoriei, citesc destul de des (deşi nu fără dificultate) cărţi de filozofie şi asta pentru cultura mea generală. Îmi place să ştiu cît mai multe despre semenii mei, despre timpul în care trăiesc. Iar eu consider că epoca noastră este atît de interesantă încît peste sute de ani şi chiar mii de ani acest secol va fi considerat ca o răscruce în istoria umanităţii. De ce? Pentru că în acest secol s-au petrecut şi cele mai cumplite războaie din istorie, adică cele mai cumplite barbarii, dar şi cele mai hotărîtoare şi importante revoluţii din cîte au avut loc vreodată şi cele mai spectaculoase şi hotărîtoare izbînzi ştiinţifice. Acesta este secolul cînd omul a plecat pentru prima oară de pe Pămînt pentru a scruta Universul „la faţa locului“, este secolul cînd s-a pus pentru prima oară piciorul pe o altă planetă şi cred că avem de ce să fim mîndri de timpul nostru. Acesta mai este şi secolul în care s-a făcut cel mai mult pentru om, cînd ştiinţa s-a pus cu toate forţele ei în slujba lui, cînd s-au descoperit leacurile a nenumărate boli, cînd boala cea mai cumplită, cancerul, se află la un pas de înfrîngere. Sînt cuceriri pentru care nu poţi să nu fii mîndru de tine însuţi, de semenii tăi. Am spus toate acestea pentru ca să vă explicaţi de ce m-a interesat scrisoarea tînărului Siv Ganga, în care sînt cuprinse multe erori, dar care, cred eu, nu trebuie condamnat că şi-a pus aceste întrebări. Poate că spre aceste concluzii pesimiste l-au dus anumite experienţe personale, anumite eşecuri, poate că s-a întîlnit în viaţă cu oameni care nu s-au dovedit sensibili, căci există şi astfel de oameni, indivizi pe care nu-i interesează decît ceea ce se petrece pe metrul pătrat pe care respiră ei, care trăiesc de azi pe mîine şi pe care nu-i „încălzesc“ întîmplările frumoase şi emoţionante ale umanităţii. Siv Ganga (sper că e un pseudonim) are meritul de a se fi pus „în gardă“ pe noi ceilalţi, obligîndu-ne să discutăm pe o temă interesantă.

În răspunsul pe care dv. i l-aţi dat aţi spus un mare adevăr: că sensibilitatea noastră se măsoară cumva şi prin promptitudinea cu care reacţionăm şi acţionăm în momentele importante pe care le trăieşte societatea, prin participarea noastră la eforturile întregii colectivităţi pentru fericirea întregii colectivităţi. Aş mai spune că sensibilitatea noastră se dovedeşte şi prin faptul că oamenii, în acest secol îmbibat de tehnică şi ştiinţă, iubesc la fel de intens, se îndrăgostesc cu aceeaşi sinceritate, suferă şi se bucură la fel de intens ca înaintaşii noştri. Dumneavoastră i-aţi răspuns unui cititor, cîndva, că în vremea noastră nu se mai moare din dragoste şi cred că aţi glumit, căci adevărul este că disponibilitatea noastră de a investi mari valori afective într-o relaţie cu un semen a crescut. Dar nu despre asta vreau să vorbesc. Vreau să relev un alt aspect al sensibilităţii oamenilor contemporani cu noi: este vorba despre sinceritatea şi promptitudinea cu care reacţionează la stările deosebite pe care le trăieşte aproapele lor, chiar dacă acesta le este necunoscut. Am citit mai demult într-o revistă de-a noastră (parcă „Flacăra“ sau „Magazin“) despre un reportaj-sondaj foarte interesant întreprins de doi reporteri de la televiziunea franceză. Pe o şosea foarte circulată, unul dintre ei s-a lungit pe marginea şoselei, simulînd că este rănit. Un altul filma dintr-un loc ascuns. Ei bine, din douăzeci de maşini care au trecut pe lîngă cel „accidentat“, numai două au oprit ca să se intereseze de soarta respectivului, ceilalţi trecînd indiferenţi mai departe. Poporul nostru are o calitate extraordinară: este omenos, cald, gata oricînd să sară în sprijinul aproapelui său, să-şi manifeste simpatia faţă de el, şi aceasta este una dintre cele mai emoţionante dovezi de sensibilitate, de puritate morală, de omenie. Vă voi da un exemplu care nu că vă surprinde, dar care pe mine m-a emoţionat. Dacă vă mai aduceţi aminte, cu un an sau mai mult în urmă aţi publicat scrisoarea unui tînăr din Bucureşti care era bolnav şi nu se putea mişca din încăperea în care se afla. El se simţea singur şi dorea să aibă prieteni, să corespondeze cu ei, să i se trimită ilustraţii din ţară. Într-o zi (era sîmbătă) m-am dus cu soţia la un film. După douăzeci de minute, filmul ne-a enervat pe amîndoi, citisem undeva că e foarte slab şi aşa era. Am plecat din sală. Pe drum, soţia a luat ziarul şi a citit scrisoarea tînărului respectiv. Amîndoi ne-am hotărît să-i facem imediat o vizită. Am cumpărat o cutie de bomboane, ne-am dus acasă, am luat un album cu reproduceri de artă şi ne-am deplasat la adresa respectivă. Nu mică ne-a fost surprinderea cînd am găsit acolo încă şase persoane: doi tineri, un bătrîn orb însoţit de o fetiţă de zece ani şi două fete de la o cooperativă de croitorie. Fiecare îi adusese cîte ceva, fiecare a dorit să stea de vorbă cu el, să-l întrebe dacă are nevoie de ceva, să-l încurajeze. Tînărul era foarte emoţionat, aproape că nu mai putea să vorbească, nu-i venea să creadă că toate astea se întîmplă din cauza acelei scrisori. I-am propus atunci ca în cazul în care se va simţi bine să facă o plimbare cu noi cu maşina prin oraş şi împrejurimi. I-am lăsat numărul de telefon şi ne-a sunat peste zece zile. Nu putea să iasă din casă, dar i-am făcut din nou o vizită şi cu acest prilej am văzut pe masa lui mii de scrisori din toată ţara, mii de ilustrate. Tînărul avea acum şi doi „secretari“ în persoana unor pionieri, care îl ajutau la triere şi la transcrierea răspunsurilor, la expedierea acestora. Iată, mi-am zis, ce oameni minunaţi trăiesc în jurul nostru, ce suflete sensibile, cîtă omenie există, cîtă dragoste faţă de om. Fără îndoială că şi în trecut au existat destule dovezi de umanitate şi căldură sufletească, dar oamenii din ziua de azi dau dovezi mult mai emoţionante. Deci nu avem de ce să ne plîngem că am devenit sau vom deveni roboţi, că bulgărele de căldură din sufletul nostru ar fi în pericol să se răcească. Aş mai avea multe să vă spun şi chiar o rugăminte personală, dar pentru aceasta va trebui să vă fac o vizită la redacţie. Dacă scrisoarea mea nu a plictisit, mulţumiri pentru atenţie“.

Am primit foarte multe scrisori de la cititori pe marginea părerilor tînărului Siv Ganga din judeţul Prahova, dar a dumneavoastră mi s-a părut de departe cea mai interesantă şi convingătoare. Nu am nimic de adăugat la ceea ce atît de frumos aţi spus. Vă mulţumesc şi vă aştept la redacţie săptămîna viitoare.

ANCA TOFANA, Tulcea: „Mă pasionează foarte mult discuţiile în controversă, mai ales cînd pot aduce argumente „tari“. Aş vrea să aduc şi eu cîteva argumente pentru a demonstra sensibilitatea noastră, a celor care trăim în secolul „vitezei“. Tînărul din Ploieşti ne spune că aceasta a apus. Eu nu cred. Secolul nostru, cu cît e mai „al vitezei“, cu atît e şi „al sensibilităţii“. Acum, datorită atîtor mijloace de comunicaţie, sensibilitatea unui om se manifestă nu numai în ceea ce priveşte evenimentele petrecute într-o comunitate restrînsă, dar şi în ceea ce priveşte evenimentele petrecute în cadrul lumii întregi. Sînt sigur că şi tînărul Siv Ganga a fost emoţionat cînd un OM de aici, de pe Terra, a făcut primii paşi pe Lună. Sînt tot atît de sigură că i se umple inima de bucurie ori de cîte ori află că numele României capătă o din ce în ce mai mare preţuire din partea locuitorilor din întreaga lume. Sîntem mîndri că multe din tractoarele şi produsele industriei româneşti străbat lumea, că din mijlocul neamului nostru s-au născut figuri ilustre ale culturii mondiale ca Eminescu, Brâncuşi, Enescu, Coandă. Sîntem la fel de mîndri că geniul poporului român a dat naştere „Mioriţei“, nu există român care să nu se fi înduioşat ascultînd-o, nimănui nu i-a rămas sufletul rece în faţa acelui cioban ce întîmpină cu atîta seninătate moartea. Raţiunea nu a fost niciodată duşmanul sensibilităţii. De fapt, asta este condiţia noastră ideală de om: a fi raţional şi sensibil. Omul ştie datorită raţiunii, că este muritor. Dar nu ştie de ce. De ce te naşti, de ce trăieşti, de ce mori, de ce există Universul... Omul îşi pune întrebări la care doreşte răspuns. De ce îşi pune întrebări? Fiindcă e sensibil. De ce doreşte răspuns? Fiindcă are raţiune. Sensibilitatea nu a dispărut. Chiar dumneata, în acest secol al „vitezei“, ai reuşit să găseşti un răgaz pentru a-ţi trece pe hîrtie gîndurile, pentru „a da curs unei voci lăuntrice“, din pricina căreia nu mai ai linişte. Ei bine, această voce lăuntrică se numeşte sensibilitate şi te sîcîie nu numai pe dumneata, ci şi pe mulţi alţii. Pămîntul acesta este al nostru şi mă număr şi eu printre aceşti „mulţi alţii“.

Y. Q., Bucureşti: „Asist de multă vreme la această „masă rotundă a vieţii“, cum frumos a numit cineva rubrica, dar abia azi îmi asum toate riscurile şi „intru în vorbă“. Veţi fi mirat poate aflînd că sînt întru totul de acord cu cele susţinute de corespondentul Siv Ganga. Îmi voi permite să vă contrazic şi să afirm că noi, cei din acest „secol al curajului nelimitat în acţiune şi vis“, sîntem mai puţin sensibili decît înaintaşii noştri. Argumentaţi chiar cu rubrica aceasta. Nu ştiu ce să spun. Poate greşesc, dar în privinţa sensibilităţii mi-e teamă că cel ce răspunde scrisorilor este prea dur şi prea ironic uneori, interzicîndu-şi sensibilitatea. Vă spun sincer că am fost plăcut surprinsă că autorul scrisorii a scăpat neironizat. Nu vă acuz de lipsă de sensibilitate, dar cauze obiective vă determină, probabil, să măriţi „viteza de gîndire şi atitudine“ în detrimentul căldurii sufleteşti. Fenomenul este general şi l-am observat cu tristeţe de multă vreme, l-am observat exercitîndu-se şi asupra mea, deşi voiam să-l evit, de teamă ca nu cumva acel „bulgăraş din jarul căldurii umane“ să se stingă de tot. Aş putea continua să vă arăt cum de nenumărate ori ne lovim de răceala şi impasibilitatea semenilor noştri. Şi sînt reci şi impasibili nu pentru că li s-a atrofiat cu totul sensibilitatea umană, ci pentru că nu au timp să mai fie buni şi calzi. Aş putea să mai arăt cum, tot din lipsă de timp, judecăm oamenii (şi sîntem judecaţi la rîndul nostru) după aparenţe şi ne mulţumim cu aspectul lor cel mai superficial. Cel mai adesea însă aparenţele înşeală. Apar decepţii, adică ni le provocăm singuri, fiindcă azi e mai important uneori să ştim cum funcţionează nu ştiu ce creier electronic decît să înţelegem de ce „X“ a reacţionat într-un anumit fel la un gest sau la un cuvînt, chiar dacă „X“ ne e prieten, iar creierul electronic doar o maşină. Ne asiguraţi că „noi, cei de azi, nu sîntem mai puţin sensibili decît cei de ieri“. Da, sîntem „mai sensibili“, dar în sensul de „mai vulnerabili“. Mai vulnerabili sufleteşte şi, ciudat, în acelaşi timp mai puţin capabili de sensibilitate umană. Să continui? Mai bine aştept răspunsul dumneavoastră. Vă mărturisesc că mi-ar place să mă convingeţi că părerile mele sînt greşite“.

Evident şi mie mi-ar place să vă fac acest serviciu, ceea ce nu este nici prea uşor şi nici prea simplu. Încep prin a ataca vitejeşte primul dumneavoastră argument. Adică să se explice, oare, aşa-zisa lipsă de sensibilitate a epocii noastre, cuprinsă de vertijul vitezei, prin faptul că eu sînt uneori ironic în răspunsuri? Mă măguliţi, şi nu o merit. Mă obligaţi, în acelaşi timp, la o confesiune intimă. Sînt şi eu un om ca toţi alţii, adică un biet sentimental şi un biet sensibil, sînt destul de multe scrisori pe care le iau cu mine ca să le arăt prietenilor şi să le transmit şi lor emoţia care mă cuprinde în chipul cel mai sincer. Dar poate că aveţi dreptate în ceea ce priveşte ironia de care mă las uneori ispitit, nu va trece mult timp şi am să mă vindec şi de boala asta. În ceea ce priveşte al doilea argument, adică dezamăgirile produse de judecăţile greşite şi pripite pe care le fac cei din jurul nostru, uneori, aici este limpede că faptele noastre sînt cele care pot răsturna falsele concluzii, este imposibil să nu răstorni o astfel de eroare dacă vrei, dacă ai curaj, personalitate şi simţul onoarei. Poate nu întîmplător pe această temă literatura a născut atîtea cărţi nemuritoare.

V-am convins că aţi greşit? Poate citind şi scrisorile publicate mai sus ne veţi da dreptate. Iar dacă vreţi să continuaţi, continuaţi.

UMOR • UMOR

de G. BADEA

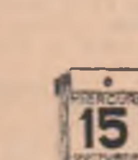

— Uf! ...iar trebuie să-mi schimb notele.

de N. CLAUDIU

— Apropo, miine e zi de leafă. Trebuie să dăm pe la serviciu.

de M. OPROIU

Notaţie

de C. CRIŞAN

(R. D. Germană))

CUVINTE INCRUCIŞATE

TOAMNA

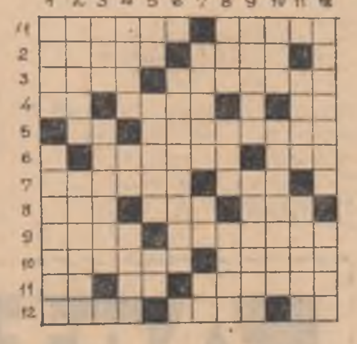

ORIZONTAL: 1) Toamnă de noiembrie (pop.) — Bună pentru sezonul rece. 2) Tomate de toamnă (pl.) — Nume de fată; 3) Cît de cît, aproape de inimă (sing.) — Îndatorat; 4) Afirmativ — Revărsare de ape — Codrii la început; 5) Nicolae Stanca — Crengi uscate (sing.); 6) Vara ţopăie — Saltul iepuraşului; 7) Mingii — Aici (reg.) 8) Ruletă pe jumătate — Nume de fată — ...Baba; 9) Pictor român, autorul tabloului „După culesul viei“ — Nu se mişcă de colocolo (pl.); 10) Se bat şi reci şi calde — Toamna face ţuica: 11) Gene! — Nete! — Depozit de fîn (pl.); 12) Loc indicat — Creată şi pentru sezonul de toamnă — Ion Lucian.

VERTICAL: 1) Autorul poeziei „Septembrie, iluminatul“ din volumul „Ecce Tempus“ — Dramaturg român, autorul piesei „Recolta de aur“; 2) „Clopote şi strunguri“ — De la soare şi lună (pl.); 3) La fiecare casă (pl.) — Cu o ţinută corectă, elegantă; 4) Buni la must — Plantă industrială — Nelipsiţi la nuntă; 5) Posezi — Se organizează de obicei toamna, mai ales la ţară (pl.) — Radu Tudor; 6) Deconectaţi; 7) Pictor român, autorul portretelor „Ţărancă“ şi „Ciobani“ — Aţe! — Foc la început; 8) În hambare — Măsură (pl.) — În sifon; 9) Cu tine chiar dacă nu ţi-e prieten — În peisajul pitoresc al munţilor (sing.); 10) În preajmă-i cu livezi şi vii (sing.) — A folosi; 11) Culoarea toamnei — Stîrnesc rîsul (pl.) — Cînd iarna bate la uşă. — Cerc.

I. ALEXANDRU

TINERI SUB DRAPEL

Aprecierea și îndemnul rostit de cel mai iubit fiu al poporului nostru — tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele Consiliului de Stat, comandantul suprem al Forțelor Armate, vibrează deopotrivă în conștiința întregii armate: „Să nu uitați niciodată, tovarăși militari, că sînteți urmașii armatelor lui Mircea cel Bătrîn, ale lui Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, urmașii pandurilor lui Tudor Vladimirescu, ai armatelor care au luptat în 1877 pentru independența patriei, al acelora care au luptat în războiul din 1916—1918 pentru apărarea pămîntului țării, împotriva cotropitorilor, ai armatelor care au luptat împotriva fascismului.

Acești înaintași ai voștri vă cheamă să fiți gata întotdeauna să serviți poporul, patria !".

Și întreaga armată, de la soldat la general, răspunde prin fapte acestui îndemn. În iureșul aplicațiilor, în escaladarea munților, în forțarea cursurilor de apă, în ruperea zidului sonic, în lupta cu valurile, peste tot și în toate care se înscriu în termenul consacrat de datorie ostășească. Iar participarea activă pe frontul construcției socialiste, la realizarea marilor obiective economico-sociale, la înflorirea României, dezvăluie trăsăturile definitorii ale armatei construită și educată de partid, armată — trup din trupul poporului, inimă din inima veșnic tînără a patriei, strajă de neclintit a cuceririlor revoluționare, a independenței și suveranității țării. Fiii poporului, îmbrăcați în haine kaki, își sprijină gîndurile de tîmpla istoriei și își consacră forțele, priceperea, tinerețea, bucuriile zilelor socialiste de azi și de mîine. Arma și lopata au astfel valoarea de simbol a încrederii nestrămutate în politica internă și externă a partidului, în prezentul și viitorul țării.

Aștern rîndurile acestea pe hîrtie poate împins de entuziasmul tineresc pe care-l descopăr pe șantierele de la Govora, Lotru, Bistrița. Pentru că pe șantier există un puls viu al lui, al cărui ritm nu poate fi redat, ci doar simțit. Imaginile de aici se alătură altora, întîlnite în timp și peste tot în țara noastră. La Combinatul petrochimic și rafinăria din Pitești, pe Valea Carasu, în Dobrogea, la irigații, la Combinatul de îngrășăminte de la Slobozia sau pe Terasa Brăilei, în împrejurimile Călărașului, la Rogojelu sau la construirea autostrăzii București—Pitești, la Tg. Mureș, Sibiu, Suceava sau pe magistrala transfăgărășană... Alături o apreciere luată dintr-un raport statistic alcătuit pe primele șapte luni ale acestui an: „planul valoric de investiții ce revenea militarilor constructori a fost realizat în proporție de 114,3 la sută; nu au existat sectoare care să nu-și fi îndeplinit planul...". Și toate acestea la cota cea mai înaltă a responsabilității, la flacăra datoriei ostășești, atestînd și pe această cale profilul moral al generației tinere — pentru că armata e tînără nu numai prin masa de tineri ostași care o formează.

ȘCOALA MUNCII — ȘCOALA MATURITĂȚII

La flacăra datoriei ostășești

ÎNSEMNĂRILE UNUI REPORTER MILITAR

VÎRSTA DIMINEȚILOR ÎNSORITE

Aici, în preajma Rîmnicului Vîlcea cît vezi cu ochii sînt coclaurile copilăriei mele. Oltul, dealurile, cerul sînt aceleași. Atît recunosc, însoțindu-mi amintirile, prin buruienile înalte, prin gropile și colbul drumului, în vînzoleala tîrgului de vite de la Rîureni, la bîlciurile de la Drăgășani, prin apa rece a Lotrului căruia îi pusesem odată gînd rău: să-i descopăr izvoarele... Oamenii sînt alții; văile mi se par cu deschideri mai largi, maiestuoase; orașele cresc, înfloresc; în jurul lor se află o nouă „pădure" — a construcțiilor; peisajul descrie un arc proiectat în istoria de azi a țării. Se înalță combinate, uzine, fabrici, case, se construiesc noi drumuri. Se înalță și oamenii. Către ei. Către năzuințele lor pe care și le împlinesc la lumina vie a conștiinței lor. Conștiință de oameni, care s-au născut, au crescut, au cîntat și au visat, au urît și au iubit pe acest pămînt românesc. Și amintirile se strîng în ele, se estompează. Așa și trebuie. E vremea dimineților însorite ale țării...

Poposim, așadar, pe platforma industrială de la Govora, străbatem Valea Lotrului, urcăm pînă la Bistrița... Zile în șir ne deplasăm pe șantiere. Stăm de vorbă cu constructorii. Betoniști, mineri, artificieri, buldozeriști, fierari, zidari, excavatoriști, oameni cu cele mai diferite profesii. Și cei mai mulți tineri. Cu trupuri viguroase, cu crezul hărniciei în inimi. Muncesc, rîd, cîntă, trăiesc. Ca într-o baladă a muncii și a tinereții. Baladă scrisă în stîlpii de beton ai viitoarei uzine de utilaj chimic, în turnurile de răcire, în fundațiile pe care se înalță mărturia de mîine a zilelor socialiste de azi. Iar printre cei ce-o scriu se află și militarii armatei noastre. Iată de ce, lîngă TIMP și VIAȚĂ, așez pe cel de-al treilea erou al reportajului meu: numele lor.

ȘTAFETA DRAGOSTEI DE MUNCĂ

Abia a apărut soarele. Detașamentul se află pe platou, aliniat, în poziție de drepți. Colonelul Gh. Geangu, comandantul, primește raportul. Detașamentul e gata pentru o nouă zi de lucru. „Ieri s-a lucrat bine... Nici un absent. Nici un bolnav". Tinerii privesc în ochii comandantului, îi sorb cuvintele de îndemn. Da, este mulțumit. Iar ordinele date sînt scurte, lapidare. Ca un ordin de luptă. Misiunile — precise. Pentru cei care lucrează la fundații, pentru cei de la turnurile de răcire, pentru fiecare subunitate. Și aerul din jur mi se pare și el solemn, rece și înviorător. „Ieri ați depășit planul cu 10 la sută, așa cum v-ați angajat în adunările U.T.C. Vă felicit... Spor la muncă".

Pornesc în marș, cîntînd. Și cîntecele răsună în jur, urcă spre înălțimile coșurilor prin care respiră Uzina de produse sodice. Se depărtează, se sting, pentru a fi înlocuite cu zgomotul obișnuit și atît de familiar al șantierelor.

„Aici se toarnă betoane pentru stîlpii de susținere... Aici va fi o nouă fabrică... Pe aici vor trece conductele..." Inginerul Tiberiu Carp, directorul general al grupului de șantiere Govora, a fost odată întrebat ce reprezintă detașamentul de militari pentru șantier și a răspuns: „ceea ce reprezintă un regiment de tancuri pentru o divizie de infanterie". Repet cuvintele caporalului Gh. Niță, secretar al unei organizații U.T.C.: „Aprecierea ne măgulește. Acum o știu și cei din noul contingent... Cei care-au fost înaintea noastră fluturau vorbele astea ca pe un steag. Dar erau buni nu numai în vorbe, ci și prin rezultatele obținute..." Intervine inginerul Vasile Ceaușu: „Sînt băieți harnici. Lucrează cu tragere de inimă, ziua și noaptea. Tot așa de bine ca și cei dinaintea lor".

Soarele arde, trupurile strălucesc. La turnul de răcire de 7 000 mc, comandantul primește raportul: „...echipa cu efectiv de... lucrează la construcția turnului de răcire".

— Hei, soldat Andrei! Pune-ți centura de siguranță! Mai fac pe vitejii cîte o dată, tovarășe colonel. Mîine discutăm treaba asta cu toți uteciștii...

— Scrieți despre ei? — ne întîmpină maistrul S. Constantin. Foarte bine! N-am timp acum, dar v-aș vorbi de toți cei care lucrează aici, la construcția Uzinei de utilaj chimic. Tot aici a lucrat, la turnarea betoanelor și fostul sergent Enache. Ați auzit de el? Acum lucrez cu caporalul Ion Ivanciu. E mîna mea dreaptă. Am să propun să te facă direct maistru, ce zici?

— Ai pe cineva, caporal Ivanciu, despre care crezi că ar putea să scrie tovarășul reporter?

— Îmi permiteți... mi-e greu, toți ar merita. Și la instrucție și la lucru. Poate că soldații Gheorghe Gavraș și Ion Sîrbu... Mă ajută foarte mult. Uteciști buni.

Continui să-mi notez nume de militari: soldații Anton Rostaș, Vasile Pop, Alexandru Coțovan din plutonul 2; caporal Emil Dan, soldații M. Achim, Gh. Grigoroiu, Ladislau Borocsa, Constantin Mogoroașe, din plutonul 4; caporal Constantin Aivănoaiei, soldații Ernest Kelerman, Viorel Popescu, Simion Mocanu, din plutonul 1... În dreptul fiecăruia — cuvinte de laudă din partea muncitorilor, a tehnicienilor, a inginerilor sau a comandanților. Excavatoriști, tractoriști, dulgheri, betoniști-fierari, săpători, „dumperiști", mecanici, șoferi, zidari, sudori... Chipuri tinere, zeci și zeci de chipuri tinere care-și cheltuiesc energia cu generozitate la cea mai înaltă școală a maturității: școala muncii. „Detașamentul nostru depășește cu regularitate planul". Cîteva vorbe, care în nici un caz nu pot exprima total efortul, entuziasmul, dăruirea în muncă a celor pe care i-am văzut la lucru. Nu, nu-i ușor. N-a fost ușor nici la construcția prizei de apă de la Olt, unde s-a lucrat luni în șir, în apă, în noroi; nici la salvarea unui pod în construcție, nici la organizarea schimbului doi. „Știți ce înseamnă să rezolvi problema schimbului doi pe un șantier de asemenea proporții?"

Ni se arată cifre. Zi sau noapte — planul e plan... „Cîte o dată ne-apucă somnul, altădată ne plouă, mai vine și luna care-i gata să-ți fure gîndurile și să ți le ducă cine știe unde. Dar cui credeți că-i convine să se facă de rîs în fața detașamentului?"

„Viața pe șantier nu înseamnă numai muncă. Ci și educație". Cine a spus cuvintele acestea? Ah, da: căpitanul Alexandru Ene. Ba nu, activistul de partid, locotenent-colonel Constantin Zgripcea. Sau... Dar ce importanță are? E un adevăr. „Ce faceți aici?" „Mai înfrumusețăm și noi locul ăsta, dimprejurul dormitoarelor. Sîntem din schimbul doi. Oricît ai vrea, nu poți dormi tot timpul. Și-apoi, nu vedeți? Ceilalți au făcut o arteziană, alții un bazin... Noi am făcut locul ăsta, pentru fumat, ca un foișor de vară. E plăcut să stai la taifas..."

— E o adevărată întrecere între organizațiile U.T.C. Fiecare ține la prestigiul organizației din care face parte — completează colonelul Geangu. Detașamentul a cucerit locul doi pe comandamentul nostru în concursul „Cazarma noastră — casa noastră". Sub îndrumarea organizației de partid sînt inițiate activități care să răspundă cît mai bine nevoilor lor spirituale, vîrstei lor. Concursurile gen „Cine știe, cîștigă", programele brigăzilor și ale echipelor artistice, dezbaterile din adunări, studiul documentelor de partid, lecțiile politice, la care se adaugă presa și programul transmis de radio și televiziune, toate converg spre dezvoltarea conștiinței politice a militarilor. Firește, acordăm cea mai mare atenție muncii de la om la om, de la inimă la inimă...

Dacă vor citi aceste rînduri, îi asigur — pe ei și pe toți cei care se află astăzi în fabrici și uzine, pe ogoare — că tinerii militari ai noului contingent sînt tot atît de inimoși.

O EXPLICAȚIE

S-a lăsat înserarea. S-au aprins luminile. Puzderie de lumini. Mă întreb: dacă am să scriu (și iată-mă că scriu!) despre conștiința politică a tinerilor îmbrăcați în haine kaki, vorbele vor fi crezute sau nu? Faptele au însă credit deplin. În cursul zilei i-am întrebat pe mai mulți tineri, cînd anume nu și-au îndeplinit sarcinile de plan: s-au uitat la mine, crezînd că-mi arde de glumă. E și acesta un fapt. Cel mai impresionant este însă altul, încrederea fiecăruia în puterile lui, fermitatea aceea, exprimată sau nu, de a-și sluji țara. Și tot atît de impresionante, de emoționante sînt frazele acelea scurte înscrise în cartea de aur a U.T.C.-ului, în tradițiile detașamentului care dezvăluie un eroism cotidian de nimeni contestat. Cititorul a reținut, sper, că, deseori mi s-a vorbit despre tinerii din contingentul care, în vara acestui an, a trecut în rezervă. Din motive superioare, ei au mai rămas pe șantier cîtva timp. În ultima noapte... ostășească, au lucrat cu aceeași hotărîre ca și pînă atunci... Betoniștii, de pildă, au depășit cu mult planul. Au venit în zori de pe șantier, s-au spălat, și-au schimbat hainele militare cu cele civile, și s-au aliniat pentru ultima oară pe platoul de adunare al detașamentului. Nu este un caz unic, desigur. Dar acolo, pe șantier, cei care au plecat au predat o ștafetă a demnității civice care nu se va pierde. Și e pentru mine o datorie să arăt că numele celor mai buni tineri uteciști au rămas pe șantier, în mijlocul [illegible] de azi aflat sub arme, sau al celui de mîine... Eu mi-am notat doar cîteva: sergenții Ion Enache, Marin Brica, Grigore Iancu, Ion Guiță, caporalii Marin Jianu, Mihai Croitoru, soldații Ion Lupulescu, Oprea Guicin, Trandafir Boran, Florea Burăț, Sandu Anton, Stancu Fulga, Aurel Radaicovici...

ÎN INIMA MUNTELUI

Intrăm pe Valea Lotrului cu emoție. Vor fi strunite apele a peste 12 000 de izvoare, se vor întîlni în lacul de acumulare, vor parcurge tuneluri ce unesc versanții munților pe distanțe imense; lumina se va revărsa în albia de lumini a țării; dar cel mai miraculos va rămîne trezirea la viață a acestei regiuni de un pitoresc impresionant.

Primul drum — la Ciunget. Pătrundem în județ. Pămîntul ne primește în adîncurile lui cu răsuflarea rece. După căldura de-afară, este ceva aproape incredibil. Ne întîmpină inginerul Nicolae Bărbulescu. E tînăr. Ni s-a spus că el răspunde acum de lucrările de la „propriu-zisă", acolo unde se instalează turbinele, în spațiul acela uriaș, impunător. „Pe dumneavoastră vă interesează militarii, nu-i așa? La început le-a venit mai greu. Acum muncesc cu spor".

Un grup de militari pregătește materialul pentru turnări betoane; alții dau ajutor maiștrilor dulgheri sau zidari. „Majoritatea sînt militari de frunte și specialiști de clasă" — ne informează comandantul de pluton. „Sînt fericit, desigur, că lucrez aici — spune soldatul Alexandru Tomozei. Dar cînd am să spun că am lucrat în inima muntelui, cine-o să mă creadă?"

Mi se povestesc situațiile mai dificile. La un tunel se ivise pericolul infiltrației. Apa apăruse ca un firicel, apoi începuse să amenințe pe cei ce lucrau. Ore în șir s-a lucrat la îndepărtarea pericolului. Numai jos — apă de sus. „Parcă și sufletul ne era umed".

— Nici eu nu credeam că sînt în stare să reziste, să înlăture atît de calmi pericolul — ne spune sergentul major Ion Manda.

— Parcă noi credeam, tovarășe sergent major? Dar cînd crezi că, gata, nu mai ai puteri, descoperi în tine altele. Mă întreb ce-o să zică mama cînd o afla că nu am purtat fular la gît nici atunci, nici acum, în ghețăria asta.

Rîd toți. Un rîs molipsitor. Și ne spun că n-a fost ușor nici la galeria de fugă. Quint Francisc, Ochiosu Ioan, Dobre Mihai și Balaș Ioan sînt nume amintite deseori în discuții: „de ce să nu vorbim despre ei dacă sînt fruntași în muncă?"

Din nou la soare. Ne este greu de ales. Militarii lucrează la zece puncte ale uriașului șantier. „Mergem la castelul de echilibru" — hotărăște colonelul Constantin Ivan. „E punctul cel mai înalt pe care-l putem vizita azi".

Mașina urcă pe serpentine amețitoare. „Uzina? Se află sub noi... Apele vor cădea de la înălțimea asta. Peste 1 250 m!" Cel care ne vorbește este comandantul detașamentului de la castel, maiorul Aurel Gavrilă. Amintește despre subordonații săi cu căldură și stimă. Aduce niște tabele, ne arată grafice. „Vă rog să rețineți: planul valoric a fost depășit cu peste 50 la sută... Poate cifrele nu vă spun nimic. Gîndiți-vă însă că am mulți subordonați care, pînă la armată, n-au pus mîna pe tîrnăcop sau lopată. Aici au descoperit munca. Și satisfacțiile ei. După o lună de zile aici eu nu-i mai deosebeam. Toți muncesc cu același zel. Cîte opt și zece ore stau în umezeala adîncului".

Alexandru Domășneanu, șef lot nod-presiune, stăruie cu privirea asupra unei echipe de militari care se îndreaptă spre tunelul de acces: „Eu despre altceva vreau să vă vorbesc. Mă bucur că aici învață și muncesc, muncesc și învață. Mulți dintre ei mi-au spus că, după trecerea în rezervă vor merge pe șantiere. Mă bucur pentru ei, dar și pentru noi, constructorii. Îmi place să constat că sînt bine informați cu privire la politica internă și externă a partidului și statului nostru. E mare lucru să constați cu cîtă seriozitate privesc acești tineri viața și răspunderile lor".

Discutăm și cu alți muncitori constructori, tehnicieni. Ne aduc argumente despre dîrzenia, despre sufletul curat și gîndurile limpezi ale tinerilor de pe șantier. Și ne bucurăm. Am promis (și acum și fac) să consemnez o părere a unui tehnician care și-a satisfăcut stagiul militar de curînd: „Ostașul tot ostaș rămîne, oriunde-ar fi. El își respectă jurămîntul dat țării și poporului".

„BĂTĂLIA" CONTINUĂ

Puru, Haneș, Rudăreasa, Mănăileasa, Baraj, Petrimanu, Oltețu, Galbenu... Le vizităm pe rînd. Apoi ne oprim la Voineasa. („Va fi o stațiune extraordinară", ne asigură cineva). Pe aceste șantiere lucrează infanteriști, transmisioniști, tanchiști, artileriști, militari din toate armele. La Ciunget, de exemplu, se află, în majoritatea lor numai subunități de frunte care, pe terenurile de instrucție au obținut, la toate categoriile de pregătire, calificative de bine și foarte bine. Rezultatele la instrucție sînt amintite deseori. „Fruntași la instrucție — fruntași în muncă" — este cuvîntul de ordine. Nu spun că toți cei ce se află pe șantier sînt în... prima linie. Dar aici, ca și în cazarmă, atunci cînd se întîlnesc cazuri de delăsare în muncă, opinia colectivului acționează cu toată fermitatea. Ni se povestește un caz: soldatul I. Dinu, a fost trimis după materiale, la magazie. S-a întîlnit cu un prieten și a întîrziat. A revenit... puțin amețit. A doua zi, la gazeta de perete apărea o caricatură, iar spre seară, după încheierea schimbului, uteciștii s-au adunat pentru a arăta că atitudinea unuia este în stare să se răsfrîngă negativ asupra întregii subunități...

În orele de instrucție, comandanții de subunități execută teme care mențin antrenamentul militarilor. Oricum, în orice împrejurare, regulamentele militare trebuie respectate. „Fără o disciplină fermă, conștientă, nu am fi putut obține rezultate atît de bune", ni se spune atunci cînd intrăm în birourile comandamentului. Pe un perete din biroul colonelului Ivan se află o hartă. Sînt marcate punctele de lucru, distanțele, forțele. Aceste situații le-am mai întîlnit. În aplicații. Acolo lupta se desfășura cu „inamicul". Aici bătălia se duce pe un front larg cu timpul, cu natura care trebuie supusă: cu pămîntul și apele, cu stîncile, cu înălțimile și văile, silindu-le să dea țării mai multă putere. Rapoartele sînt tot peatît de scurte: „Aici Haneș: 10 la sută depășit planul valoric. Tot efectivul — la lucru. Trimiteți bibliotecarul cu alte cărți. Cele de aici le-am citit. Terminat". „Transmit de la detașamentul baraj: ...azi detașamentul a primit felicitări pentru munca desfășurată în cursul săptămînii. S-au evidențiat mai mulți comuniști și uteciști..." „Petrimanu la telefon..." Și rapoartele din „bătălia" de pe frontul muncii continuă.

În ultima zi mergem pe șantierul de la [illegible]. „Acolo lucrează detașamentul căpitanului [illegible] ghe Brighidău" — ni se spune. La ce[illegible] aflasem de la directorul general al [illegible] șantiere Govora: „Un drum de acces spre carieră. Se lucrează în condiții foarte grele... Va fi instalată o nouă linie de funicular... Duceți-vă să vedeți".

Privită de jos, înălțimea pe care se află cariera, pare inaccesibilă. Puncte negre de oameni — printre ei militari — par agățate de stîncile albe. Sînt mineri care pregătesc noi breșe. Artificierii lucrează în urma lor. „Cine sînt?" „Pionierii. Cei care în luptă deschid drumurile...".

Exploziile sînt aidoma cu focul de artilerie. Stîncile se sfarmă, bucăți uriașe sar în aer, fumul le însoțesc puțin apoi se răspîndește în jur. Între explozii domnește o liniște nefirească. Pare că și munții, și văile și așezarea din vale au înmărmurit în așteptarea următoarei detunări. Apoi canonada reîncepe. Pămîntul se cutremură, aerul vibrează prelung și din locul în care ne aflăm „spectacolul" ni se înfățișează în toată amploarea lui. Există aici nu numai forța încărcăturii explozive, ci și forța omului chemat să mute stîncile din loc pentru a-și croi drum spre alte și alte înălțimi.

— S-a întîmplat vreodată să nu explodeze încărcătura?

— Nu, niciodată. Ostașii își cunosc bine meseria. Chiar minerii îi numesc cu respect „meșterii artificieri în kaki".

Sună încetarea. E semnalul cînd buldozerele pornesc la atac, autobasculantele gem din greu pe pante, excavatoarele se apropie cu mersul lor prin care parcă dibuie pămîntul, apoi își înfig cupele, scrîșnind, în grămezile de pietre și pămînt. E un asalt impetuos. Nu s-a auzit nici o comandă pentru reluarea acestei ofensive. Ea există însă și se numește conștiință...

Sistematizez, în gînd, impresiile de peste zi, din zilele trecute... „Tanchiștii" de care amintea directorul general al Grupului de șantiere Govora, sînt la vîrsta cînd adaugi noi valențe maturității lor, sau, pur și simplu, e pentru prima dată cînd își dau seama că au răspunderi de bărbați maturi. Cînd trebuie să dea societății măcar o parte din ceea ce aceasta i-a oferit și îi oferă cu atîta generozitate. Sînt pe șantierele de asemenea proporții multe situații imprevizibile, de la sosirea, peste noapte a unor materiale, pînă la necesitatea stringentă a scurtării termenului de dare în folosință a unui obiectiv sau altul; ostașii sînt în permanență la datorie. Pilda comuniștilor constructori, oameni care și-au legat viața și năzuințele de șantier, este pentru tinerii ostași o permanență și un îndemn. Iată de ce, asemănarea „spectacolului" de la Bistrița cu cele ce se petrec pe cîmpurile de aplicații, nu are nimic senzațional. Dimpotrivă, sînt două punți ale aceluiași întreg — armata și rosturile ei, misiunea ei, de slujire, fără nici o rezervă, a intereselor poporului muncitor, de apărare a țării, a tot ce s-a realizat și se va mai realiza pe pămîntul ei.

Locotenent-colonel
ION CĂPEȚ

Foto: IULIAN MARINOF, VIRGIL ULIERU, ȘTEFAN IONESCU

SĂPTĂMÎNA PE GLOB

● Intensa activitate internațională a României socialiste ● O.N.U. și imperativele realității internaționale ● Eșecurile politicii indochineze a Washingtonului ● Tratativele — calea soluționării problemelor complicate ale contemporaneității

Zecile de știri care, în fiecare din zilele acestei săptămîni, s-au adunat pe masa de lucru a comentatorului, alcătuiesc — împreună — un tablou dinamic al intensei activități internaționale a partidului și statului nostru, activitate consacrată, cu consecvență, mărețelor ideaiuri ale păcii, înțelegerii între popoare, victoriei socialismului. Multipla prezență a României pe arena internațională, principialitatea profundă a pozițiilor exprimate, caracterul constructiv al inițiativelor promovate, contribuția sa la soluționarea marilor probleme ale lumii contemporane, reflectă o orientare statornică, justă, dictată de interesele fundamentale ale poporului român, ale cauzei păcii și socialismului.

Cronica acestei săptămîni consemnează, în primul rînd, atenția pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu a acordat-o problemelor internaționale, subliniereа de către secretarul general al partidului nostru — în cuvîntările rostite la Reșița ca și la Uzinele „23 August" din București — a trăsăturilor ce definesc politica României socialiste. Tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că „întreaga politică a partidului nostru — internă și externă — are un caracter profund realist, este o politică marxist-leninistă izvorîtă din interesele dezvoltării socialiste a României, cît și din interesele generale ale socialismului și păcii în lume".

O reafirmare a punctului de vedere al României Socialiste în probleme esențiale ale prezentului a fost prilejuită și de prezentarea scrisorilor de acreditare ale ambasadorilor R.F. a Germaniei și Republicii Costa Rica. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat faptul că poporul român, angajat în vasta operă de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, este profund interesat în instaurarea unui climat de pace, securitate și cooperare internațională.

O caracteristică esențială a politicii externe a țării noastre o constituie consolidarea legăturilor de frățească colaborare și solidaritate cu statele socialiste — atît cu cele vecine, cu cele ce fac parte din C.A.E.R., cît și cu toate celelalte state socialiste. Este o orientare neabătută a României socialiste exprimată cu claritate în toate împrejurările, reliefată printr-o multitudine de fapte cu deosebită putere de convingere. Cele 7 zile ale săptămînii, de care ne ocupăm în aceste rînduri, vin să adauge noi mărturii în acest sens. La Varna s-au încheiat convorbirile privind dezvoltarea colaborării economice între România și Bulgaria, convenindu-se să se majoreze cu peste 20 la sută — în perioada 1971—1975 — volumul schimburilor comerciale față de livrările prevăzute în acordul comercial de lungă durată pentru această perioadă. La Giurgiu, ministrul român al energiei electrice s-a întîlnit cu ministrul bulgar al industriei grele [illegible] situația proiectului [illegible] de execuție a complexului energetic Islaz-Samovit [illegible] de execuție a liniei [illegible] 400 kW, de pe teritoriul [illegible], prin care se va [illegible] energie electrică din [illegible] către R. P. Bulgaria. [illegible] ministrul român al transporturilor și telecomunicațiilor a [illegible] în vizită în R. P. Polonia, iar o delegație de specialiști în agricultură a avut fructuoase convorbiri în R.P.D. Coreeană. Ministrul industriei minelor, combustibilului și metalurgiei din Cuba se află în vizită în România. Să adăugăm și prezența românească la tîrgurile de la Brno și Plovdiv, care s-a bucurat de aprecierea conducătorilor de partid și de stat cehoslovaci și bulgari.

Consecvența cu care partidul nostru dezvoltă relațiile cu toate partidele comuniste și muncitorești, întărind colaborarea și unitatea pe baza marxism-leninismului, a respectării dreptului fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător linia politică, și-a găsit o elocventă reflectare în vizitele întreprinse în această săptămînă în țara noastră de delegațiile Partidului Comunist din Cuba, Partidului Comunist din Belgia, Partidului Comunist din Guadelupa.

Într-o lume confruntată cu nenumărate probleme, în care propășirea națiunilor este indisolubil legată de împlinirea dezideratului coexistenței pașnice, în care progresul general este în directă corelație cu activa participare la diviziunea internațională a muncii, România dezvoltă larg relațiile cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială. Dialogul neîntrerupt cu toate popoarele, schimbul de valori materiale și spirituale, reprezintă o condiție a păcii, a eliminării primejdiei războiului. Pe linia preocupărilor sale constante, România multiplică legăturile cu țări de pe toate continentele. În această săptămînă ne-au vizitat țara miniștri din Anglia și Franța, ca și o ilustră personalitate științifică din S.U.A. În același timp, un vicepreședinte al guvernului român se află în R.F.G., iar ministrul român al construcțiilor industriale întreprinde o călătorie în Maroc.

Khneifiss este un nume fără rezonanțe deosebite. Pe harta Siriei însemna, pînă nu de mult, o așezare ce înfrunta vrăjmășia deșertului. Dar Khneifiss a intrat în actualitatea economică o dată cu punerea în funcțiune a unui important complex minier, realizat în cooperare cu România. Participarea românească la construcția de la Khneifiss ilustrează sprijinul pe care țara noastră îl acordă popoarelor arabe, tuturor popoarelor dornice să-și dezvolte economia potrivit propriilor interese, pentru ca resursele naturale de care dispun să servească bunăstării lor. Khneifiss dobîndește, astfel, valoare de simbol...

Calendarul politic marchează, potrivit tradiției, venirea toamnei. Anotimpul frunzelor ruginite readuce strălucirea de sticlă și aluminiu care, la New York, găzduiește O.N.U. Fiecare sesiune a Adunării Generale este însoțită de speranțele popoarelor dornice să vadă acest for internațional acționînd în mod eficace pentru a elibera umanitatea de primejdiile războiului. Speranțele acestea, mereu reînnoite pun în relief convingerea larg răspîndită că O.N.U. poate și joace un rol mai important în viața internațională, că organizația are capacitatea de a depăși faza documentelor ce vădesc bune intenții dar care, deseori, rămîn literă moartă în arhivele din Manhattan. Problema esențială este aceea de a transpune în practică principiile exprimate în declarații, de a găsi acele modalități concrete, efective, care să ducă la sporirea contribuției O. N. U. în eforturile pentru pace, destindere și securitate internațională.

Actuala sesiune găsește Organizația Națiunilor Unite avînd 130 de membri. Cei mai proaspeți membri au fost primiți chiar în această săptămînă: Buthan, Bahrein și Qatar. Ordinea de zi a sesiunii are incluse peste 100 de puncte. Dezbaterea generală urmează să înceapă luni și va dura pînă la jumătatea lui octombrie dar încă de pe acum s-a conturat drept una din problemele esențiale ale sesiunii restabilirea drepturilor legitime ale R. P. Chineze la O.N.U. Primele confruntări în această problemă majoră s-au desfășurat în Biroul Adunării Generale în legătură cu stabilirea ordinii de zi. Reprezentantul S.U.A. a încercat să obțină contopirea punctului de pe ordinea de zi care se pronunță în favoarea restabilirii drepturilor legitime ale R. P. Chineze la O.N.U. cu o altă propunere — inițiată de S.U.A. — care urmărește scopuri diametral opuse. Această propunere cu caracter obstrucționist ce încearcă să ignoreze realitatea internațională, puternicul curent de opinie publică, a fost în cele din urmă respinsă.

Reprezentantul României — ca și reprezentanții ai multor altor state — a subliniat că restabilirea drepturilor legitime ale R. P. Chineze în Organizația Națiunilor Unite, în Consiliul de Securitate și în celelalte organisme ale O.N.U., trebuie să constituie una din sarcinile cele mai importante și mai urgente ale actualei sesiuni a Adunării Generale. Evoluția internațională relevă că fără participarea R. P. Chineze nu se pot găsi cele mai bune soluții problemelor care preocupă în prezent omenirea. România — coautoare a punctului privind restabilirea drepturilor legitime ale R. P. Chineze în O.N.U. — a cerut să se pună capăt situației anormale prin care poporul chinez de 800 000 000 oameni este împiedicat de a-și trimite reprezentanții săi autentici la O. N. U. și s-a pronunțat împotriva teoriilor mai vechi privind pretinsa existență a „două Chine" sau „o Chină și un Taiwan". Falsa teorie a „dublei reprezentări" este vehiculată cu scopul de a bloca o soluționare pozitivă, justă a problemei, în condițiile în care participarea R.P. Chineze la rezolvarea problemelor internaționale a devenit o necesitate imperioasă.

Bombardierele americane și-au făcut din nou apariția deasupra teritoriului R. D. Vietnam. Noile atacuri aeriene — desfășurate în valuri — au afectat zone dens populate din provincia Quang Binh și s-au soldat cu victime omenești și distrugeri materiale. Din nou au pierit sub dărîmături bătrîni, femei și copii și din nou bombele au mușcat nemiloase din trupurile clădirilor, transformîndu-le în mormane de ruine. Bombardamentele acestea reprezintă o gravă încălcare a suveranității R. D. Vietnam, un act de război care violează normele internaționale. Bombele azvîrlite cu cinism asupra provinciei Quang Binh vin în contradicție flagrantă cu angajamentul S.U.A. de a pune capăt complet atacurilor aeriene împotriva R.D. Vietnam, semnînd desfășurarea conferinței de la Paris. De altfel, în semn de energic protest împotriva acestor bombardamente, delegațiile R.D. Vietnam și Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud au făcut cunoscut că nu iau parte la cea de a 126-a ședință plenară a conferinței cvadripartite ce se desfășoară în orașul de pe malurile Senei. Ministerul Afacerilor Externe al Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud a condamnat energic atacurile aeriene americane. Într-o declarație a M.A.E. al R.P. Chineze se arată că guvernul și poporul chinez își exprimă profunda indignare față de actele săvîrșite de imperialismul american și sprijină ferm poziția justă a guvernului R.D. Vietnam.

Violentul raid al aviației americane determină pe observatori să reamintească lipsa de realism a politicii Washingtonului, refuzul S.U.A. de a lua în considerare o soluție rezonabilă capabilă să pună capăt sîngerosului război. În fapt, asistăm la continuarea unei orientări falimentare care a dus Washingtonul într-un impas total. Folosirea forței, actele brutale, ce încalcă legalitatea internațională, nu pot să modifice realitatea indochineză. Refuzul de a ține seamă de această realitate, se exprimă și în hotărîrea Casei Albe de a sprijini pe Thieu în ridicola farsă electorală pe care a montat-o la Saigon. Thieu nici măcar nu se sinchisește de aparențe, nu încearcă să confecționeze o fațadă „democratică" regimului său. Arbitrariul polițienesc, represiunea nedisimulată sînt principalele atuuri ale campaniei electorale pe care o desfășoară. Și-a imprimat afișe, ține discursuri, se plimbă prin țară — dar subalternii au pregătit minuțios „rezultatul". Vor fi „alegeri" fără surprize. De aceea l-a eliminat chiar și pe fostul său colaborator, vicepreședintele administrației de la Saigon, Ky, și a făcut imposibilă prezența în cursa electorală a generalului Minh. Soarta urnelor este decisă în birourile guvernatorilor de provincie, iar Ky — care cunoaște perfect mecanismul saigonez — a denunțat vehement scenariul menit să-l „realeagă" pe Thieu. Protestele lui Ky au fost, totuși, ineficiente. Washingtonul a decis să mizeze în continuare pe Thieu. „Singura bază de sprijin a lui Thieu este ambasadorul american Bunker" — a declarat, într-un interviu acordat agenției ASSOCIATED PRESS, Dang Duc Khoi, trimis special al lui Ky în S.U.A.

Saigonul trăiește momente de încordare. Explozii se produc în diferite puncte ale orașului. Studenții organizează manifestații de protest, angajînd lupte cu poliția care s-au prelungit mai multe ore. Liderii budiști cer boicotarea farsei electorale. Thieu și protectorii săi ignorează, însă, starea de spirit a populației...

Acest refuz de a acționa în conformitate cu realitățile, refugiul în iluzii, caracterizează, de altfel, ansamblul politicii indochineze a S.U.A., politică marcată prin multiple eșecuri. În această săptămînă, Washingtonul a mai adăugat un insucces celor de pînă acum: patrioții cambodgieni au reușit să pătrundă în Puom Penh și să incendieze depozitul de combustibil al companiilor „Esso" și „Shell". Nu-i vorba doar de faptul că explozile de la rezervoarele din partea nordică a orașului vor complica problemele de aprovizionare ale regimului ilegal de la Puom Penh. Flăcările care au izbucnit și pe care pompierii au izbutit abia tîrziu, după o zi, să le stingă au semnalat în modul cel mai convingător forța de care dispun patrioții cambodgieni, capacitatea lor de a da lovituri nimicitoare. „În cinda declarațiilor administrației de la Puom Penh, adversarul (adică forțele de eliberare) poate lovi puternic cînd și unde dorește" — constata agenția FRANCE PRESSE. Ceea ce reflectă falimentul calculelor Washingtonului...

★

Prima legătură telefonică directă între nordul și sudul Coreei. Într-o epocă în care, în materie de telecomunicații, satelitii artificiali ai pămîntului au anihilat practic distanțele geografice și cînd progresul tehnicii ne-a transformat în martori oculari ai unor evenimente ce se produc la mii de kilometri depărtare, această știre laconică despre realizarea unei legături prin telefon — prima de acest fel — între nordul și sudul Coreei este încărcată de semnificații. Linia telefonică directă coincide cu contactele între delegațiile societăților de Cruce Roșie din R. P. D. Coreeană și Coreea de sud, primele contacte desfășurate după divizarea țării. Atît în nord, cît și în sud, întregul popor coreean urmărește cu deosebită atenție întîlnirile de la Panmunjon, avînd speranța că ele vor fi încununate de succes, deschizînd larg, în acest mod, calea reunificării naționale.

Ideea tratativelor, a contactelor directe între exponenții autorizați ai statelor, se impune în viața internațională drept modalitatea cea mai eficientă pentru soluționarea problemelor complexe. Apelul la forță, brutalitatea sîngeroasă, presiunile exercitate prin intermediul amenințării militare nu pot decît să amplifice încordarea, să agraveze problemele spinoase și să îndepărteze momentul unei reglementări pozitive. Evoluția evenimentelor relevă că doar printr-o examinare a lor la masa tratativelor într-un spirit rezonabil, de respect și deplină egalitate reciprocă, se poate înainta pe drumul consolidării păcii, al îmbunătățirii constante a climatului internațional. Practica relațiilor internaționale este bogată în exemple convingătoare în această privință, iar ultima săptămînă a adus noi fapte care ilustrează importanța deosebită pe care contactele nemijlocite, convorbirile desfășurate cu sinceritate și dorință de înțelegere, o au pentru normalizarea raporturilor între state, pentru ca pacea mondială să se întărească. La sfîrșitul convorbirilor dintre L. I. Brejnev și Willy Brandt, în comunicatul transmis de agenția TASS, s-a subliniat că viitorul continentului european ca și al altor regiuni ale lumii trebuie să se bazeze nu pe opoziția militară a statelor, ci pe colaborarea egală în drepturi și asigurarea securității pentru fiecare stat în parte și pentru toate statele la un loc.

Un eveniment marcant al acestei săptămîni îl reprezintă vizita lui L. I. Brejnev în Iugoslavia. Președintele Tito, subliniind în toastul rostit cu prilejul dineului oferit în cinstea înaltului oaspete sovietic, că evoluția în continuare a situației internaționale, direcția acestei evoluții, depinde, în primul rînd, de activitatea tuturor forțelor progresiste și iubitoare de pace din lume. Președintele Tito arăta că un rol important revine aici țărilor socialiste, care prin practica lor trebuie să ofere un exemplu în lupta pentru relații democratice și cu drepturi egale, pentru pace și o consecventă aplicare a principiilor de coexistență activă și pașnică. Or — remarca mai departe vorbitorul — aceasta înseamnă a lupta pentru asemenea relații din care să fie eliminate recurgerea la forță, presiunile și amestecul în treburile interne și să fie asigurate dezvoltarea liberă a popoarelor și țărilor, precum și participarea lor cu drepturi egale la acțiunile comunității internaționale mai largi. Vorbind despre legăturile ce unesc popoarele U.R.S.S. și Iugoslaviei, despre colaborarea dintre cele două țări, L.I. Brejnev a subliniat că în Declarația de la Belgrad din 1955 și în Declarația de la Moscova din 1956 sînt stabilite importante principii ale dezvoltării relațiilor sovieto-iugoslave. În prezent — a continuat secretarul general al C.C. al P.C.U.S. se lucrează la o înfăptuire cît mai completă și cît mai largă a acestor relații în condițiile actuale. L.I. Brejnev a apreciat că întîlnirile sovieto-iugoslave au început într-o atmosferă favorabilă, cordială și și-a exprimat convingerea că examinarea în spirit tovărășesc a colaborării dintre cele două țări, a acțiunilor lor pe arena internațională, în primul rînd în Europa, va contribui la o mai bună înțelegere reciprocă și la întărirea prieteniei celor două partide și state.

★

Dintre evenimentele săptămînii se cuvin a fi menționate două scrutinuri desfășurate în nordul Europei. Alegerile municipale din Norvegia au reflectat un larg curent de opinie publică împotriva aderării la Piața comună. În Danemarca, scrutinul parlamentar — încheiat în condițiile în care nici un partid nu a dobîndit majoritatea absolută — a vădit o deplasare a alegătorilor către stînga. Partidele social-democrat și socialist-popular și-au mărit reprezentarea parlamentară de la 73 mandate la 87. Decizia urnelor ar putea aduce schimbări pe plan guvernamental. Social-democrații sînt dispuși să formeze o echipă ministerială minoritară, formulă pusă în practică și în alte țări europene. Încă un aspect semnificativ: „vîrsta" electorală a fost coborîtă de la 21 la 20 de ani prin ratificarea de către alegători a unei hotărîri parlamentare.

EUGENIU OBREA

de peste hotare

Încheierea unei noi runde SALT

MOSCOVA 24 (Agerpres). — La Moscova a fost dat publicității comunicatul privind convorbirile dintre U.R.S.S. și S.U.A. în problema limitării înarmărilor strategice (S.A.L.T.), care au avut loc la Helsinki în intervalul 8 iulie — 24 septembrie 1971.

Delegația U.R.S.S. la convorbiri a fost condusă de Vladimir Semionov, locțiitor al ministrului afacerilor externe, iar delegația americană, de Gerard Smith, director al Agenției pentru dezarmare și control asupra armamentelor al S.U.A.

În conformitate cu înțelegerea dintre guvernele U.R.S.S. și S.U.A. din 20 mai 1971, se arată în comunicat, delegațiile au examinat amănunțit problemele privind acordul în domeniul limitării sistemelor apărării antirachetă și au acordat atenție examinării problemelor legate de punerea de acord a unor măsuri în domeniul limitării înarmărilor strategice ofensive. Au fost, de asemenea, examinate o serie de alte probleme legate de aceasta.

În această fază a convorbirilor, au fost extinse anumite domenii ale înțelegerii reciproce în diferite probleme privind limitările menționate și s-a ajuns la o înțelegere mai clară asupra problemelor care urmează să fie soluționate.

S-a convenit asupra reluării convorbirilor între delegațiile U.R.S.S. și S.U.A., la 15 noiembrie 1971, la Viena, informează agenția TASS.

● LA MOSCOVA S-A ANUNȚAT OFICIAL, informează agenția T.A.S.S., că în cursul tratativelor corespunzătoare dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii s-a convenit ca părțile să întreprindă măsuri care să ducă la preîntîmpinarea folosirii întîmplătoare sau nesancționate a armei nucleare aflate sub controlul lor. S-a ajuns, de asemenea, la o înțelegere asupra măsurilor pentru perfecționarea legăturilor directe U.R.S.S.-S.U.A. pe calea folosirii sateliților artificiali ai Pămîntului.

Ambele acorduri, precizează agenția T.A.S.S., vor fi semnate la 30 septembrie la Washington de către ministrul afacerilor externe al U.R.S.S. și secretarul de stat al S.U.A.

Declarația M.A.E. al R.P. Chineze

privind atacurile aeriene americane asupra teritoriului R.D. Vietnam

PEKIN 24 (Agerpres). — Agenția China Nouă anunță că Ministerul Afacerilor Externe al R. P. Chineze a dat publicității o declarație cu privire la recentele bombardamente americane asupra R. D. Vietnam. La 21 septembrie, se arată în declarație, imperialiștii americani și-au trimis forțele lor aeriene, care au executat peste 200 de raiduri sălbatice, asupra provinciei Quang Binh din R. D. Vietnam. La 22 septembrie, Ministerul Afacerilor Externe al R. D. Vietnam a publicat o declarație în care condamnă cu severitate aceste acte criminale ale agresorilor americani. Guvernul și poporul chinez, se subliniază în declarație, își exprimă profunda indignare față de aceste acte ale imperialismului american și sprijinul ferm față de poziția justă a guvernului R. D. Vietnam.

Lucrările sesiunii O.N.U.

Cuvîntul reprezentantului României

NEW YORK 24 — Corespondentul Agerpres, C. Alexandroaie, transmite: Vineri dimineața, în plenara Adunării Generale a O.N.U. au început dezbaterile privitoare la definitivarea ordinii de zi a actualei sesiuni, Adunarea Generală a acceptat fără obiecții înscrierea pe agendă a majorității covîrșitoare a punctelor recomandate de Biroul Adunării Generale, inclusiv a celui intitulat „restabilirea drepturilor legitime ale R.P. Chineze în O.N.U.", punct înscris pe agendă la cererea unui grup de 18 state, printre care și România.

Adunarea Generală a acceptat cu un vot limită înscrierea propunerii americane avînd drept scop menținerea ciankaișistului în O.N.U.

Pe ordinea de zi figurează, ca și în celelalte sesiuni, cîteva probleme de mare însemnătate, printre care dezarmarea și securitatea internațională, decolonizarea și dezvoltarea, care, timp de aproape trei luni, se vor afla în atenția plenarei adunării și a comitetelor ei.

La capitolul dezarmării se află și punctul înscris de România la sesiunea jubiliară a O.N.U. — „Consecințele economice și sociale ale cursei înarmărilor și efectele sale profund dăunătoare asupra păcii în lume". Acest punct urmează să fie prezentat sub forma unui raport al secretarului general al O.N.U., U Thant.

★

Biroul Adunării Generale a O.N.U. și-a încheiat dezbaterile asupra stabilirii punctelor ordinii de zi provizorii a actualei sesiuni.

De pe agenda acestei sesiuni au fost scoase două puncte importante și transmise dezbaterilor viitoarei sesiuni. Este vorba de punctele privitoare la „Retragerea tuturor trupelor americane și străine care ocupă Coreea de sud sub drapelul Națiunilor Unite" și „Desființarea comisiei Națiunilor Unite pentru unificarea și refacerea Coreei". A fost, de asemenea, amînat pentru sesiunea a 27-a a O.N.U. punctul înscris de S.U.A. „Raportul comisiei O.N.U. pentru unificarea și refacerea Coreei".

Luînd cuvîntul în cadrul dezbaterilor, reprezentantul permanent al României la O.N.U., Gheorghe Diaconescu, a subliniat că, la peste două decenii de la declanșarea agresiunii armate împotriva poporului coreean, trupele Statelor Unite și alte trupe străine continuă să ocupe, sub drapelul O.N.U., Coreea de sud, violînd astfel flagrant principiile fundamentale ale independenței și suveranității naționale, nefoloosirii forței și amenințării cu forța, dreptul sacru al poporului coreean de a-și decide singur destinele. De asemenea, a arătat vorbitorul, așa-zisa „Comisie a Națiunilor Unite pentru unificarea și refacerea Coreei", creată cu peste 20 de ani în urmă prin violarea flagrantă a principiului neamestecului în treburile interne pe care organizația noastră, întreaga legalitate internațională este clădită, nu a fost încă lichidată.

Reprezentantul român a relevat că țara noastră consideră rezolvarea acestor probleme ca fiind de o deosebită actualitate și urgență.

În încheiere, reprezentantul permanent al României la O.N.U. a subliniat că, după părerea țării noastre, desființarea bazelor militare și retragerea tuturor trupelor străine din Coreea, ca și dizolvarea comisiei pentru reunificarea și refacerea Coreei, departe de a stînjeni, ar stimula eforturile în direcția unificării Coreei, înlăturînd piedicile serioase pe care acestea le reprezintă în calea adîncirii contactelor dintre nordul și sudul acestei țări.

● LA PALATUL NAȚIUNILOR din Geneva, unde se desfășoară de aproape trei luni Conferința Comitetului pentru dezarmare, ale cărei lucrări se apropie de sfîrșit, a avut loc o nouă ședință.

Reprezentantul Marii Britanii a prezentat un document de lucru cuprinzînd observații ale părții britanice privind studiul canadian referitor la detectarea și identificarea seismologică a exploziilor subterane cu arma nucleară. El a evidențiat cerința amplificării eforturilor tuturor statelor în vederea elucidării aspectelor tehnice controversate, spre a se ajunge la încheierea unui tratat de interzicere a experiențelor nucleare în mediul subteran.

Introducerea la raportul secretarului general

La sediul Națiunilor Unite din New York a fost dată publicității introducerea la raportul secretarului general al O.N.U., document tradițional care oglindește părerile secretarului general al organizației asupra evenimentelor survenite de la ultima sesiune a Adunării Generale.

Introducerea la raport exprimă încrederea profundă în Organizația Națiunilor Unite, în scopurile și Carta O.N.U. „La sfîrșitul unui mandat de zece ani — declară U Thant — rămîn în întregime convins că Organizația Națiunilor Unite constituie cel mai bun instrument de care dispun statele pentru conlucrarea la progresul și pacea popoarelor".

Ocupîndu-se de problema dezarmării, introducerea la raportul secretarului general denunță continuarea cursei înarmărilor în lume și, în mod special, cursa înarmărilor nucleare. Subliniind că, „în cursul acestei perioade, cheltuielile militare mondiale au crescut de la 120 miliarde dolari la peste 200 miliarde dolari anual", documentul cere „depunerea de eforturi mai serioase pentru adoptarea unor măsuri efective care să ducă la dezarmarea nucleară". În aceeași ordine de idei, U Thant relevă importanța studiului întreprins pentru examinarea consecințelor sociale și economice ale cursei înarmărilor care, după cum se știe, a fost elaborat la propunerea României.

În legătură cu componența organizației, documentul arată: „Am fost întotdeauna convins că organizația noastră nu va avea decît de cîștigat în eficiență dacă nu ar fi închisă ușa uneia din cele mai mari țări ale lumii. Participarea Republicii Populare Chineze nu va face decît ca Organizația Națiunilor Unite să acționeze cu mai mult folos la realizarea obiectivelor Cartei. Aceasta ne va apropia de scopul unei organizații a Națiunilor Unite cu o compoziție universală".

VIZITA LUI IOSIF BANC ÎN R.F. A GERMANIEI

● ÎN CONTINUAREA VIZITEI oficiale pe care o întreprinde în Republica Federală a Germaniei, tovarășul Iosif Banc, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministrul agriculturii, industriei alimentare, silviculturii și apelor, a avut la 23 septembrie o întrevedere cu membrii Comisiei pentru alimentație, agricultură și silvicultură a Bundestagului. În aceeași zi, au fost continuate convorbirile cu ministrul federal pentru alimentație, agricultură și silvicultură, Josef Ertl, care a oferit apoi un prînz în cinstea oaspetelui român.

În cursul după-amiezii, delegația română s-a deplasat în Saxonia inferioară pentru a vizita institute de cercetare în domeniul agriculturii. Seara, guvernul Landului Saxonia inferioară a oferit un dineu în cinstea oaspeților români.

● SENATORUL DEMOCRAT **FRED HARRIS** și-a anunțat oficial candidatura la funcția de președinte al Statelor Unite. După George McGovern, Harris este a doua personalitate care își face cunoscută intenția de a obține desemnarea drept candidat al partidului democrat la alegerile prezidențiale ce urmează să aibă loc în S.U.A. în 1972.

Întreruperea tratativelor iordano-palestiniene

● AGENȚIA MEN anunță că tratativele iordano-palestiniene au fost reluate joi la Djeddah în prezența delegatului Arabiei Saudite, Omar El Sakkaf și a lui Hassan Sabry el Kholi, reprezentantul personal al președintelui Republicii Arabe Egipt, Anwar el Sadat.

Agenția Reuter anunță că delegația iordaniană a depus un memorandum care respinge în fapt propunerile elaborate de cei doi mediatori și preconizează realizarea unor noi acorduri între organizațiile palestiniene și guvernul de la Amman. Agenția menționează că delegația iordaniană a cerut o amînare a tratativelor și a părăsit Djeddahul, plecînd la Amman pentru instrucțiuni. Vineri, a părăsit Arabia Saudită și delegația palestiniană.

● CURTEA DE APEL A SUEDIEI a confirmat vineri sentința de condamnare la închisoare pe viață, pronunțată împotriva lui Miro Baresici și Andjelko Brajkovici — doi dintre cei cinci teroriști ustași care au participat, în luna aprilie a.c., la asasinarea ambasadorului iugoslaviei la Stockholm, Vladimir Rolovici, transmite agenția Taniug.

Lui Ante Stoianovici, învinuit de complicitate, întrucît a elaborat planul de atacare a ambasadorului iugoslav, i-a fost comutată pedeapsa de la patru ani închisoare, la șapte ani. Alți doi vinovați de aceeași infracțiune — Stanislav Milicevici și Marinko Lemoli s-a redus pedeapsa de la doi ani închisoare la 18 luni.

● IN CADRUL LUCRĂRILOR celei de-a 15-a sesiuni a Conferinței generale a Agenției Internaționale pentru Energia Atomică (A.I.E.A.) a fost supus vineri dezbaterilor raportul Comisiei de verificare a deplinelor puteri. Luînd cuvîntul, ambasadorul Dumitru Aninoiu, reprezentant permanent al Republicii Socialiste România pe lîngă A.I.E.A., a protestat împotriva prezenței la lucrările conferinței a emisarului ciankaișist, susținînd ferm că singurii reprezentanți ai Chinei, ai întregului popor chinez la A.I.E.A., trebuie să fie cei desemnați de guvernul R.P. Chineze. Delegația română a denunțat de asemenea, prezența emisarilor saigonezi, cerînd ca populația sud-vietnameză să fie reprezentată de o delegație desemnată de Guvernul Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud. Din aceste considerente, delegația română nu a putut accepta în totalitate raportul prezentat de Comisia deplinelor puteri.

PE SCURT

Într-o declarație făcută la „Clubul economic" din Detroit, președintele Nixon a reafirmat că supraataxa de 10 la sută asupra importurilor americane nu va fi ridicată — „nici chiar pentru a-i împăca pe unii dintre prietenii Statelor Unite pe care aceasta îi îngrijorează" — decît după ce și alte țări ale sistemului monetar interoccidental se vor alătura S.U.A. pentru o revizuire a sistemului ratelor de schimb valutar.

Pe de altă parte, președintele Nixon a declarat că programul federal de control al prețurilor și salariilor va continua și după expirarea perioadei de 90 de zile, fixată inițial. După cum se știe, măsura de înghețare a salariilor a provocat vii proteste din partea sindicatelor americane care au apreciat drept o încercare de a arunca pe seama oamenilor muncii greutățile economice. Cu atît mai mult cu cît, potrivit statisticilor publicate de Ministerul Muncii al S.U.A., în perioada înghețării salariilor și a prețurilor, costul vieții a continuat să crească. Președintele Nixon a declarat, însă, că acest „control al prețurilor și salariilor va fi menținut atîta vreme cît vor dura fenomenele inflaționiste" din economia americană.

ASASINAT POLITIC ÎN GUATEMALA

● LA CIUDAD DE GUATEMALA a fost găsit ucis Manuel de Jesus Cordero, unul din liderii studenților guatemalezi. Agenția Prensa Latina apreciază că acesta a fost victima membrilor organizațiilor de extremă-dreaptă, avînd în vedere că, în ultima vreme, studenții guatemalezi au organizat frecvent greve parțiale, în semn de protest față de dispariția mai multor colegi de-ai lor. Totodată, după cum s-a mai anunțat, „Asociația studenților guatemalezi" a adresat opiniei publice mondiale un document în care denunță „grava situație existentă în țară și ororile a căror victimă este poporul guatemalez, supus tiraniei colonelului Carlos Arana Osorio".

Pe de altă parte, autoritățile ecleziastice guatemaleze, într-un document publicat la Ciudad de Guatemala, semnalează amploarea asasinatelor care bîntuie în Guatemala. În declarație se cere restabilirea garanțiilor constituționale, suspendate în noiembrie 1970, o dată cu instaurarea stării de asediu.

● SENATUL S.U.A. a aprobat, cu 46 voturi contra 36, un amendament ce pune capăt embargoului care durează de cinci ani asupra importurilor de crom din Rhodesia. Votul a intervenit la inițiativa unei coaliții a senatorilor conservatori sudiști și a celor din statele din centrul S.U.A., legați de interesele americane din Rhodesia.

Conferința de presă a președintelui Franței

PARIS 24 (Agerpres). — Președintele Franței, Georges Pompidou, a ținut joi după-amiază, la Palatul Elysee, o conferință de presă, cea de-a cincea în cadrul actualului mandat prezidențial, în care s-a referit la o serie de probleme internaționale, îndeosebi la cele cu caracter economic și financiar, precum și la unele aspecte ale politicii interne.

Vorbind în conferința sa de presă despre reacția Franței față de criza monetară occidentală, președintele Pompidou a relevat măsurile hotărîte de guvernul francez, care au avut ca rezultat o oarecare retragere a dolarului și au prevenit „acceptarea unei reevaluări absurde și dăunătoare".

Șeful statului francez a precizat, referindu-se la viitorul sistemului monetar interoccidental, că acesta „trebuie să țină seama de situația actuală, de interesele fundamentale ale tuturor, de relațiile forțelor economice, de libertatea indispensabilă a schimburilor internaționale". El și-a exprimat îndoiala în ce privește posibilitatea ca S.U.A. să fie dispuse să ducă tratative utile cu privire la această problemă la apropiata întrunire a Fondului Monetar Internațional".

Precizînd poziția țării sale față de această chestiune, Georges Pompidou s-a pronunțat, printre altele, asupra necesității unei parități fixe a monedelor în raport cu aurul.

Referindu-se, în continuare, la evoluția climatului politic din Europa, președintele Franței s-a declarat favorabil extinderii relațiilor dintre țările din vestul și estul continentului. El a dat, totodată, asigurări că Franța nu pretinde să conducă nici gruparea economică vest-europeană a „celor șase" și încă mai puțin pe cea a „celor zece", în cazul lărgirii Pieței comune în relațiile cu țările Europei occidentale, a spus președintele, Franța nu dorește să fie nici stăpînă, nici satelit, ci partener cu drepturi depline.

În ceea ce privește politica R. F. a Germaniei față de țările socialiste, Georges Pompidou a arătat că a aprobat „de la început această politică dificilă și curajoasă. Singura divergență cu R. F. a Germaniei, a spus Pompidou, s-a referit la așa-numita reducere echilibrată a forțelor, unde noi avem o poziție deosebită în cadrul alianței". Șeful statului francez a lăsat să se înțeleagă limpede că Franța este dispusă să recunoască Republica Democrată Germană menționînd: „De ce am privi nefavorabil faptul că R. F. a Germaniei se îndreaptă spre recunoașterea R. D. Germane?"

În legătură cu vizita președintelui Nixon în R. P. Chineză, Georges Pompidou a subliniat că „China, țară cu 800 milioane de locuitori, este o realitate care nu trebuie ignorată".

Oprindu-se, în încheiere, la unele probleme de politică internă, președintele Pompidou a relevat că nivelul de trai al poporului francez „este legat în mare parte de soluționarea problemei monetare interoccidentale și că dezvoltarea nu poate să continue decît dacă va fi respinsă în mod colectiv și conștient inflația".

Șeful statului francez și-a exprimat speranța că tendința de creștere a prețurilor va putea fi oprită.

IN APĂRAREA ANGELEI DAVIS

Soarta Angelei Davis, tînăra comunistă din S.U.A. întemnițată pentru convingerile ei, preocupă cercuri din ce în ce mai largi ale opiniei publice americane. Campania desfășurată în apărarea ei capătă o amploare crescîndă.

Procesul înscenat Angelei Davis urma să înceapă la 27 septembrie. Datorită eforturilor depuse de către avocații apărării procesul a fost amînat pe o perioadă nelimitată. Apărarea încearcă să obțină transferarea procesului de la San Rafael la San Francisco deoarece atmosfera rasistă care domnește la San Rafael face imposibilă desfășurarea normală și nepărtinitoare a procesului.

După cum anunță ziarele, Comitetul din Portland pentru eliberarea Angelei Davis și a celorlalți deținuți politici a programat pentru ziua de 27 septembrie o mare demonstrație de protest. La această manifestare de solidaritate cu Angela Davis vor lua parte Uniunea de luptă pentru drepturile femeilor, filiala locală a Asociației naționale pentru progresul populației de culoare și o serie de alte organizații din localitate.

De altfel, și în alte orașe americane continuă să se desfășoare demonstrații și mitinguri în apărarea Angelei Davis. Organizatorii manifestației ce urmează să aibă loc la Milwakee (statul Visconsin) au difuzat textul unei petiții în care cer eliberarea imediată a Angelei Davis. În toate părțile S.U.A. se strîng semnături pe o petiție de solidaritate cu neînfricata luptătoare. La Minneapolis, în numai cîteva zile, peste 1 000 de locuitori ai orașului au subscris acestei petiții.

Angela Davis trebuie pusă în libertate! — această cerere se afirmă cu tot mai multă putere în S.U.A.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA București Piața Scînteii Tel 17.60.10, 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții.

Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"